

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

1 9 6 2

Tk.

CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A COMITETULUI DE STAT PENTRU CULTURĂ ȘI ARTA

Redacția : str. C. Mille, 5-7, București — Telefon 13.94.04

ANUL XV
nr. 11

NOIEMBRIE
1962

SUMARUL

45 de ani pe calea culturii socialiste	1
Pe marginea articolului „Deservirea diferențiată a cititorilor“ (Din experiența bibliotecilor sovietice)	4
Maria MARGĂRITESCULESCU: Biblioteca Centrală A.R.L.U.S.	6

Ștefan GRUIA: Munca cu cartea în perioada lunilor de iarnă	8

BIBLIOTECA ÎN SLUJBA CONSTRUCȚIEI SOCIALISMULUI

KATONA Teodor: Cartea-mijloc de educare a tineretului	11
Mircea APOSTOL: Consfătuire cu cititorii	12
Viorica BITCA: Sprijinim învățămîntul agrozootehnic de masă	13
Cornelia DIMITRIU: Activitatea cercurilor de citit în perioada iernii	13
Ionella ALEXANDRESCU: Biblioteca clubului sindicatelor din Cugir	14
Dumitru NICOLESCU: Condiții cit mai bune pentru studiu și lectură	15
Florin TEODORESCU: Planul de activitate al unei biblioteci școlare	17
Date și fapte din concursul bibliotecarilor	18

VĂ PREZENTĂM — VĂ RECOMANDĂM

Nicolae RAUȘ: Noua geografie a patriei (scară literară)	19
Ioan LUPU: Emil Racoviță și problemele documentării	24
Recenzii (Agnia Kuznetova: Pe cuvîntul meu de comsomolist; Wilfred Burchett: Corespondent în U.R.S.S.)	27
Mic manual de legătorie: Cum se leagă o carte	28

Correspondenții ne scriu	31

TRIBUNA BIBLIOTECARULUI

Elvira BRAȘOVEANU: Indicii de clasificare zecimală în nota tipografică	32
Aron GRONBERG: Despre indicii de activitate a bibliotecii (Bibliotecarii întrebă-Redacția răspunde)	34

Răspundem cititorilor	38

BIBLIOTECARUL ȘI MUNCA SA

Medaliaone de bibliotecari	39

FIȘA SATIRICĂ

A. Gr.: Prima impresie	41

PROBLEME DE BIBLIOTECONOMIE

N. OANCEA: Catalogele tematice	43

BIBLIOTECI DE PESTE HOTARE

Bibliotecile Indiei și Indoneziei	46

Calendar (luna decembrie)	46

cop.III

45 DE ANI PE CALEA CULTURII SOCIALISTE

Cînd salvele „Aurorei“ vesteau Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, lumea se afla în pragul unei ere noi în istoria omenirii — era prăbușirii capitalismului și a statornicirii comunismului. După 45 de ani de la victoria Marii Revoluții, prima țară a socialismului victorios se află în plin avînt al construcției desfășurate a comunismului. Eroul popor sovietic animat de Hotărîrile Congresului al XXII-lea și de Programul P.C.U.S., desfășoară o muncă gigantică pentru înlăptuirea misiunii sale istorice — construirea comunismului pe steagul căruia stă înscrisă lozincă: „Totul pentru om, pentru binele omului“.

Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a lichidat orînduirea capitalistă, urîită de popor, a deschis milioanele de muncitori și țărani drumul spre participarea activă la construirea societății socialiste, a pus bazele dezvoltării spirituale a unui om de tip nou. Revoluția socialistă a creat premisele pentru formarea culturii socialiste, pentru o nemaiîntîlnită dezvoltare a culturii multinaționale a popoarelor din Uniunea Sovietică.

Încă din primele zile ale Revoluției, în condițiile aspre ale ruinei economice și ale orîncănelor lupte de clasă, P.C.U.S. și statul sovietic au manifestat o deosebită grijă și atenție față de valorile culturii materiale și spirituale, devenite bunuri ale poporului. De la tribuna celui de-al III-lea Congres general al Sovietelor din Rusia, în ianuarie 1918, Lenin a declarat: „Înainte, în treaga inteligență, întregul geniu al omenirii crea numai pentru a asigura unora toate binefacerile tehnicii și ale culturii și a lipsi pe ceilalți de lucrul cel mai important — cultura și progresul. Acum însă toate minunile tehnicii, toate cucceririle culturii vor deveni un bun al întregului popor și de azi înainte inteligența și geniuul omenirii nu vor mai fi transformate în mijloace de constrîngere, în mijloace de exploatare“¹⁾.

Elaborînd programul revoluției culturale, V. I. Lenin a acordat totodată o deosebită atenție măsurilor menite să asigure folosirea tuturor domeniilor vieții spirituale — a învățămîntului, a științei, a literaturii și artei — în interesul construirii socialismului, în interesul educării poporului. Printre primele decrete semnate de Lenin au fost cele cu privire la „păstrarea comorilor culturale ale poporului“, cu privire la trecerea muzeelor în proprietatea statului. La 26 noiembrie 1918, a fost publicat decretul „Cu privire la rechiziționarea bibliotecilor, a depozitelor de cărți“, iar în noiembrie 1920 decretul „Cu privire la centralizarea muncii de bibliotecă în R.S.F.S.R.“. V. I. Lenin s-a preocupat de lărgirea bibliotecilor și de editarea clasicii, de dezvoltarea tinerei cinematografilor sovietice și de organizarea radiodifuziunii, de așa-numita „propagandă prin monumente“ cu ajutorul mijloacelor artei, de îmbunătățirea condițiilor de apariție a broșurilor de popularizare. El preconiza ca o vastă rețea de școli, cluburi și instituții științifice să asigure maselor largi accesul la comorile culturii și științei, pentru ca prima țară în care a învins proletariatul să devină țara cu cel mai înalt nivel cultural al populației, cu știința și tehnica cele mai înaintate.

¹⁾ Lenin despre cultură și artă. Buc., Editura de stat pentru literatură politică, 1957. p. 244—245.

În cei 45 de ani de la victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, poporul sovietic sub conducerea P.C.U.S., aplicând în viață învățătura leninistă, a înfăptuit pe deplin socialismul și a trecut la construcția desfășurată a societății comuniste. Uniunea Sovietică a devenit societatea cea mai cultă din lume, iar știința sovietică s-a situat pe poziții înaintate în cele mai importante domenii de cunoaștere. Țara socialismului victorios este prima care a inaugurat era folosirii energiei atomice în scopuri pașnice, prima care a deschis calea omului spre spațiul cosmic.

Niciodată istoria omenirii nu a cunoscut un avânt cultural de asemenea proporții și cu un asemenea ritm. Înăptuirea cu succes a revoluției culturale a scos masele din robia și bezna spirituală în care erau ținute în timpul țarismului, le-a dat posibilitatea să se împărtășească din comorile culturii acumulate de omenire, să facă un salt gigantic spre culmile științei și culturii.

Premisele acestor transformări profunde au fost cucerite de proletariatul din Rusia pe cale revoluționară. Puternica bază economică, creată în procesul revoluției socialiste a asigurat rezolvarea celor mai complexe probleme ale construcției culturale.

Una din aceste probleme a fost deschiderea accesului larg spre carte, spre știință a maselor populare. „Pentru a participa în mod rațional, conștient și cu succes la revoluție, trebuie să învățăm²⁾ — astfel începe Lenin scrisoarea adresată Bibliotecii publice din Petrograd.

După victoria Revoluției Socialiste din Octombrie statul sovietic a trecut la înfăptuirea marii opere de culturalizare; a fost introdus învățământul general și obligatoriu, au început să se dezvolte noile edituri sovietice, bibliotecile au pășit într-o nouă etapă. Editarea și popularizarea operelor clasice literaturii, științei și tehnicii, a devenit o problemă de stat. Din mai 1918 până în mai 1919, Editura pentru literatură a Comisariatului poporului pentru învățământ a editat 115 titluri din literatura clasică rusă într-un tiraj total de 6 milioane exemplare. În 1919, în perioada războiului civil, când era o criză acută de hirtie, operele lui Pușkin au fost editate într-un tiraj de 750 000 de exemplare.

În anii Puterii sovietice activitatea editorială a cunoscut o extindere nemaiîntilnită, contribuind la succesele revoluției culturale. Uniunea Sovietică ocupă în prezent primul loc în lume în ceea ce privește producția editorială. Într-un singur an (1960) s-au editat 76 000 de titluri de cărți, într-un tiraj de 1 240 de milioane de exemplare, revenind în medie peste 600 de cărți la 100 locuitori (față de 62 de cărți în 1913); în același an s-au tipărit 9 544 de ziare (de peste 9 ori mai multe decât în 1913) și 3 761 de reviste cu un tiraj anual de 779 de milioane de exemplare. Numai tirajul zilnic al ziarelor este de 69 de milioane de exemplare, adică de 21 de ori mai mare decât tirajul zilnic al ziarelor și revistelor la un loc, publicate în anul 1913.

Cartea, această „forță uriașă“ — cum o numea Lenin — a devenit un instrument prețios în mâna a zeci de milioane de oameni sovietici, constructori ai socialismului și comunismului. Un rol important în răspîndirea și propaganda cărții, în asigurarea populației cu cărți, revine rețelei de biblioteci.

Inițiind difuzarea cărții și a presei în masele largi ale poporului, V. I. Lenin a acordat o atenție deosebită creării unei rețele organizate de biblioteci „...care să deservească întreaga țară, întreaga masă a muncitorilor, soldaților și țăranilor“ și prin intermediul căreia „opera de culturalizare va merge înainte cu pași gigantiști³⁾“. O astfel de rețea a fost creată în Uniunea Sovietică. La începutul anului 1961 existau 381,4 mii de biblioteci de toate tipurile (de 5 ori mai multe decât în 1914), cu un fond de cărți de 1891 de milioane de exemplare (de 41 de ori mai multe decât în 1914). Numărul bibliotecilor de masă se ridică la 135,2 mii (de 10 ori mai mare față de 1914), cu un fond de cărți de 845 de milioane de exemplare (de 90 ori mai mare decât în 1914). Existența vastei rețele de biblioteci în fiecare sat, raion, regiune, republică, ținut, vorbește despre marile schimbări sociale și culturale care s-au produs în viața popoarelor din U.R.S.S.

În toate etapele construcției socialiste, savanții, inginerii și tehnicienii, scriitorii și artiștii, fruntașii în producție din industrie și agricultură au găsit în bibliotecile sovietice un sprijin susținut, un adevărat ajutor și sfătuitor. Ele au furnizat

²⁾ Op. cit. p. 236.

³⁾ Op. cit. p. 374—375.

oamenilor sovietici literatura de specialitate, informații tehnice și bibliografice și au asigurat documentarea în problemele științei și tehnicii. Bibliotecile au adus o contribuție prețioasă la dezvoltarea industriei și construirea marilor obiective industriale, la valorificarea pământurilor înțelenite, la introducerea tehnicii noi în toate ramurile producției materiale.

După Congresul al XX-lea al P.C.U.S., activitatea bibliotecilor a căpătat o extindere tot mai mare. În raportul prezentat la Congres, tovarășul N. S. Hrușciov a arătat: „Casele de cultură, cluburile, bibliotecile, colțurile roșii trebuie să devină puncte de reazem ale organizațiilor de partid în activitatea politică de masă și cultural-educativă. Contribuind la propagarea experienței înaintate, la studierea agromului privind avântul continuu al agriculturii“⁴⁾.

Măsurile luate de partid în domeniul industriei și agriculturii, al învățămîntului și culturii, ridicarea nivelului de trai și reducerea zilei de lucru, au dus la activizarea și întărirea inițiativei creatoare a maselor, la creșterea cerințelor spirituale ale milioanei de oameni sovietici. În ultimii ani s-a extins în mare măsură rețeaua de biblioteci orașenești, raionale și sătești, s-a îmbunătățit baza lor deosebit s-a lărgit și s-a consolidat rețeaua bibliotecilor de stat sătești. Ele au ajutat la creșterea cultural-politică a populației sătești și au popularizat în mod activ literatura care a contribuit la îndeplinirea Hotărîrilor partidului și guvernului, orientate spre un avînt al tuturor ramurilor agriculturii.

O etapă importantă în dezvoltarea activității bibliotecilor a fost Hotărîrea C.C. al P.C.U.S. „Despre starea și măsurile de îmbunătățire a activității bibliotecilor în țară“, care a precizat rolul și sarcinile bibliotecilor sovietice în perioada construcției desfășurate a comunismului. Ele sînt chemate să facă accesibilă literatura științifică și tehnică pentru fiecare cititor, să repartizeze forțele astfel încît, evitînd paralelismul să folosească în mod cît mai rațional fondurile de cărți.

Hotărîrile Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. au înarmat oamenii sovietici cu un program grandios, programul construirii societății comuniste. „Dezvoltarea culturală în perioada construcției desfășurate a societății comuniste — se arată în Programul P.C.U.S. — va constitui etapa finală a marii revoluții culturale. În această etapă se va asigura crearea tuturor condițiilor ideologice și culturale necesare pentru victoria comunismului“⁵⁾.

Spre țelul luminos al comunismului converg ca un organism unic cele aproape 400 de mii de biblioteci sovietice. Ele și-au intensificat activitatea de deservire diferențiată a cititorilor, de propagandă a literaturii tehnice despre industrie și agricultură, formele muncii de masă devin tot mai variate și interesante. Se realizează cu succes indicațiile lui V. I. Lenin privitoare la dezvoltarea bazei obștești a bibliotecilor prin „atragera la muncă a populației însăși“⁶⁾. Multe zeci de mii de oameni sovietici iau parte activă la organizarea bibliotecilor, iar trecerea la accesul liber al cititorilor la raft se extinde în rețeaua de biblioteci.

Avînd în față un țel clar și anume, participarea activă la construirea comunismului, bibliotecile sovietice au ca trăsătură esențială umanismul, preocuparea față de om, năzuința de a-l servi. Această trăsătură caracterizează biblioteconomia socialistă și bibliotecile din toate țările socialiste.

Biblioteconomia socialistă afirmă în mod deschis caracterul partinic marxist-leninist al bibliotecilor socialiste și combate cu hotărîre absurditatea afirmațiilor despre „neutralitatea“ și „nepartinitatea“ bibliotecilor din țările capitaliste. Prin țelurile și funcțiile lor bibliotecile și celelalte instituții culturale din țările capitaliste au rolul de a apăra orînduirea burgheză. Bibliotecile socialiste avînd în centrul atenției omul, se preocupă nu numai de păstrarea și conservarea bogăției spirituale acumulate de omenire de-a lungul veacurilor, ci se adresează „masei, mulțimei“, — cum spune Lenin — punîndu-i la dispoziție întregul tezaur cuprins în cărți, care-i aparține de drept și de fapt, militînd deschis pentru transformarea revoluționară a gîndirii și a traiului. Caracterul militant popular al bibliotecilor socialiste crește în amploare prin atragerea maselor spre lectură, prin participarea la transformarea radicală a societății, la construirea socialismului și comunismului.

⁴⁾ Congresul al XX-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. Cuvîntări, rapoarte, rezoluții, hotărîri. 14—25 febr. 1956. Buc., Editura de stat pentru literatură politică, 1956. p. 133.

⁵⁾ Congresul al XXII-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. Buc., Editura politică, 1962, p. 447.

⁶⁾ Lenin despre cultură și artă. Buc., Editura de stat pentru literatură politică, 1957. p. 283.

V. I. Lenin a arătat în repetate rânduri că numai după victoria revoluției proletare oamenii muncii pot să-și valorifice capacitățile, să-și dea la iveală talentele atât de numeroase în rîndurile poporului și pe care capitalismul le înăbușea și strivea. Înfăptuirea revoluției socialiste în domeniul ideologiei și culturii este o lege generală a construcției socialiste.

Dezvoltîndu-se în cadrul procesului de transformare socialistă a societății, ca o parte inseparabilă a acestui proces, revoluția culturală în țara noastră condusă de Partidul Muncitoresc Român asigură întregii creații culturale și științifice conținutul ideologic al concepției despre lume a clasei muncitoare — ideologia marxist-leninistă, pune toate valorile științei și culturii la îndemîna celor ce muncesc, muncitori, țărani și intelectuali. „Atragerea celor mai largi mase la creația istorică, conștientă de dezvoltare a noii orînduiri — arată tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej în Raportul prezentat la cel de-al III-lea Congres al P.M.R. — sporește rolul și însemnătatea activității ideologice, a muncii politice-educative desfășurate de partid în rîndurile poporului”⁷).

Partidul și statul nostru desfășoară o muncă vastă pentru a transforma cultura într-un bun al tuturor, pentru ridicarea continuă a nivelului cultural al populației. Pe baza relațiilor de producție socialiste și a vastei munci de educație socialistă condusă de partid, se dezvoltă conștiința socialistă și inițiativa creatoare a oamenilor muncii, crește participarea lor activă la opera de construcție socialistă.

Îmbogățirea cunoștințelor politice, științifice, tehnice, literare și artistice, este un proces îndelungat, care nu se încheie cu absolvirea școlii, ci continuă în cele mai variate și multiple forme în tot cursul vieții omului. În acest proces, bibliotecile din țara noastră folosesc cu succes instrumentul de bază, cărțile, pentru a face din comorile culturii un bun al tuturor, pentru a contribui la educația socialistă și formarea concepției socialiste a oamenilor muncii.

Pentru bibliotecile noastre experiența dobîndită de bibliotecile din Uniunea Sovietică este deosebit de prețioasă. În Uniunea Sovietică s-a creat și dezvoltat biblioteconomia socialistă, s-a elaborat o vastă literatură de specialitate care a îmbogățit bibliologia universală. Aceste cuceriri servesc și bibliotecarilor din țara noastră în activitatea ce o desfășoară pe tărîmul propagandei culturii socialiste.

Aniversarea a 45 de ani de la victoria Revoluției Socialiste din Octombrie, marea sărbătoare a poporului sovietic este și o sărbătoare a culturii socialiste.

⁷ Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român, 20—25 iunie, 1960. Buc., Editura politică, 1961. p. 85.

PE MARGINEA ARTICOLULUI „DESERVIREA DIFERENȚIATĂ A CITITORILOR”

Noul sistem de deservire a cititorilor prin accesul liber la raft capătă o extindere tot mai mare în bibliotecile sovietice. În paginile revistelor de specialitate s-a deschis o largă discuție în această privință, numeroase materiale fiind consacrate experienței muncii cu cititorii în condițiile accesului liber la raft. Printre acestea un deosebit interes prezintă articolul *Deservirea diferențiată a cititorilor*, publicat în numărul 7/1962 al revistei „Bibliotekar”. Autorii articolului A. Vaneev, locțiitorul directorului pentru activitate științifică și E. Musihina, șeful secției de împrumut, își propun să împărtășească experiența secției de împrumut a Bibliotecii regionale Kirovsk, pornind de la

principiul susținut de A. Sidorova¹) că „împrumutul pe grupuri de cititori poate și trebuie să fie păstrat” în condițiile accesului liber la raft.

În marile biblioteci din U.R.S.S. este de mult înrădăcinat sistemul de deservire a cititorilor în grup. Cititorii sînt grupați pe categorii, ținîndu-se seama de vîrsta, de gradul de pregătire, de profesie etc. Ei sînt deserviți de același bibliotecar care are astfel posibilitatea de a cunoaște îndeaproape pe fiecare cititor și de a-i acorda un ajutor sistematic în orientarea lec-

¹) A. Sidorova. *Despre deservirea diferențiată a cititorilor în condițiile accesului liber la raft*. (Bibliotekar, nr. 11/1961).

turii. Articolul de mai sus, ocupându-se de folosirea acestei metode în condițiile accesului liber la raft, combate unele păreri, care susțin că în aceste condiții se poate renunța la deservirea în grup.

Biblioteca regională Kirovsk a adoptat accesul liber la raft în martie 1960. Băzându-se pe experiența bibliotecilor care funcționau în condițiile accesului liber la raft, la început s-a renunțat la împrumutul pe grupuri de cititori — practicată în majoritatea bibliotecilor sovietice — separând doar un singur grup — tineretul muncitor. Pentru ceilalți cititori ai bibliotecii s-au organizat: un punct de primire a cărților și de deservire a cititorilor care nu foloseau accesul liber la raft și un punct de înregistrare a cărților împrumutate.

Timp de două luni, munca în secția de împrumut (la care lucrează 10 oameni, inclusiv șeful secției) a fost repartizată astfel: doi bibliotecari deserveau tineretul, doi lucrau la primirea cărților restituite, doi la înregistrarea cărților împrumutate, trei-patru bibliotecari îndrumau lectura cititorilor. Deoarece la înregistrarea cărților, se crea de obicei, aglomerație, unul din bibliotecarii de la îndrumare era nevoit să ajute și la înregistrarea cărților. Din această cauză, în mod practic rămăneau la îndrumare unul sau doi bibliotecari. O asemenea organizare a deservirii nu putea satisface nici pe cititori, nici pe bibliotecari. Aceștia își cunoșteau prea puțin cititorii, nu aveau întotdeauna posibilitatea de a discuta cu ei despre cărțile citite sau cele nou împrumutate. În trecea greutate a orientării cădea pe umerii bibliotecarului de serviciu cu îndrumarea cititorilor, care la rândul lui nu izbutea să stea de vorbă cu fiecare cititor în parte. Toate acestea s-au resfrânt asupra calității muncii secției de împrumut. La consfătuirea cu cititorii, care a analizat rezultatele activității secției de împrumut în condițiile accesului liber la raft, numeroși cititori, salutând noul sistem de deservire, au cerut să li se creeze condiții de a avea o legătură permanentă cu același bibliotecar, pentru a se consulta cu el cu ocazia împrumutului de cărți.

În consecință, de la 1 iunie 1960 s-a trecut din nou la deservirea pe grupuri de cititori: tineret muncitor (muncitori, funcționari, elevii școlilor tehnico-profesionale pînă la 27 ani); tineret studios (studenții institutelor de învățămînt superior și ai institutelor tehnice, elevi); cercetători științifici, specialiști și muncitori calificați; funcționari, pensionari, gospo-

Pentru fiecare grup de cititori sînt repartizați doi bibliotecari. Unul sau doi bibliotecari se ocupă cu îndrumarea lecturii cititorilor. Secția de împrumut este deschisă între orele 11 și 22. Primul schimb de bibliotecari lucrează de la orele 9 la 16,30, al doilea de la orele 14,30 la 22. Tu-rele se schimbă săptămînal. Pentru pregătirea locului de muncă, studierea fondului de cărți, munca de informare etc., bibliotecarul din primul schimb dispune de două ore, iar cel din schimbul doi, de o oră și jumătate. O mare parte din timp este consacrată așezării cărților și punerii fondului în ordine. În timpul primului schimb, un bibliotecar execută întregul proces de deservire a cititorilor (primirea, recomandarea și înregistrarea cărților). Seara, cînd crește afluența cititorilor, bibliotecarii sînt ajutați de 1—2 îndrumători și activiști voluntari ai bibliotecii.

Autorii articolului se ocupă în continuare de criteriile care stau la baza sistemului de deservire a diferitelor categorii de cititori. De exemplu, pentru cercetătorii științifici și specialiștii, care primesc prin secția de împrumut cărți și publicații periodice din fondul de bază al bibliotecii, bibliotecarii le iau buletinele de cerere, completeate fie de cititori, fie cu ajutorul bibliografului de serviciu și le transmit depozitului. Cititorii pregătiți sînt familiarizați de bibliotecar, cu așezarea secțiunilor fondului de cărți și a cataloagelor. Pentru cititorii mai puțin pregătiți, care nu folosesc întotdeauna accesul liber la raft, secția de împrumut organizează expoziții, vitrine cu lucrări aparute pe unele teme actuale etc. La nevoie, bibliotecarul alege cărțile din rafturi împreună cu cititorii.

O atenție deosebită se acordă noilor cititori. În formularul de înscriere, se indică ocupația și studiile acestora, se notează tematica lecturii anterioare, problemele despre care cititorul dorește să se informeze. Toate acestea contribuie la buna lor deservire în viitor. Fiecare cititor este pus la curent cu cataloagele bibliotecii, cu materialele bibliografice de referință, cu modul de utilizare a accesului liber la raft, obișnuindu-l să se orienteze independent în fondul de cărți.

Acest mod de organizare a muncii în secția de împrumut a Bibliotecii regionale din Kirovsk ajută la deservirea diferențiată a cititorilor, în funcție de pregătirea și interesele fiecăruia, de gradul în care sînt familiarizați cu problemele de bibliotecă și biblioteconomie. În acest scop se folosesc pe scară largă toate formele și metodele cunoscute în activitatea individuală cu cititorii.

BIBLIOTECA CENTRALĂ A.R.L.U.S.

Prin activitatea și prin bogatul ei fond de cărți, reviste, ziare, reproduceri de artă, Biblioteca Centrală A.R.L.U.S. aduce o valoroasă contribuție la răspândirea informațiilor despre țara care construiește comunismul.

Cînd, în toamna anului 1945, primii cititori au pășit pragul Bibliotecii Centrale A.R.L.U.S. fondul acesteia nu depășea 4.855 de volume. Îmbogățit de-a lungul anilor, cu lucrările tipărite în țară, cu cărți și publicații sosite din U.R.S.S. și din alte țări, fondul Bibliotecii Centrale A.R.L.U.S. posedă astăzi peste 200.000 de volume în limbile română, rusă și altele. Numeroase colecții de ziare și reviste de literatură, artă, știință și tehnică (românești, sovietice și din țările de democrație populară) completează acest fond. O cale importantă de îmbogățire a fondului de cărți al bibliotecii este schimbul interbibliotecar cu Biblioteca publică de stat „M. E. Săltîkov-Scedrin” din Leningrad. De aici se primesc cărți cu o mare varietate tematică, unele din ele fiind exemplare unice în țară, constituind serioase și bogate izvoare de informare și popularizare.

Prin intermediul asociațiilor sovietice de prietenie din diferite republici uniunale, ni se trimit lucrări în limbile ucraineană, bielorusă, gruzină și alte limbi ale popoarelor sovietice. Materialele Bibliotecii Centrale A.R.L.U.S. sînt adesea folosite de întreprinderi, instituții culturale în munca lor de documentare, iar unele biblioteci cum sînt Biblioteca Institutului medico-farmaceutic din București, a Institutului agronomic din Cluj și altele obțin, în cadrul schimbului interbibliotecar, materialele ce le interesează. De un real folos în rezolvarea unor probleme de producție au fost cărțile pe care biblioteca le-a pus la dispoziția Șantierului naval Galați, Întreprinderii I.O.R., Uzinelor „Vasile Roaită”, Uzinelor „23 August” din București etc.

Lucrările despre arta teatrală sovietică, albumele cu schițe de decor și costume folosesc adesea ca material documentar

teatrelor din Capitală și din țară în montarea unor piese din repertoriul clasic rus și sovietic. Multe din cărțile bibliotecii sînt împrumutate de edituri în vederea traducerii lor în limba română.

Biblioteca Centrală A.R.L.U.S. posedă cărți de o valoare deosebită, printre care cităm lucrarea lui Dimitrie Cantemir *Istoria mării și decăderii imperiului otoman*, tradusă în limba engleză și tipărită la Londra în 1734, *Dicționarul limbii istorice și poporane a romînilor* de Bogdan Petriceicu Hajdeu (editată în 1893), lucrarea lui Anatole de Demidoff *Voyage dans la Russie Meridionale et la Crimée, par l'Hongrie, la Valachie, et la Moldavie* (editată la Paris în 1848), *Voyages de Corneille le Brun par la Moscovie en Perse et aux Indes Orientales* (apărută la Amsterdam în 1718), *Istoria costumelor* de Atkinson John Augustus și James Walter (apărută la Londra în 1812). De asemenea, se găsesc în fond ediții rare ale operelor scriitorilor clasici romîni, ruși și sovietici, ale clasicii literaturii universale, albume cu reproduceri după creațiile marilor maestri ai picturii (Repin, Levitan, Serov, Sișkin și alții), alături de monografii ale Galeriilor Tretiakov, ale Muzeului Rus de Stat din Leningrad și ale altor muzee celebre printre care Ermitajul, Muzeul Pușkin, Prado, Louvre și altele.

Pentru a pune la îndemîna cititorilor această bogăție de valori culturale, lucrătorii Bibliotecii Centrale A.R.L.U.S. se preocupă de informarea competentă și diferențiată a oamenilor muncii asupra materialelor care pot fi consultate, deservirea lor într-un ritm relativ scurt.

Un mijloc frecvent, folosit în popularizarea celor mai noi lucrări tehnico-științifice intrate în bibliotecă, îl constituie bibliografiile de recomandare pe teme de specialitate, trimise fie unor specialiști, fie instituțiilor sau întreprinderilor. Serviciul de documentare întocmește bibliografii, liste de cărți și planuri de lectură pe diferite teme sau în legătură cu unele evenimente și date istorice, printre care

cităm *Proiecte de lucrări gigantice în scopuri pașnice, Lupta pentru pace și dezarmare generală dusă de U.R.S.S., Comunismul și progresul mondial, Noua etapă a crizei generale a capitalismului* (plan de lectură). Bibliografiile se întocmesc a deseori și la cererea cititorilor.

Acest mod de informare a atras spre bibliotecă un mare număr de muncitori, tehnicieni, ingineri și medici care au devenit cititori permanenți, a dus la dezvoltarea legăturii dintre bibliotecă și diferite întreprinderi și instituții.

Biblioteca Centrală A.R.L.U.S. oferă cititorilor săi posibilitatea de a cunoaște bogatul fond de materiale prin intermediul cataloagelor, care-i îndrumă spre o lectură organizată. Este vorba de catalogul alfabetic general, catalogul alfabetic în limba rusă (pentru cărțile editate în limba rusă) și catalogul sistematic general. Catalogul sistematic general dă cititorului posibilitatea de a studia o problemă nu numai sub aspectul ei economic, politic sau tehnic, ci și literar. Astfel dacă pe cititor îl interesează problema transformării socialiste a agriculturii în R.P.R., el va găsi nu numai materiale de ordin economic, politic, tehnic, ci și materiale care-l îndrumă spre lectura unor cărți beletristice care oglindesc această temă.

Totodată, cititorul are la dispoziție catalogul analitic, care cuprinde fișele celor mai importante articole din aproape 100 periodice sovietice și 72 românești, și un

catalog al ziarelor și revistelor sovietice, românești, din țările de democrație populară precum și al unor publicații cu caracter progresist ce apar în țările capitaliste (titlurile publicațiilor sînt dispuse alfabetic și sistematic).

Pentru mai buna deservire a publicului au fost organizate și alte cataloage. Astfel, există un catalog al materialelor referitoare la republicile unionale din U.R.S.S., un catalog alfabetic și sistematic al materialelor documentare litografiate (consultat mai ales de ingineri, tehnicieni și studenți), un catalog al materialelor apărute în presa sovietică despre construcția socialismului în țara noastră și un catalog al reproducerilor de artă existente în bibliotecă.

O metodă bună de informare curentă a cititorilor o constituie expozițiile de cărți, organizate periodic sau cu prilejul unor anumite evenimente cultural-politice din țara noastră sau din Uniunea Sovietică.

Variată și intensă este activitatea secției de împrumut care funcționează în cadrul „Casei prieteniei romîno-sovietice”. Pentru popularizarea cărților, colectivul acestei secții folosește diferite forme de propagandă orală (recenzii, seri literare, concursuri ghicitoare, montaje literare ș.a.). Aceste acțiuni au loc în special pentru cititorii copii, care participă cu entuziasm la organizarea manifestărilor. Colectivul secției de împrumut vădește preocupare în îndrumarea lecturii micilor cititori, călăuzindu-i în alegerea cărților

accesibile vârstei, recomandându-le cărți folositoare, cu caracter educativ, ajutându-i să-și formeze și să-și dezvolte gustul pentru citit. Pentru o parte a fondurilor au fost amenajate rafturi cu acces liber. Copiii răsfoiesc cu interes cărțile, sub îndrumarea atentă a bibliotecarei. La dispoziția copiilor stau de asemenea fișierele alfabetice și sistematice, întocmite într-o formă simplificată și atractivă: fișele au pe lângă cuprinsul obișnuit și diferite desene legate de conținutul cărților. Pentru cititorii adulți există un raft liber care cuprinde cărțile noi, mai puțin cunoscute, și pe care biblioteca și-a fixat ca obiectiv să le popularizeze. Colectivul secției de împrumut a inițiat o colaborare rodnică cu cititorii. Cu prilejul unei consfățuirii, la propunerea cititorilor s-a format un activ obștesc care ajută la efectuarea unor lucrări de evidență și înregistrare a fondului, la repararea cărților, la recuperarea celor împrumutate și nerestituite în termen.

O dată cu creșterea numărului de cărți și ca rezultat al activității desfășurate de

colectivul bibliotecii a crescut continuu și numărul cititorilor. În sala de lectură a Bibliotecii Centrale A.R.L.U.S. (care are 200 de locuri) studiază zilnic 300-400 de cititori, iar la Secția de împrumut 250-300 cititori (adulți și copii) împrumută zilnic cărți.

O activitate valoroasă desfășoară și un alt sector al Bibliotecii Centrale A.R.L.U.S.: Centrul de lectură al presei sovietice. Deschis în urmă cu câțiva ani, tot la „Casa prieteniei romîno-sovietice“, Centrul de lectură oferă posibilitatea consultării unui număr de cca 450 ziare și reviste sovietice, din cele mai diferite domenii de specialitate.

În momentul de față colectivul bibliotecii se preocupă de a introduce noi forme și mijloace de informare a cititorilor. Biblioteca Centrală A.R.L.U.S. și-a fixat ca obiectiv principal popularizarea și mai consecventă a cărților sovietice și românești, care contribuie la dezvoltarea conștiinței socialiste a cititorilor săi.

Maria MARGARITESCU
Biblioteca Centrală A.R.L.U.S.

MUNCA CU CARTEA ÎN PERIOADA LUNILOR DE IARNĂ

Nu există campanii de bibliotecă, după cum în fond nu există campanii de culturalizare în sensul rezolvării radicale a unor sarcini culturale într-o perioadă de timp oarecare. Culturalizarea înseamnă muncă sistematică, îndelungată și practică fără limite în timp — deoarece însăși cultura este de o bogăție și varietate nelimitată. De asemenea nu există nici campanie de lectură, limitată în timp, asemănătoare campaniilor agricole cu caracter sezonier. Activitatea bibliotecilor pentru atragerea de noi cititori, obișnuirea lor cu lectura, orientarea intereselor acestora spre domenii de cunoștințe din ce în ce mai variate este un proces continuu — așa cum lectura în sensul adevărat al cuvîntului înseamnă o continuă depășire, o ridicare pe trepte din ce în ce mai înalte a cunoștințelor însușite.

Există însă perioade mai mult sau mai puțin prielnice pentru desfășurarea activității culturale, condiționate de timpul

disponibil al oamenilor muncii, mai ales la sate. Desigur, cititorii care au deprins obiceiul lecturii, găsesc răgaz suficient pentru o carte bună neputîndu-se lipsi de ziarul lor, ca de pîinea de toate zilele și în toiu muncilor agricole. Acest fapt ni-l atestă cu prisosință caietul de evidență din fiecare bibliotecă. În lunile de iarnă, însă, activitatea bibliotecilor înregistrează perioade de vîrf. Și este firesc să fie așa, deoarece colectivității au mai mult timp liber.

Datorită îmbunătățirii metodelor de îndrumare a lecturii și mai ales condițiilor create de noile relații de producție socialiste de la sate, numărul cititorilor a crescut sensibil în ultimii ani. Organizarea socialistă a muncii asigură și organizarea și folosirea corespunzătoare a timpului liber. De priceperea activului cultural depinde în ce măsură știe să folosească aceste posibilități pentru organi-

zarea în chip socialist a timpului liber al țărănimii colectivistice.

Au sosit lunile de iarnă, prima iarnă în satele colectivizate pe tot întinsul țării. Comitetele de cultură și artă din toate regiunile au dezbătut cu activul cultural planurile de activitate pentru perioada iernii, instruindu-l asupra conținutului activității și metodică muncii.

Întreaga activitate culturală în această perioadă e menită să asigure prin forme variate, atractive, folosirea timpului liber al țăranilor colectivști, în mod cât mai plăcut, cu eficiență maximă în îmbogățirea cunoștințelor lor politice, culturale și profesionale. Această activitate nu trebuie să fie doar o simplă răspindire de cunoștințe sau prilej de distracție, ci se orientează spre un scop precis: educarea oamenilor muncii de la sate în spirit colectiv, întărirea gospodăriilor agricole colective, creșterea continuă a producției agricole.

În ansamblul activității culturale, lectura va ocupa locul convenit în măsura în care bibliotecarii vor ști să organizeze cât mai rațional atât timpul lor de muncă cât și al colectivului obștesc al bibliotecii, dacă vor integra organic munca cu cartea în ansamblul muncii politice de masă și culturale ce se desfășoară la sate. În primul rînd, trebuie bine studiat și reglementat orarul de funcționare a bibliotecii, care nu trebuie fixat în raport cu orele de serviciu de la satele populare ci cu timpul liber al cititorilor, consultându-se pe larg cu aceștia acolo unde va fi cazul. În fiecare bibliotecă trebuie să existe un plan de activitate, care să asigure folosirea cât mai eficientă a celor 48 de ore — am spune a celor 288 de minute de activitate a bibliotecii într-o săptămână. Graficele de atragere a populației și care reprezintă numărul cititorilor din fiecare familie (metodă larg răspîndită de exemplu în regiunea Crișana), vor permite bibliotecarilor să urmărească sistematic lărgirea sferei de activitate a bibliotecii. Analiza zilnică a unor grupe de fișe de cititori, vizitarea acelor care nu frecventează cu regularitate biblioteca, alegerea atentă a cărților ce se recomandă cititorilor, convorbirile individuale și pe grupe de cititori — sînt cîteva din mijloacele care contribuie la creșterea indicelui de lectură.

Pentru a îngloba biblioteca în viața satului socialist, se cere cunoașterea de către bibliotecar a preocupărilor gospodăriei colective, a planurilor brigăzilor și echipelor de muncă. El trebuie să lege și în timpul iernii, munca cu cartea de formele de organizare socialistă a muncii din sat.

Numai așa va putea desfășura munca diferențiată cu cititorii, potrivit locului de muncă, gradului de pregătire a fiecăruia.

Bibliotecarii nu trebuie să uite că instrumentul principal al culturii socialiste este cartea. Orice formă folosită în răspîndirea cunoștințelor (învățămîntul politic, învățămîntul agricol sau conferințele), cere adîncire, informare amplificată prin lectură. Biblioteca este singura instituție care se ocupă numai cu propaganda cărții, cu propagarea cunoștințelor prin intermediul cărții, întregind astfel activitatea școlii, a căminului cultural etc. Iată, de ce, considerăm că activitatea bibliotecii trebuie să se încadreze în ansamblul activității culturale, iar diferitele forme ale muncii culturale — filmul, echipele de amatori, conferințele, cercurile —, trebuie să contribuie la creșterea interesului maselor pentru lectură, cu alte cuvinte la creșterea activității bibliotecii.

Acestea sînt adevăruri cunoscute și deseori repetate în diferite materiale metodice și în paginile revistei noastre. Totuși, legătura bibliotecarului cu alte forme de activitate culturală se rezumă deseori doar la cîteva recenzii sau expoziții, participarea la manifestările organizate la căminul cultural sau prezența în echipa artistică de amatori. Pentru a remedia această situație, în planurile de muncă pentru perioada de iarnă trebuie prevăzute forme mai avansate de colaborare. Bibliotecarul trebuie să cunoască programul de muncă al fiecărei forme de învățămînt (politic sau profesional), al conferințelor, al cercurilor, să procure (acolo unde se simte nevoia), material bibliografic pentru propagandiști, lectori, conferențieri, popularizînd cu ajutorul acestora cartea politică, agro-tehnică în rîndurile cursanților. La fiecare conferință de la căminul cultural, biblioteca să fie prezentă cu o expoziție tematică, care să fie prezentată, recomandată, după încheierea manifestării.

Prezența brigăzilor științifice în sat constituie un prilej pentru o serie de interesante manifestări cu cartea, legate de problemele dezbătute de brigadă. Eforturile comune ale bibliotecarului și intelectualilor din brigadă trebuie să aibă ca urmare creșterea circulației cărților de popularizare a științei.

E tot așa de evident, că rodnicia propagandei cărții agrozootehnice depinde de legătura bibliotecii cu formele de învățămînt agricol din sat. Programul acestuia stă de acum înainte la baza muncii cu cartea agrozootehnică ce o desfășoară biblioteca.

Cele mai reușite manifestări de masă cu cartea de literatură beletristică se fac cu

ajutorul echipelor artistice de amatori. Brigada artistică, echipa de teatru, cititorii artistici știu să prezinte fragmente dramatizate din cărți sau să interpreteze texte în cadrul serilor literare, la un nivel artistic și forță emoțională ce nu pot fi atinse — de pildă — prin recenzii palide și cenușii, prezentate de oameni neinițiați în arta scenică. Astfel de acțiuni, — coordonate prin grija comitetelor de cultură și artă și consiliile de conducere ale căminelor culturale —, trebuie să intre în programul fiecărei case raionale de cultură, cămin cultural și bibliotecă. Creșterea numărului cititorilor, a circulației cărților în mase va fi astfel nu numai „mândria și gloria bibliotecarului” ci și a întregului activ cultural.

În sprijinul îndrumării lecturii și a organizării propagandei cărții, Biblioteca Centrală de Stat a R.P.R. a editat anul acesta o serie de materiale bibliografice și metodice, iar altele urmează să apară pînă la sfîrșitul anului. Au fost difuzate texte pentru seri literare pe teme: *Pagine din viața nouă a țărănimii noastre muncitoare*, *Lupta popoarelor pentru independență și libertate*, *Zborul în Cosmos*, concursul *Pe drumul însoțit al socialismului*, bibliografiile de recomandare din seriile *Pe cărările științei*, *Agrozotehnia*, care cuprind cele mai variate teme din domeniile respective. Completate cu un număr însemnat de alte materiale, editate de bibliotecile regionale, se vor asigura instrumente valoroase de muncă pentru orientarea activului bibliotecilor de la sate. O condiție esențială este ca toate aceste materiale să ajungă la timp, în mîinile bibliotecarilor și cititorilor.

Eficacitatea acestor materiale bibliografice și metodice nu o constituie simpla lor prezentare de către bibliotecari, ci măsura în care stimulează circulația cărților în rîndurile cititorilor. Oricît de bine pregătită ar fi o seară literară sau o consfătuire cu cititorii, oricît de competent întocmită ar fi o prezentare bibliografică, nu se poate afirma că acestea și-au atins scopul decît în măsura în care cărțile, care formează obiectul lor, apar ulterior și pe fișele cititorilor. Din păcate, nu întotdeauna metodistii țin seama de acest lucru în aprecierea activității bibliotecilor.

Acordînd cea mai mare importanță muncii individuale cu cititorii, în perioada iernii trebuie intensificată activitatea cercurilor de citit. Nu este îndreptățită părerea acelor bibliotecari care socotesc că cercurile de citit se adresează doar cititorilor începători, constituind un mijloc numai pentru atragerea și familiarizarea acestora cu lectura. Ascultarea lecturilor cu glas tare, — realizate cu simț artistic (pentru cărțile de beletristică), — este o desfătare și pentru un cititor „experimentat”. Lectura în colectiv a cărților politice, agrotehnice, de popularizare a științei, a unor articole din ziare — comentate și explicate de un lector competent, urmate de discuții — este adesea mai folositoare, mai plăcută decît o lectură individuală, superficială. Largul activ obșteșc al intelectualilor de la sate trebuie antrenat în cea mai mare măsură pentru conducerea cercurilor de citit, în care să fie cuprinsă majoritatea populației satului. Cercurile organizate cu ajutorul comisiilor de femei sau pe brigăzi au nevoie de un program de lectură adecvată, interesantă și care e bine să fie îndreptat (în mai multe variante) de bibliotecile raionale.

Socotim util să vorbim — în încheiere — și despre asigurarea condițiilor materiale, deși este un fapt cunoscut că o bibliotecă cu fonduri de cărți învechite, prost încălzită și luminată nu reprezintă o atracție pentru cititori, chiar dacă bibliotecarul ar fi un maestru desăvîrșit în arta propagandei cărții. Unele conduceri ale sfaturilor populare comunale consideră că bibliotecarul poate să-și rezolve singur problemele gospodărești, — doar el este „administratorul” bibliotecii. E o cerință pe deplin justificată, cu condiția să-i se pună la dispoziție mijloacele necesare. În perioada iernii, se cere cea mai mare solicitudine și grijă pentru a asigura lăcașuri de cultură civilizate, primitoare, demne de satul colectivizat. Eforturile materiale ale conducătorilor G.A.C. și sfaturilor populare pentru îmbogățirea fondului de cărți, amenajarea localurilor etc. își vor întruchipa rodul în bogăția cunoștințelor însușite de colectivști, hotărîtoare în munca lor pricepută pentru obținerea recoltelor îmbelșugate.

Ștefan GRUIA

BIBLIOTECA

ÎN SLUJBA CONSTRUCȚIEI SOCIALISTE

CARTEA – MIJLOC DE EDUCARE A TINERETULUI

Comisia regională de organizare a concursului „Iubiți cartea”, de pe lângă Comitetul regional U.T.M.-Banat, desfășoară o susținută muncă politică și organizatorică pentru atragerea tinerilor de la orașe și sate la concursul „Iubiți cartea”. Pe baza planului de muncă trimestrial, membrii comisiei au fost repartizați pe raioane și comune. Cu prilejul deplasărilor, ei ajută comisiile locale la buna desfășurare a concursului.

În afara ajutorului practic, dat pe teren organizațiilor U.T.M. și comisiilor locale, s-au întocmit — în colaborare cu Biblioteca regională — recenzii la aproape toate cărțile cuprinse în bibliografia obligatorie a concursului. Recenziile au fost citite apoi în fața tinerilor.

Tot în sarcina comisiei regionale a concursului se află și urmărirea felului în care comisiile locale îi ajută pe tinerii în înțelegerea conținutului cărților citite. O atenție specială se dă organizării unor acțiuni ca: seri literare, recenzii, simpozioane, concursuri „Cine știe câștigă”, procese literare etc. Astfel, la „Electromotor” din Timișoara, comisia se preocupă permanent de organizarea unor acțiuni menite să atragă la concurs pe toți tinerii din întreprindere. Una din formele întreprinse: serile de discuții cu tinerii care participă la concurs. De asemenea, au fost organizate și concursuri „Cine citește, răspunde”, popularizate la stația de radioamplificare, prin afișe, discuții de la om la om. Un asemenea concurs a avut ca temă romanul *Mama* de M. Gorki. Cele mai bune răspunsuri au fost premiate. În prezent, numărul tinerilor care participă la aceste manifestări este în creștere.

O altă metodă eficientă, în popularizarea concursului „Iubiți cartea”, o constituie emisiunile speciale la stația de radioamplificare a uzinei. Tineri și tinere sînt invitați să vorbească la microfon despre felul în care se pregătesc pentru a deveni prieteni ai cărții. Iova Iovanovici, secretarul comitetului U.T.M. pe întreprindere, Pera Novacovici, membru al comitetului U.T.M. și alții, — ei înșiși purtători ai insignei „Prieten al cărții” — au vorbit

tinerilor despre eroii îndrăgiți ai unor cărți.

Antrenarea tineretului din uzină la concursul „Iubiți cartea” a trezit interesul pentru lectură la mulți alți tineri. În prezent, peste două sute de utemiști și-au făcut biblioteci personale. (În cîntea „Zilei tineretului”, la „Electromotor” s-au cumpărat cărți în valoare de 6000 lei).

Rezultate frumoase au obținut și organizațiile U.T.M. de la Fabrica „Stefan Plavăț”, „Nikos Beloiannis” din Timișoara sau din comunele Bethausen (raionul Făget) și Balint (raionul Lugoj). Majoritatea tinerilor din aceste întreprinderi și comune sînt purtători ai insignei „Prieten al cărții”.

În comuna Vișag, raionul Lugoj, aproape toți tinerii sînt actualmente purtători ai insignei „Prieten al cărții”. Membrii comitetului U.T.M. și ai comisiei concursului au stat de vorbă cu fiecare tînar în parte, ajutîndu-l să-și aleagă cărțile cuprinse în bibliografie, potrivit pregătirii sale. Biblioteca a afișat bibliografia concursului și diferite materiale care mobilizau tineretul la concurs. Popularizarea s-a făcut și în adunările generale U.T.M. Pe măsură ce s-au înscris la concurs, tinerii au devenit cititori permanenți ai bibliotecii.

S-au întocmit recenzii și prezentări ale cărților cuprinse în bibliografia concursului (*Povestea unui om adevărat* de Boris Polevoi, *Setea* de Titus Popovici, *Momente și schițe* de I. L. Caragiale, etc.) De asemenea, s-au organizat și cîteva seri literare.

Comitetul regional U.T.M. a urmărit ca în această activitate să fie antrenați și purtătorii insignei „Prieten al cărții”, ceea ce a constituit un stimulent pentru ceilalți tineri.

Experiența de pînă acum a dovedit că s-au obținut bune rezultate acolo unde au fost trasate sarcini concrete membrilor din comisie iar popularizarea cărților, s-a făcut în mod organizat. Munca politică desfășurată de către organizațiile U.T.M., îndrumate permanent de organizațiile de partid, a contribuit ca în semestrul I/1962 peste 5000 de tineri să de-

vină purtători ai insignei „Prieten al cărții”, iar de la începutul concursului și până în prezent, numărul purtătorilor de insigne pe regiune să se ridice la peste 32 000 de tineri.

În ultima perioadă, a crescut preocuparea organizațiilor U.T.M. pentru difuzarea cărții în rândul tineretului. De exemplu, în cinstea zilei de 23 August, au fost difuzate cărți în valoare de peste 93 000 lei.

Organizațiile U.T.M. trebuie să continue munca de atragere a tineretului spre lectură. La căminele culturale, casele de cultură, cluburi, să se țină cât mai multe recenzii, întâlniri cu scriitorii, lecturi din cărțile cele mai interesante și instructive.

KATONA Teodor
activist al Comitetului
regional U.T.M.-Banat

CONSFĂTUIRE CU CITITORII

Una din formele muncii cu cartea, care dă bune rezultate și atrage mulți cititori la bibliotecă, este consfătuirea cu cititorii. Bibliotecile din raionul Roman folosesc în mod curent consfătuirile cu cititorii, organizate pe diferite teme, ce interesează pe cititori. O astfel de manifestare, organizată în luna septembrie a.c. de Biblioteca raională Roman la Biblioteca comunală din Săbăoani a avut ca temă *Despre credința în Dumnezeu*.

Acțiunea a fost pregătită temeinic. Într-o ședință cu toți responsabilii cercurilor de citit, am stabilit ce cărți vor fi popularizate în rîndurile cititorilor. La locul de muncă al colectivităților, cu ocazia lecturilor în grup din broșuri agrozootehnice s-a vorbit și despre cărți de popularizare a științei, distribuindu-se lucrări legate de tema consfătuirii. La sediul bibliotecii comunale a fost organizată o expoziție de cărți pe tema consfătuirii, însoțită și de panouri din expoziția *Originea și evoluția omului*. Responsabilii cercurilor de citit au făcut lecturi din cărțile de popularizare a științei existente în fondul bibliotecii comunale, împrumutînd cititorilor numeroase broșuri, ca de pildă: *Cînd și de ce a apărut religia, A trăit oare Hristos?, Religie sau știință, Legende evanghelice și semnificația lor, Adam și*

Eva sint strămoșii noștri?, Marxism-leninismul despre religie, De vorbă cu credincioșii și necredincioșii, Biblia pentru credincioși și necredincioși, Despre credința în Dumnezeu și altele. Am întocmit apoi afișe de popularizare a consfătuirii, care au fost expuse în locurile cele mai frecventate din comună. În ziua consfătuirii — condusă de prof. N. Havrici — am organizat o nouă expoziție cu cărți de popularizare a științei, care a fost cercetată cu un deosebit interes de localnici.

Discuțiile purtate de cititori au demonstrat largă prețuire a cărții de popularizare a științei. Citind în prealabil cărțile recomandate de bibliotecă, aceștia au arătat cu exemple netemeinicia credințelor religioase, folosite în trecut de exploatarea pentru înrobirea celor ce muncesc.

Cititorul Virgă Bunaventură s-a ocupat între altele de lucrările *A trăit oare Hristos?* și *Biblia pentru credincioși și necredincioși*, arătînd cum l-au ajutat în înțelegerea științifică a formării lumii și netemeinicia miturilor religioase. Cititorul Laurențiu Ilincă a vorbit despre apariția vieții pe Pămînt, folosind cu acest prilej învățămintele însușite din lectura broșurilor de popularizare a științei. „Oamenii de știință — a spus el — au descoperit prin peșteri, urme străvechi, care dovedesc apariția vieții și evoluția omului. Aceste dovezi sînt adunate în muzee, pot fi văzute și cercetate de oricine, demonstrînd în chip neîndoios netemeinicia legendei biblice despre Adam și Eva”. La rîndul ei, cititoarea Tereza Vedescu a arătat cum a lămurit-o broșura *Despre preziceri, oracole și ghicit*, asupra înșelătoriei minunilor, a leacurilor băbești și a vrăjilor. Au mai luat cuvîntul cititorii Petru Sescu, Laurențiu Tinăru și alții.

În încheierea consfătuirii, tovarășul profesor Nicolae Havrici a subliniat însemnătatea științei în combaterea vederilor înapoiate, în largă propagare a unei concepții înaintate despre lume. Știința, prin cuceririle ei neobișnuite din vremea noastră, ajută pe oameni să deslege misterul așa-ziselor taine ale genezei, le dezvoltă încrederea în forța lor creatoare pentru supunerea naturii.

La această consfătuire au participat peste 200 de cititori, care au cerut să se mai organizeze asemenea manifestări.

Mircea APOSTOL
Biblioteca raională Roman

Sprijinim învățămîntul agrozootehnic de masă

Deschiderea învățămîntului agrozootehnic de masă ridică în fața bibliotecilor sarcina de a contribui la desfășurarea lui în bune condițiuni. Existența unui fond de broșuri agrozootehnice, capabil să satisfacă cerințele colectivităților, este o condiție de bază. Cele 600 de lucrări de agricultură din fondul bibliotecii noastre corespund, în majoritate, cerințelor colectivităților. De un real ajutor, în completarea fondului agrozootehnic, au fost cei 2300 de lei primiți, peste alocațiile bugetare, din partea gospodăriei colective și a cooperativei din comună. Din banii pe care-i vom primi anul acesta, o parte însemnată va fi destinată achiziționării altor broșuri agrozootehnice de actualitate.

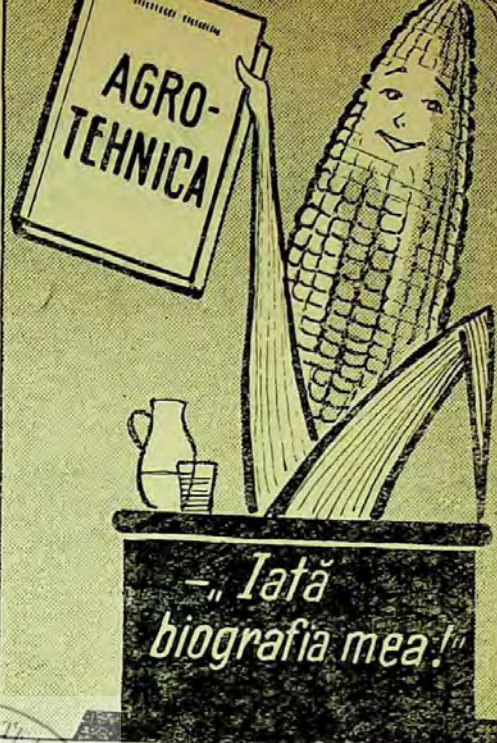
Vom recurge, în continuare, la împrumutul interbibliotecar de la biblioteca raională pentru procurarea unor lucrări agricole solicitate de colectivități. Legătura permanentă cu inginerul agronom al gospodăriei colective mă ajută să pun la îndemina cursanților lucrările legate de tematica lecțiilor respective. De altfel și la întocmirea planurilor de lectură, mă sfătuiesc cu inginerul agronom. În felul acesta, lectura cursanților este axată pe principalele probleme predate la învățămîntul agrozootehnic de masă.

Pe baza experienței din anul trecut, voi continua să organizez concursuri „Cine știe, câștigă” care sînt apreciate de colectivitățile noastre. Tema principală va fi zootehnia (sectorul zootehnic are pondere în cadrul gospodăriei colective din comună).

Viorica BITCA
Biblioteca comunală Micfalău,
regiunea Brașov

Activitatea cercurilor de citit în perioada iernii

Toamna și iarna se pun bazele recoltelor din anul următor. Colectivitățile din comuna Porcești, raionul Roman, se pregătesc intens pentru aceasta frecventînd cu regularitate cursurile învățămîntului agrozootehnic de masă, participă la conferințele pe teme agrozootehnice organizate la căminul cultural, precum și la alte manifestări cultural-artistice ce au loc în comună. Lunile de toamnă și iarnă

oferă condițiile cele mai bune pentru ca munca culturală să se desfășoare larg.

În mod obișnuit, planul nostru de muncă include și activitatea în grup desfășurată de cadrele didactice prin cercurile de citit. Anul acesta, organizarea acestei forme de propagandă a cărții m-a preocupat în mod deosebit. Cercurile de citit sînt organizate pe circumscripții electorale și desfășoară activitatea odată pe săptămînă într-o zi fixată dinainte. În planul de lectură detaliat pe zile, s-au prevăzut informări politice și îndrumări practice, ținînd seama de preocupările gospodărești ale participanților. Așa de pildă, în planul cercului de citit nr. 10 (cerc la care participă mai ales collectiviste) figurează îndrumări despre prepararea bulionului, conservarea legumelor pentru iarnă, prepararea mezelurilor în gospodăria personală, păstrarea fructelor iarna etc. În cadrul aceluiași cerc s-a făcut lecturi din broșura *Cum se repartizează veniturile în G.A.C.*

În planurile de lectură sînt prevăzute prezentări de cărți, recenzii, seri literare care popularizează diferite cărți de literatură beletristică, agrozootehnice și de popularizare a științei, care apoi sînt împrumutate colectivităților pentru lectura individuală.

Cornelia DIMITRIU
Biblioteca comunală Porcești,
raionul Roman, reg. Bacău

Concursul între BIBLIOTECILE SINDICALE

Biblioteca clubului sindicatelor din Cugir

Zecile de cititori care frecventează zilnic biblioteca iau cunoștință cu mult interes de formele variate folosite pentru popularizarea cărților și de îndrumare a lecturii lor, avînd totodată posibilitatea de a citi în liniște o carte, un ziar sau o revistă, în spațioasa și îmbietoarea sală de lectură ce le stă la dispoziție.

Colectivul bibliotecii folosește o gamă variată de forme și metode pentru răspîndirea cărților, contribuind la îmbogățirea cunoștințelor cititorilor și la educarea lor comunistă. Un loc important îl ocupă recenziile (peste 30 la număr), prezentate periodic la sediul bibliotecii, în secțiile și sectoarele celor două întreprinderi, la stația de radioficare sau în sala de conferințe a clubului (*Drum deschis și Invățătorii* de Șerban Nedelcu, *Oșelul* de Const. Chiriță, *Vii și morți* de Const. Simonov și altele). De mult succes se bucură serile și medaliale literare, simpoziioanele și serile distractive de proverbe, ghicitori și zicale. Tematica variată a acestor acțiuni de masă cu cartea, atrage un număr însemnat de participanți. Mult apreciate au fost bunoară: seara literară închinată marelui nostru dramaturg Ion Luca Caragiale, precum și medalioane literare Slavici, Topireanu, Tolstoi, ghicitorile literare și concursurile „Cine știe, câștigă” pe teme ca: *Lenin în literatură*, *Figuri de luptători comuniști oglindite în poezia noastră*, *Femeia în literatură*, *Chipul luptătorului comunist reflectat în literatură*.

Îndrăgite de cititorii noștri sînt audițiile muzicale pe care le organizăm săptămînal (în fiecare miercuri după-amiază) în sala de conferințe a clubului. Formă nouă folosită de bibliotecă, audiția muzicală urmărește popularizarea celor mai de seamă compozitori clasici și contemporani prin prezentarea pe scurt a vieții și operei compozitorului respectiv, urmată de audierea discurilor reprezentative, (simfonii, opere, muzică ușoară etc.).

În propaganda cărții, ținem seama îndeosebi de cerințele oamenilor muncii, legate de sarcinile de producție. Urmărind îndeaproape planul de măsuri tehnico-organizatorice al celor două întreprinderi din oraș, precum și obiectivele întrecerii socialiste, propunerile făcute de muncitori, planurile tematice de inovații pe secții și sectoare, includem în acți-

vitatea bibliotecii clubului și acțiuni menite să popularizeze cărțile tehnice care vin în ajutorul muncitorilor și inovatorilor. În acest sens colaborăm cu bibliotecile cabinetelor tehnice ale uzinelor, cu care am întocmit un plan comun de acțiune. Activitatea cu cartea tehnică se desfășoară astfel, diferențiat pentru fiecare sector din întreprinderi, în raport cu specificul locului de muncă. De exemplu, s-au organizat cu regularitate lecturi în colectiv la secții și sectoare, recenziile unor cărți tehnice ca *Turnarea de precizie* și *Cartea turnătorului de fontă*, consfătuiri cu cititorii și concursuri ghicitoare *Cine știe meserie câștigă*. La acestea se adaugă expoziții de cărți tehnice pe teme: *Cele mai noi realizări ale tehnicii contemporane*, *Ce ne interesează mai mult în domeniul tehnicii noi* etc. Biblioteca întocmește planuri de lectură și liste de recomandare, care sînt difuzate cititorilor. Acțiunile organizate în colaborare cu bibliotecile cabinetelor tehnice, au contribuit în mare măsură la îndeplinirea și depășirea planului de producție la toți indicii, la realizarea unor inovații care au adus economii însemnate întreprinderilor respective.

Un accent deosebit se pune pe buna organizare a bibliotecilor mobile, avînd grija de a fi împrumutate cu cărțile necesare locului de muncă. La aceasta a contribuit și creșterea fondului de publicații, pînă acum cumpărîndu-se cărți în valoare de 13.691 lei.

Pentru stimularea activității bibliotecilor mobile, cu sprijinul Comitetelor sindicale din cele două întreprinderi, a fost inițiat concursul „Biblioteca mobilă fruntașă” care urmărește folosirea unor forme cît mai eficiente de popularizare a cărții, atragerea de noi cititori și antrenarea tineretului la concursul „Iubiți cartea”. Îndrumarea și sprijinul permanent a activității bibliotecilor mobile, prin organizarea unor largi schimburi de experiență și acțiuni model cu cartea, este de altfel și unul din obiectivele concursului între bibliotecile sindicale, organizate pe plan regional, la care participă și Biblioteca clubului nostru. Rezultatele nu au întîrziat să se arate. Din totalul de 2782 de cititori înscrși de la începutul anului, 1050 sînt deserviți de bibliotecile mobile.

Realizările de pînă acum sînt un îndemn pentru colectivul bibliotecii noastre de a îndeplini cu succes obiectivele actualei întreceri între bibliotecile sindicale.

Ionella ALEXANDRESCU

CONDIȚII CÎT MAI BUNE PENTRU STUDIU ȘI LECTURĂ

Biblioteca centrală universitară din București și bibliotecile aparținătoare (de facultăți și de cămine) au folosit lunile de vacanță a studenților pentru a pregăti condiții optime de lectură și studiu cititorilor și pentru a pune la punct o serie de lucrări de bibliotecă. În ansamblul măsurilor prevăzute în planurile de muncă ale acestor biblioteci a stat îmbogățirea fondurilor cu lucrările de specialitate din domeniile care interesează facultățile din cadrul Universității și, în primul rînd, cu manuale, cursuri și lucrări științifice de bază. Pînă la începerea noului an universitar, au fost achiziționate 35 242 de volume, reprezentînd lucrări din toate domeniile în limbile romină, rusă, franceză, germană etc. În prezent, un fond de peste un milion de volume este pus la dispoziția studenților și cadrelor didactice, la care se adaugă și 2 644 de colecții periodice din țară și de peste hotare. Aceeași grijă s-a manifestat în ceea ce privește organizarea și prelucrarea fondurilor de cărți și periodice, organizarea de cataloage și a altor mijloace de informare și îndrumare a cititorilor, urmărindu-se ca publicațiile să poată fi puse la dispoziția cititorilor într-un timp cît mai scurt.

O problemă care a preocupat special conducerea Bibliotecii centrale universitare a fost extinderea spațiului sălilor de lectură și îmbunătățirea condițiilor de lectură, ținîndu-se seama de creșterea, de la an la an, a numărului studenților.

O îmbunătățire simțitoare a condițiilor de deservire a cititorilor se constată la Biblioteca Facultății de matematică-fizică, în cadrul căreia a luat ființă de curînd o

bibliotecă separată pentru fizică, dotată cu o sală de lectură cu 40 de locuri. În prezent, pe lângă Biblioteca, funcționează patru unități: biblioteca de matematici și biblioteca de fizică pentru uzul studenților, care fac împrumuturi și acasă (fiecare din aceste biblioteci are o sală de lectură cu 40 de locuri); biblioteca de matematică și biblioteca de fizică pentru cadre didactice și studenții din anul IV și V care pregătesc lucrările de diplomă (cu 30 de locuri și respectiv cu 50 de locuri). În ultimul timp Biblioteca Facultății de matematică-fizică a achiziționat numeroase cursuri și manuale care vor fi de mare ajutor pentru pregătirea studenților.

În timpul vacanței, la Biblioteca Institutului botanic s-au terminat mutarea și instalarea întregului fond de publicații în noua clădire a Institutului. Biblioteca dispune de 40 de locuri, biblioteca de matematică și un depozit modern cu o capacitate de 100 000 de volume. În sala de lectură, sînt în curs de organizare rafturi cu accesul liber pentru cadrele didactice.

Și Biblioteca Facultății de filozofie și-a îmbunătățit condițiile sale de muncă. Dotată cu rafturi noi, ea și-a dublat capacitatea de depozitare, asigurîndu-și un spațiu de creștere pentru viitorii 5-6 ani.

La Biblioteca Facultății de filologie a luat ființă experimental, în septembrie 1961, o secție de împrumut dotată cu un fond de 7500 de volume, care se adresează numai studenților de la această facultate (cărți de specialitate din domeniul disciplinelor care se predau în cadrul facultății - cursuri, manuale și alte materiale prevăzute de bibliografia obligatorie pentru

Noua sală de lectură a
periodicelor la Bibliote-
ca centrală universitară
din București

studenti, lucrări de istoria literaturii, istoria limbii, gramatici, opere literare etc.). În primul an de activitate, această secție a înscris 2000 de cititori din totalul de 3400 de studenți ai facultății, fiind împrumutate 40 455 de volume. În cursul vacanței de vară, fondurile secției de împrumut s-au îmbogățit ajungând la 11.500 de volume.

Biblioteca centrală universitară se preocupă, în continuare de îmbunătățirea condițiilor de studiu ale cititorilor. Pe măsura creșterii spațiului destinat bibliotecilor de facultate, vor fi organizate secții de împrumut, astfel ca în anii următori, deservirea studenților pe această cale să fie extinsă la toate unitățile.

Ca urmare a sprijinului acordat de Ministerul Învățământului, având și experiența acumulată de secția de împrumut a Bibliotecii Facultății de filologie, anul acesta Biblioteca centrală universitară a fost înzestrată cu încă două săli de lectură — Secția de împrumut a cărții beletristice și Sala de lectură a periodicelor.

Secția de împrumut a cărții beletristice a fost amenajată la parterul Bibliotecii centrale universitare și este destinată tuturor studenților Universității. Cititorii au la îndemână cele mai reprezentative opere din literatura beletristică română și universală. Secția va satisface cerințele tuturor studenților, ceea ce nu s-a reușit în anii trecuți, când s-a încercat a se constitui fonduri de literatură beletristică destinate împrumutului la fiecare bibliotecă de facultate. Încercarea nu a dat rezultate, datorită fărâmițării fondurilor și faptului că la bibliotecile de facultăți accentul se pune, în mod firesc, pe propagarea cărților de specialitate.

Fondul de cărți, compus în mare parte din noutățile literare cele mai valoroase, este pus la dispoziția studenților în condițiile accesului liber la raft. Noua secție se bucură de pe acum de popularitate. Asigurând creșterea sistematică a acestui fond, sîntem convinși că ea va contribui simțitor la formarea culturii generale și la educarea estetică a studenților.

Noua sală de lectură a periodicelor, instalată de asemenea la parterul Bibliotecii centrale universitare, a fost dată în folosință încă în cursul lunii august crt. Sala este dotată cu mobilier modern, avînd 40 de locuri. La dispoziția cititorilor stau 100 de colecții de reviste românești și de peste hotare (de cultură generală, literatură, știință, artă, sport) și 20 de colecții de ziare pe anul în curs. Cititorii își pot alege din rafturile libere noutățile din domeniile dorite. Noul sistem de deservire a cititorilor ușurează consultarea periodi-

celor, ceea ce se observă prin creșterea simțitoare a numărului de publicații consultate, cît și al numărului de cititori.

În imediata apropiere a acestei săli, a fost amenajat un depozit de periodice care ocupă două etaje separate printr-un planșeu metalic. Depozitul are o capacitate de 840 m.l. rafturi. Aci a fost organizat fondul de periodice românești, cuprinzînd 2300 de colecții și fondul de periodice curente pe anul 1962 însumînd 600 de colecții (reviste românești și de peste hotare). În acest mod, deservirea cititorilor cu periodice s-a îmbunătățit mult; în prezent, timpul de servire al acestor publicații durează 1—3 minute.

Ulterior, la sectorul de periodice au intervenit și alte îmbunătățiri.

Un mijloc modern folosit la Biblioteca centrală universitară, prin care se asigură prelucrarea și organizarea fondurilor de publicații într-un timp util, este aparatul de microfilm și fotocopiere Documator.

Cu ajutorul Documatorului au fost copiate și multiplicare cataloagele numeroaselor fonduri vechi și s-au înlocuit fișele dactilografiate. Pe lângă faptul că fișele fotografiate sînt mai estetice, se înlătură și operațiile de colonație și corectare, care necesită mult timp. Pînă în prezent, au fost întocmite 23 000 de fișe pentru 4500 de titluri. Această metodă, folosită inițial numai la serviciul de catalogare de la Biblioteca centrală universitară, s-a extins ulterior și la Biblioteca Facultății de filozofie și urmează să fie aplicată și la Biblioteca Facultății de științe juridice și la cea de istorie.

Pentru îndrumarea practică a studenților din anul I, privind cunoașterea și folosirea mijloacelor și surselor de informare și documentare, care le stau la dispoziție, Biblioteca centrală universitară organizează de cîțiva ani „Zilele deschise ale bibliotecii”. Și anul acesta, chiar din luna octombrie, au fost prevăzute, pe grupe de studenți, cîte 3—4 ore, în cadrul cărora au fost predate lecții de către bibliotecari și responsabili de bibliotecă, despre folosirea cataloagelor și întocmirea unor bibliografii, completarea buletinelor de împrumut etc. Studenții au efectuat pînă acum lucrări practice, fiind astfel ajutați să cunoască încă din primele zile de învățămînt tot ceea ce îi poate interesa în legătură cu bibliotecile în care studiază și cu mijloacele de informare ce le stau la îndemînă.

Dumitru C. NICOLESCU
Biblioteca centrală universitară
București

Planul de activitate al unei biblioteci școlare

Experiența fiecărui nou an de activitate ne-a întărit convingerea că numai o cunoaștere temeinică a programei de învățămînt contribuie la planificarea și desfășurarea unei activități concrete cu cartea, legată de cerințele procesului instructiv-educativ din școală. Odată elaborat, planul de muncă al bibliotecii pe anul școlar 1962/1963 a fost supus aprobării conducerii școlii, care a fost de acord cu acțiunile inițiate.

În centrul preocupărilor bibliotecii se află grija deosebită pentru asigurarea documentației necesare cadrelor didactice, îndrumarea lecturii elevilor, atragerea lor la o lectură sistematică, ținînd seama de programa de învățămînt. În acest scop, colaborăm în mod organizat cu cadrele didactice și în special cu dirigînții. În sprijinul procesului de învățămînt, vom dezvolta activitatea bibliografică urmărind în prima etapă documentarea pentru cursurile de științe sociale și limba română. Am început în acest sens, întocmirea unui fișier tematic pe teme: *Socialismul științific; Economie politică; Critică literară* (tematica a fost dată de profesorii respectivi). Fișierul semnalează articole apărute în presa noastră, începînd de la 1 ianuarie 1961, articole extrase din *Bibliografia periodicelor din Republica Populară Română*, iar pentru numerele mai noi, direct din ziarele și revistele școlii la biblioteca școlii sau la biblioteca raională. Pentru bibliografii mai dezvoltate pe diferite teme, am solicitat profesorilor să ne facă propuneri, unele materiale urmînd să fie procurate de la Biblioteca regională București sau de la Biblioteca Centrală de Stat. De altfel, în cursul acestui an școlar, vom căuta să valorificăm la maximum colaborarea cu aceste două biblioteci, să facem schimb de experiență și cu alte biblioteci școlare din regiune.

În organizarea fișierului bibliografic pe materii pentru elevi, sîntem ajutați de cadrele didactice din școală. Pentru fiecare curs predat, fișierul cuprinde o diviziune cu fișele tuturor lucrărilor recomandate de profesori ca lectură suplimentară. Pentru aceasta, am pus la dispoziția cadrelor didactice material bibliografic corespunzător (*Bibliografia R.P.R.* — cărți, albume, hărți, note muzicale, Bi-

biografia periodicelor din R.P.R., cataloage editate de C.L.D.C., buletinul *Cărți noi etc.*) și le semnalăm rubricile bibliografice din revistele la care sîntem abonați. Buletinele editate de B.C.S. apărînd cu întîrzieri de 3 și chiar 4 luni, sîntem totuși nevoiți să fișăm singuri lucrările de actualitate.

În afară de aceasta, vom organiza consfătuirii lunare cu profesorii, colaboratorii ai bibliotecii, în cadrul cărora vor fi analizate fișele cititorilor, urmărindu-se care elevi sînt cititori ai bibliotecii și ce anume citesc ei. Pentru îmbunătățirea îndrumării lecturii cititorilor noștri, vom organiza consfătuirii și cu dirigînții, care își cunosc mai bine elevii din clasa respectivă. Colectivul de cadre didactice ne va ajuta de asemenea la organizarea serilor literare, audițiilor muzicale, simpoziunilor și recenziilor. În planul nostru de muncă, am prevăzut ca anul acesta recenziile să fie ținute de elevi, sub îndrumarea profesorilor și a bibliotecii. Ne-am propus de asemenea să organizăm și trei întîlniri cu scriitorii.

Florin TEODORESCU
Biblioteca școlii medii „Al. Sahia”,
Oltenița, regiunea București

Un grup de elevi din clasele V-VI, alegîndu-și cărțile și revistele preferate.

● *Seară literară dedicată prieteniei romîno-sovietice.* În comuna Roznov, regiunea Bacău, sute de muncitori și țărani colectivști au participat la seara literară pe tema *Poezii romîni și sovietici cîntă pacea și prietenia*, organizată de biblioteca comunală în cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice.

Cadrele didactice au sprijinit biblioteca în pregătirea și desfășurarea acestei acțiuni. Seara literară a fost urmată de un reușit program artistic, alcătuit din cîntece și recitări de poezii, la care și-au dat concursul tineri din comună. (prof. Eremia Ciobanu).

● *În cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice.* Biblioteca raională „I. L. Caragiale” din Capitală, a organizat în seara zilei de 10 octombrie a.c. o seară literară cu tema *Viața și opera scriitorului sovietic Mihail Șolohov*. Cei 250 de participanți au urmărit cu interes atît prezentarea activității literare a scriitorului cît și fragmentele citite din *Povestiri de pe Don*, *Pe Donul liniștit*, *Soarta unui om*. (Constantin Vișinescu — Biblioteca raională „I.L. Caragiale”).

● *Puncte de îndrumare metodică.* Pe baza unui studiu asupra situației economice și a planurilor de producție ale G.A.C., colectivul metodic de pe lângă Casa raională de cultură Caracal și Biblioteca raională au organizat o așa-zisă microraiolare culturală. Comunele și satele dintr-un centru care au aceleași caracteristici economice formează un punct metodic. Cele 32 de comune ale raionului au fost împărțite astfel în șase puncte metodice. Potrivit graficului dinainte stabilit, în fiecare unitate are loc semestrial cite o ședință, care, prin organizare și desfășurare, se ascămăna cu ședințele cercurilor pedagogice din școli.

Pînă în prezent, au avut loc două ședințe de acest fel, în centrele Mîrșani (pe tema

DATE ȘI FAPTE din concursul BIENAL

Consolidarea gospodăriilor colective) și Amărăștii de Jos (pe tema *Sprijinirea sectorului zootehnic*)

NOUTĂȚI DE LA BIBLIOTECA CENTRALĂ DE STAT

● În primele trei trimestre ale acestui an, biblioteca a fost frecventată de 125 500 de persoane. Au fost consultate aproape 418 000 cărți, reviste, ziare etc. și audiate 11 775 benzi de magnetofon.

Totalul unităților consultate în primele trei trimestre prezintă o creștere cu aproape 16% față de aceeași perioadă a anului trecut.

● Secția de împrumut din cadrul sediului central al bibliotecii cît și secția de împrumut a Filialei pentru copii și tineret, care s-au deschis acum cîteva luni, sînt organizate pe principiul accesului liber al cititorilor la rafturile bibliotecii. Prima dintre secțiile amintite este frecventată în ultima vreme, în medie, de un cititor la două minute.

● La Cabinetul de colecții speciale au fost achiziționate, de curînd: 5 scrisori ale lui N. Bălcescu către Luxița Florescu; manuscrise sau fragmente de manuscrise aparținînd scriitorilor: L. Rebreanu, M. Sadoveanu, G. Topîrceanu, I. Al. Brătescu-Voinești, I. Minulescu precum și ale lui T. Argezei și D. Botez; monografiile asupra picturii chineze, persane, japoneze.

● Biblioteca Centrală de Stat a R.P.R. a inițiat o serie de vizite reciproce cu unele întreprinderi mari din Capitală. Ele au ca scop popularizarea fondurilor de cărți și periodice romînești și străine în rîndurile muncitorilor, ingi-

Prin înființarea acestor puncte metodice, se mai urmărește transformarea bibliotecilor respective în unități model, ridicarea permanentă a prestigiuului muncii cu cartea, crearea celor mai bune condiții materiale necesare desfășurării activității bibliotecilor. (C. Neagoe, Biblioteca raională Caracal).

nerilor și tehnicienilor, atragerea în număr cît mai mare și permanentizarea acestora ca cititori.

Cîteva zeci de muncitori, tehnicieni și ingineri de la uzinele „Semănătoarea” au venit într-o asemenea vizită. Oaspeților li s-au explicat funcțiile bibliotecii și modul în care oricine poate deveni cititor în sălile de lectură, al secției de împrumut sau al secției de muzică. Apoi au fost vizitate, pe rînd, sălile bibliotecii.

Grupul de vizitatori s-a oprit mai îndelung la cabinetul de manuscrise, carte veche și colecții de artă, curioși să cunoască unele achiziții rare aflate în păstrare aici. Ei au vizionat și o expoziție de cîteva sute de cărți și publicații periodice, organizată pe profilul uzinelor „Semănătoarea”. Muncitorii, tehnicienii și inginerii uzinei au discutat posibilitățile unei mai strînse colaborări între biblioteca Cabinetului tehnic din uzină și Biblioteca Centrală de Stat.

Un mare interes a suscitat secția de împrumut a bibliotecii. Fiind organizată pe principiul accesului liber al cititorilor la rafturile de cărți, mulți vizitatori și-au arătat dorința de a deveni cititori ai acestei secții și și-au ales pe loc o serie de cărți.

Vizita care a avut loc constituie doar începutul unor legături mai strînse ce se stabilesc între Biblioteca Centrală de Stat și marile întreprinderi din Capitală.

NOUA GEOGRAFIE A PATRIEI

— SEARĂ LITERARĂ —

Aniversarea unui deceniu și jumătate de la preluarea puterii politice de către clasa muncitoare din țara noastră, condusă de partidul său de avangardă, imprimă un aspect sărbătoresc și manifestărilor cu cartea pe care le pregătesc bibliotecile pentru a evoca acest eveniment marcant. Seara literară mai jos publicată poate servi pentru organizarea de către bibliotecile de diferite categorii a unei manifestări culturale de masă consacrate acestei sărbători. Recomandăm bibliotecarilor să formeze un colectiv care să răspundă de popularizarea, pregătirea și realizarea artistică a serii literare. Cu ajutorul caselor de cultură, căminelor culturale și profesorilor de muzică, vor fi alese cîntece revoluționare și de masă pentru ilustrarea materialului literar.

În funcție de specificul unităților pe care le deservesc, bibliotecile vor introduce în text, unde e cazul, cele mai reprezentative materiale (articole din presa centrală și locală, reportaje, versuri etc.). Ele ar putea fi citite din sală, ceea ce ar imprima acestor manifestări culturale festive un aspect cit mai popular și mai antrenant.

În cinstea celei de-a XV-a aniversări a Republicii, bibliotecarii vor iniția și alte acțiuni, atât înainte, cât și după prezentarea seriei literare, la reușita cărora să fie antrenate celelalte unități culturale din localitate și cei mai buni cititori. În cursul lunii noiembrie, va fi amenajată, în colaborare cu căminul cultural și cu cadrele didactice, o expoziție pe tema: Înfăptuirile Republicii, care va fi deschisă într-un cadru festiv.

Sugerăm câteva teme care ar putea forma obiectul expoziției: A XV-a aniversare a R.P.R.; Realizarea Directivelor Congresului al III-lea al Partidului — cauză scumpă a întregului popor; În patria noastră, socialismul a învins definitiv la orașe și sate; Poezii și scrierile cîntă Republica: Mărturiile despre R.P.R.; Cultura — bun al tuturor; Viața nouă a copiilor din patria noastră socialistă. Bibliotecarii vor recomanda aceste teme pentru discuții în cadrul cercurilor de citit, pentru lecturi în grup ale unor fragmente din lucrările folosite în seara literară, cât și pentru lectura copiilor. Cărțile incluse în expoziție, dar, mai ales, cele care figurează în prezenta seară literară, vor fi popularizate și prin alte mijloace, pentru ca cititorii să le poată cunoaște încă înainte de a participa la această manifestare culturală.

MOTO *): La sfîrșitul anului 1947 a fost înlăturată monarhia, România proclamîndu-se Republică Populară. Aceasta a marcat momentul istoric al încheierii primei etape a revoluției democrat-populare și al trecerii la înlăturarea sarcinilor mărețe ale revoluției socialiste.

(Din: Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Adunarea festivă organizată cu prilejul aniversării a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din România).

PREZENTATOR: Locul regilor cu blazon și coroană ea și al regilor finanței și industriei, l-a luat poporul, a cărui domnie a deschis țării eliberate strălucite perspective de înflorire¹⁾.

RECITATOR: ... Dar beznă, fu odată! ...
Am și uitat de cînd.

E timpul de-ncheiere. Să cercetez bilanțul!
Văd cifrele-noltoare, te amestec în danșul
în care Fejiairea se deapănă rîzînd.

... În suflet e lumină dintr-un noian de școli
și-i rînduială-n minte, în trupul de-mpărat,
care domnește-n țara aceluia despuiat
ce ieri stătu-n bordeiul cu ochii de sobol.

Dar basmul-abia începe cu Feji Frumoși can-
vis....

REPUBLICA TRĂIASCĂ! Mărturisesc că-mi
place
cînd regi fără coroană, umblînd, ca o răgăce,
trag carul disperării la New-York sau Paris²⁾.

RECITATOR: — Așa s-a petrecut la noi,
prieten.

Azi peste munți împăduriți cu cetini
Răsare mîndru soarele, iar lingă
Bătrînii munși, crescînd în partea stîngă,
O sondă de petrol vestește cum că
Izvorul vieții noastre e în muncă.
Jur împrejur cununa cea de spice
De pîne spune și de trai ferice.
Iar colo-n vârful stemei noastre, iată,
O stea de purpur mîndră se arată³⁾.

*) Va fi citit de către un prezentator.

1) 30 Decembrie. In: Știința, XXXI (1961), 5394 (30 dec.), p. 1.

2) Bănuță, Ion. Mărturisire. In: Gazeta literară, VIII (1961), 53 (28 dec.), p. 1.

3) Beniuc, Mihai. Stema țării. In: Cîntarea Partidului. Versuri. Buc., E.S.P.L.A., 1960, p. 64.

vă prezentăm...vă recomandăm

PREZENTATOR: Dumneavoastră, stimați cititori, care ați apucat și vremurile dinainte de eliberare, vă aduceți bine aminte de vechiul chip al României, zugrăvit palid, pe măsura tristelor realități de atunci, în vechile manuale de geografie.

Dacă ați răsfoli acum un astfel de manual, ați avea și mai limpede înaintea ochilor tabloul anilor când țara era „eminamente agricolă”, când plugul de lemn abia scurma pământul, pentru ca bietul țăran să nu moară ca zile, când aduceam de peste hotare pînă și cuiul de fier cu care țintuiam acoperișul coșciugelor celor căzuți sub gloanțele stăpînilor de averi.*)

CITITOR ARTISTIC: Veacul a găsit țara noastră în suferinți și sărăcie... Muncitorii fabricilor erau sclavii patronilor, țăranii semănau și recoltau grîul fără a cunoaște gustul pîinii albe.

...Din desnădejdea durerii a izbucnit răscala de la 1907, pe care guvernul de atunci a lichidat-o cu pușca și cu tunul. Morții au fost îngropați, iar celor vii oamenii stăpînirii le-au dăruit făgăduinți mincinoase.

Muncitorilor din fabrici, care s-au mișcat cerînd o viață mai bună pentru ei și pentru pruncii lor, li s-au răspuns la fel. Strigătul dreptății a fost înăbușit în sînge.⁴⁾

CITITOR ARTISTIC: ...dirigența celor chituiți în temnițele trecutului regim, a celor de la 13 decembrie 1918, a celor din februarie 1933, a celor care au luptat din răspuțeri pentru eliberarea clasei muncitoare, se găsește pe un drum care vine din străfundul timpurilor. Astăzi această lume muncitoare luptă sub steagul propriului ei partid, același care a călît-o și a condus-o spre curciorirea libertății. Luptă cu noi arme, cu noi obiective. Cu armele construcției pașnice ... Luptă făurindu-și singură ziua de mîine, pe care și-o vrea îmbelșugată, însoțită. Luptă ca să sporească rodul ogoarelor, ca să scoată tot mai multe bogății din adîncul mineral al pămîntului; ca să ridice uzine și șantiere noi, ca să clădească spitale, creșe, lăcașuri de odihnă.

...S-au răscolit străfundurile poporului român, straturile dezmoștenite cele mai din adînc, ca să se înalțe spre lumină. Și această înălțare spre lumină este ireversibilă.⁵⁾

*) Pasajele fără sursă bibliografică citite de prezentatori sînt extrase din lucrarea lui Ion Mărgineanu, intitulată: *Întreaga țară un imens șantier*. Buc., Editura politică, 1962, 96 p.

4) Sadoveanu, Mihail. *La cumpăna veacului*. În: *Mărturisiri*. Buc. E.S.P.L.A., 1960 p. 629

5) Petrescu, Camil. *Tradiții de luptă*. În: *Opinii și atitudini*. Buc. E.P.L., 1962, p. 156—157.

RECITATOR: De sub stihile sure,
de sub maldărul de aripi putrede
ale zeilor,
s-a ridicat țara spicelor și scînteilor,
ca o pădure.

*Freamătă pînă-n înaltul cerului,
frunzele de aur ale fierului.*

*Țîșnesc din ciocane, din șarje,
din mina sudorilor,
în pulberea norilor.*

*...Fiecare spic din uriașa grămadă
e explozie de roadă.*

*E un turn
fiecare tulpină,
de-asupra căruia rotește
un inel al lui Saturn
de lumină.⁶⁾*

RECITATOR: Frunzulițe din trei peri,
Cu ciocoi și cu bancheri
Am dat de pămînt, măi frate,
Am răsturnat monarhia,
Azi mai mîndră-i România,
Cresc pe lunci mai multe flori,
Săncing hore-n sărbători,
Unde domnea sărăcia
Astăzi crește avuția.⁷⁾

PREZENTATOR: Bătrînul dv. dascăl de geografie, dacă ar trebui să vorbească elevilor despre noua hartă a țării, s-ar transpune el însuși în ...elev. Căci multe ar mai avea de învățat. S-ar simți atras să pornească în drumeție de-a lungul și de-a latul țării, să vadă cu proprii ochi toate cele cite au fost înfăptuite de poporul nostru îndrumat de partid, atît de mult s-a schimbat înfățișarea țării. Pe cărările de munte călceate de Calistrat Hogaș ori pe drumurile „Romînici pitorești” ale lui Vlahuță ar întîlni atîtea tîneri înfăptuiri, făurite de mintea cutezătoare și brațul harnic al constructorilor socialismului, înecînt mult s-ar mai minuna. Romînia socialistă și-a îmbrăcat salopeta de lucru și, cu mistria într-o mîină și cu cartea în cealaltă, a pornit să-și zidească o nouă viață.

RECITATOR: ...acești oameni veșnic prezenți pe schele
ei înșiși sînt stăpînii marilor uzine
și — acestor mari orașe pe care le zidesc
Nimic nu-i mai poate despărți de înfăptuirile lor.

6) Vrinceanu, Dragoș. *Țara spicelor și scînteilor*. În: *Contemporanul*, 1962, 35 (31 aug.), p. 1.

7) Flori alese din poezia populară. *Antologia poeziei lirice*. Buc., E.S.P.L.A., 1960, p. 438. (Biblioteca pentru toți, 49).

...lucrurile ieșite din minile noastre
 au o viață a lor,
 își au destinul lor, la fel de mare,
 asemeni cu al oamenilor
 și asemeni oamenilor —
 rar se întâmplă ca ele să rămână
 cu totul acelor care le-au dat viață.
 Cu o mare, luminoasă generozitate,
 mereu dăruind, predăm viitorului.

Știu că acești oameni veșnic pe șantiere
 sînt chiar ei stăpîni
 marilor orașe pe care le zidesc.⁸⁾

CITITOR ARTISTIC: Toată țara are acum un obraz roș de cărămidă; pe fruntea ei, în vîntul proaspăt, foșnesc frunzele purpurii de pînză ale drapelului. Mergeți în înapoiata Moldova de altădată, ținut de păstori și de agricultori, și veți vedea ceva de neînchipuit: pe kilometri întregi se ridică spre cer coșuri fumegătoare și schele. Coboriți în Dobrogea vînturilor și a stepei, ținut al exilului trist, și veți auzi cunoscutul scrișnet al excavatoarelor. Dați ocol Olteniei, și veți zări protezele metalice ale schelelor petrolifere. Alergați pînă în Banatul cel dulce, unde hlamida iernii se topește la boarea Adriaticii și o să vedeți risipite, pe cîmpurile negre, cuburi de piatră, unul lângă celălalt, numeroase cuburi albe adăpostind pe colectivității ținutului. Urcăți pînă în munții tainici ai Dornei și veți desluși șuieratul joagărilor moderne acoperind cîntecul păsărilor.⁹⁾

CITITOR ARTISTIC: E o operă de artă nouă Hunedoara! Spațiul, culorile, această îmbinare de armonii, dimensiunile aerate, creînd perspectivele vaste, meticulozitatea cu care a fost adunat frumosul astfel încît să schimbe profilul, altădată știut încrunțat, al industriei.

Oamenii vor conduce, vor supraveghea totul din sălile de comandă. Oameni învățați, tehnicieni cu înaltă calificare.

Oamenii trec prin sălile acestea și devin mai exigenți cu ei înșiși. Automatizarea, înalta conștiință și frumosul — sînt cele trei dimensiuni ale Hunedoarei noi.¹⁰⁾

RECITATOR: ...muncitorii-n uzine meste-
 riră la scule
 ca să fie mașini și unelte destule.
 Și fochiștii, acarii, lucrătorii din gări

tot mai multe vagoane au pornit către
 zări,
 cu ciocane și seceri, cu securi și trac-
 toare,
 spre-abataje de noapte și ogoare de
 soare.
 Țițeiul l-au stors din străfunduri son-
 dorii;

să-nvrte turbina și roțile morii;
 și minerii de pe Valea minunii
 sparseră norma odată cu cărbunii,
 răsfrînd vîlvătă și lumină
 pînă-n ultimul colț de uzină!

RECITATOR: ... iată cum cîntă barosul,
 cum bate,
 cum naște lumină și sparge lăcate,
 cum fierbe uzina de clocotul spornic,
 cum suflatul fierbe, de-trecere dornic!
 Mereu înteițită cu sîrg și sudoare,
 sporește, sporește înalta vilvoare!¹¹⁾

PREZENTATOR: Porniți astăzi în oricare parte a țării. Oprîți-vă în cea mai îndepărtată regiune, purtați-vă pașii prin locuri pe unde nu s-a vorbit vorba neuitatului Sadoveanu — altădată „nu se întimpla nimic“, și veți vedea cît de multe s-au întimplat în acești ani plini de lumină. Harta patriei s-a îmbogățit cu noi combinate și fabrici, centrale electrice, mine, noi cartiere și orașe, rod al politicii înțelepte a partidului.

CITITOR ARTISTIC: Sîntem în plin elan superlativ, aproape liric, al inițiativei și evoluției pentru frumusețe și grandios, desfășurat de-a lungul și de-a latul României noastre.

Pasiunea creatorilor din toate domeniile activității bate înteițită, ca un uragan, fără putință să mai fie împiedicat.

Paralel cu miile și miile de case muncitorști, de uzine și fabrici, la Mare, în munți și la șes, pretutindeni se înoiește țara întregă.

Unul după altul, orașele întineresc în ritm de entuziasm, în cîteva zile. Pe linia orizontului profilul clădirilor înălțate pretutindeni, schimbă accelerat peisajele și perspectivele spațiului rominesc.¹²⁾

RECITATOR: Tovarăși, alta e geografia
 pămînturilor care-au fecundat.
 Se schimbă spicele-n săgeți superbe
 cu zbor spre-un viitor întruchipat.

11) Deșliu, Dan. *Cîntec pentru tovarășul Plan.* In: Deșliu, Dan. *Poezii.* Buc. Editura tineretului, 1962, p. 29 și 31. (Cele mai frumoase poezii).

12) Argezi, Tudor. *Piine și carte. Tableid.* In: Contemporanul, 1961, 6 (10 febr.), p. 1.

8) Coșovei, Traian. *Despre cei care construiesc.* In: Coșovei, Traian. *Oceanul. Poeme.* Buc., E.P.L., 1962, p. 89-90.

9) Barbu, Eugen. *Semănătorul.* In: ... Cit în 7 zile. Buc., E.S.P.L.A., 1960, p. 9-10.

10) Albu, Florența. *La școala Hunedoarei.* In: GAZETA LITERARĂ, IX (1962), 35 (30 aug.), p. 3.

Cînd un pămînt sînt multe pămînturi
descoperind imensul lui tezaur,
cătore Partid, socialismul națî
ciocan de aur, seceră de aur.¹³⁾

RECITATOR: ... Vin, spre Palat, colecti-
viști.

E-o horă de neon în creștet.
Se năruie trecutul veșted,
ce-a bintuit prin porumbiști.

Partidul stă cu ei la sfat...
Presimt țărani-n vorbe grîul,
și holdele tot curg ca riul
pe-un cîmp pe care n-au umblat.

Și pasu-și potrivesc în mers,
și vorbele-s o simfonie,
și dintr-un bob vor scoate-o mie,
cum spune — Alecsandri în vers.

Se-ndoaie vîntul din copaci
cu fanioane de zăpadă,
pe unde trece la paradă
o țară unde nu-s săraci.¹⁴⁾

CITITOR ARTISTIC: Și la zi, la săptă-
mină veneau agronomii și brigadierii să cer-
ceteze rădăcina, tulpina. Și-au adus păsările cu
aripi de fier să dădăcescă grîul, să-i dea
hrană cită-i trebuie și să-l ferească de armata
intranripateilor gînganii.

La zi, la săptămîna, veneau brigazi și
echipe și slobozeau apele-n canale — cînd
cereau lanurile ape.

RECITATOR: ... Și-ntr-o zi cu ciocrlii,
cu maci și cu pitpalaci
veniră combinele,
treierînd luminile,
secerîndu-mi grînele.

CITITOR ARTISTIC: Cu zece mîini se-
cerau, cu zece mîini strîngeau, cu zece mîini
treierau, cu zece mîini încărcau în saci,

RECITATOR: cã așa, cătore deseară,
cînd da luna să răsără,
se trezi țarina goală,
doar c-un abur de beteală¹⁵⁾.

CITITOR ARTISTIC: Aici a fost pămînt
sterp — bălăriile și pămîntul își țineau de
urît — și omul și-a minat încoace plugu-

¹³⁾ Andrișoiu, Al. *Acum*. În : *Gazeta literară*, IX
(1962), 18 (3 mai), p. 5.

¹⁴⁾ Bănuță, Ion. *Horă de decembrie*. În : Bănuță,
Ion. *Am răchemat iubirea*. Buc., Editura tineretului,
1962, p. 87—88.

¹⁵⁾ Albu, Florența. *Plugșorul*. În : Albu, Flo-
rența. *Cîmpia soarelui*. Buc., Editura tineretului, 1962,
p. 180—181.

rile, discurile, tăvălugii, grapele, semăna-
torile.

Și-a răsărit grîu și frumos.

... Aduse omul apele-n cîmp — înălța di-
guri și agregatele de aspersiune — artezienele
cîmpului — semănara curcubee, canalele de
irigație se ramificară în tot cîmpul, și ca
vasele de sînge-ntr-un trup viu, deteră viața
și frumusețe¹⁶⁾.

RECITATOR: Toate inimile să scrie
pe cupola albastră a Bucureștiului
cu literele de foc ale timpului
cuvîntul miraculos, victorie.

Toate inimile să scrie
despre unirea oamenilor și a pămîntu-
rilor
care îngroapă lacrima tristeții seculare
sub zburcirea innoitoare a primăverii.

Toate inimile să scrie
pe flamurile de purpură și de cînt
despre oamenii care au învins
în revoluția cea mare a lumii¹⁷⁾.

PRESENTATOR: În 1876, marele nostru
poet Mihail Eminescu, pe atunci revizor șco-
lar, cutreierînd cătunele județului Vaslui,
nota cu durere în suflet faptul că „la școala
din Muntenii de Jos, în decursul a șapte
ani de cînd există școală, a ieșit știind carte
un singur băiat...”

În anii noștri, pretutindeni, vom întîlni
școli noi construite, mari și spațioase, cu
săli de clasă și laboratoare bine utilizate, în
care milioane și milioane de copii se bucură
de lumina științei și a culturii.

CITITOR ARTISTIC: Socialismul a în-
ceput și la noi din prima secundă a sosirii
lui, cu două preocupări esențiale: Pîine și
Cultură, pîine și carte¹⁸⁾.

CITITOR ARTISTIC: Bate un vînt proas-
păt peste pămînturi și sate. Cresc oamenii.
După cursurile de alfabetizare au urmat
cursurile agrotehnice, zootehnice, școlile de
specializare. Au fost indignite și irigate pă-
mînturi; se obțin recolte mari, se plantează
livezi, se asfaltează șosele, firele curentului
de înălță tensiune împinzesc țara.¹⁹⁾

¹⁶⁾ Albu, Florența. *Omăgiu*. În : Albu, Florența.
Cîmpia soarelui. Buc., Editura tineretului, 1962,
p. 73—74.

¹⁷⁾ Bănuță, Ion. *Toate inimile*. În : *Contempo-
ranul*, 1962, 19 (11 mai), p. 3.

¹⁸⁾ Arghעי, Tudor. *Pîine și carte*. *Tabletă*. În :
Contemporanul, 1961, 6 (10 febr.) p. 1.

¹⁹⁾ Albu, Florența. *Grivița*. În : Albu, Florența.
Cîmpia soarelui. Buc., Editura tineretului, 1962,
p. 56.

CITITOR ARTISTIC: „O țară a artei“... O țară în care valorile artistice sînt oferite poporului, în care toate mijloacele sînt folosite pentru cunoașterea unei uriașe comori. Aceasta este Republica Populară Romînă, patria noastră înfloritoare²⁰).

RECITATOR: ... *Plini de măreție sînt tărani,*

*cînd, cu minile lor puternice,
așează în rafturile bibliotecilor, în
casele lor noi
cărțile politice, volumele de poezie și
știință,*

*cu gingășie și atenși,
parcă ar așeza puii de găină în lădi-
țele lor.*

Plini de poezie sînt tărani.

*Plini de măreție sînt tărani,
cînd, laolaltă cu muncitorii, înalță
stilpi falnici,*

*întind șirme de aramă, cabluri de
înaltă tensiune,
se conectează la marea sistem ener-
getic republican,
instalează pe casele lor
antene de radio și televiziune.*

*Plini de măreție sînt tărani
însuflețiți de clasa muncitoare —
ei intră-n Epopee,
ca-ntr-un ocean de lanuri.
Ca în podgorii vaste dogoritorul soare,
în ei străbate suflul puterii proletare²¹).*

CITITOR ARTISTIC: Auziți ce statistică: trei pătrimi din totalul locuitorilor sînt cititori activi ai bibliotecii. Indicele anual este de zece cărți pe cap de locuitor. Sînt fi-rește cititori care au trecut pe fișă zeci de volume²²).

CITITOR ARTISTIC: Undeva un mănunchi de oameni cîntă cîntece de viață nouă; în altă parte un ține învață de la profesorul său... cum să țină arcușul viorii; într-o casă un colectivist citește cu glas tare din *Cuscree* și alți douăzeci îl ascultă cu încordare.²³).

PREZENTATOR: ... viața este atît de multuoasă, încît cu fiecare lună, cu fiecare an răsar pe harta țării fabrici și uzine, cartiere și școli, biblioteci și case de nașteri. Este semnul marșului biruitor al socialismului, în a cărui cadență pășeste întregul popor. Așa cum spunea tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în cuvîntarea rostită la lucrările sesiunii Marii Adunări Naționale din 21 martie 1961: „înaintea noastră se conturează limpede perspectiva luminoasă a desăvîrșirii construirii socialismului, a unui elan și mai mare al forțelor materiale și spirituale ale poporului, a unui viitor de bunăstare și fericire pentru toți cei ce muncesc“.

În numele acestui viitor ne închinăm toată capacitatea, toată pricepera și munca noastră creatoare, zidind din temelii România nouă, socialistă. Să fim mîndri că sub ochii noștri se schimbă zi de zi harta patriei, că sîntem făurarii de frumusețe ai noii geografii a țării.

RECITATOR: Și între suflele străvechii hat
*La șters în brazda reavănă tractorul —
și-un singur bloc de oțel învăpăiat
sînt azi Partidul, țara și poporul²⁴).*

CITITOR ARTISTIC: Așa cum arăta tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, „Azi, steagul glorios al partidului, care nu s-a plecat niciodată în fața dușmanului, flutură biruitor deasupra Romniei socialiste. N-au fost zadarnice jertfele, sacrificiile atîtor ani de aprigă luptă de clasă. Oropșiții soartei, cei jefuși și exploatați la sînge de capitaliști și moșieri, cei care ieri — cum spune cîntecul — nu erau nimic pe lume, sînt azi totul, sînt stăpînii țării și ai soartei lor“.

(Gheorghiu-Dej), Gheorghe. *40 de ani de luptă sub steagul atotbiruitor al marxism-leninismului.* Buc., Editura politică, 1961, p. 46).

RECITATOR: Bătrini ce cu mîndrie artă
*Lumina anilor în plete,
Bărbați voinici, stăpîni pe soartă,
Și mame, și copii, și fete,
Cu pieptul plin de bucurie,
Pe tot cuprinsul romînesc,
Voioși își cîntă slavă fie,
Partid al celor ce muncesc!²⁵).*

Nicolae RAUS

²⁰ Grigorescu, Dan. *O țară în care arta e bunul tuturor.* In: *Gazeta literară*, IX (1962), 36 (6 sept.), p. 7.

²¹ Coșoveci, Traian. *Plini de măreție sînt tărani...* In: *Contemporanul*, 1961, 27 (iul.), p. 1.

²² Căbulea, Vasile. *La Chizătau ...* In: *Marea de aur. Reportaje.* Buc., E.P.L., 1961, p. 290.

²³ Idem, p. 292.

²⁴ Breslașu, Marcel. *Stampe despre Marea Sărbătoare.* In: *Cîntare Partidului. Versuri.* Buc. E.S.P.L.A., 1960, p. 116.

²⁵ Beniuc, Mihai. *Partidului.* In: *Cîntare Partidului. Versuri.* Buc., E.S.P.L.A., 1960, p. 57.

EMIL RACOVIȚĂ ȘI PROBLEMELE DOCUMENTĂRII

Cu prilejul împlinirii a
15 ani de la moartea sa

În toamna aceasta, la 19 noiembrie, s-au împlinit cincisprezece ani de la moartea marelui savant Emil G. Racoviță. Viața și activitatea lui au fost o necurmată străduință pusă în serviciul științei și al progresului. Pentru promovarea acestora în țara noastră, el nu și-a cruțat nici o osteneală și nu s-a dat înapoi din fața nici unei piedici care i-a stat în cale¹⁾.

Pentru noi, modești slujitori ai cărții, Emil Racoviță care s-a definit singur ca fiind un „smerit iubitor de cărți”²⁾ reprezintă primul mare cărturar român care și-a pus temeinic și cu pasiune problema organizării documentării științifice în țara noastră, a căutat să o fundamenteze teoretic, a luptat ca să introducă în conștiința contemporanilor săi înțelegerea gravității ei, a necesității punerii în practică cel puțin a unui început de activitate de acest gen și, totodată, a obținut, cu mari eforturi și sacrificii, unele realizări personale însemnate în domeniul documentării științelor biologice.

Pentru a face cât mai înțeleasă importanța pe care o are documentarea pentru dezvoltarea viitoare a științei, el o pune în legătură cu rostul esențial al acesteia, anume acela de a contribui la ridicarea bunăstării oamenilor.

Militând cu multă energie pentru ca să se înființeze, și în țara noastră, unele institute științifice de cercetări, Emil Racoviță afirmă că, în general, „de modul cum vor fi alcătuite institutele de cercetare, va depinde reușita organizării temeinice a economiei omenești viitoare”. În prezent, susținea el, ca urmare a „înmulțirii pro-

gresive a populațiilor, am intrat, de câțiva timp deja, în perioada aplicării forțate a metodelor științifice în toate ramurile activității omenești.”

„Pentru ca bogățiile și munca omenească să poată face față nevoilor, trebuie ca (chiar începând de acum) folosirea lor să fie desăvârșită, fără părăduire și fără să rămână resturi inutilizabile.”

„Trebuie deci ca bogățiile și munca omenească să fie studiate științificește, trebuie ca procedeele de exploatare actuale, empirice, să fie supuse controlului metodelor științifice, astfel ca cele absurde (și sînt cele mai multe) să fie înlăturate, cele insuficiente ameliorate și noi metode să fie stabilite”³⁾.

Această sarcină a științei moderne reprezintă însă, după cum susținea Racoviță, cu ocazia propunerii făcute senatului universitar din Cluj pentru întocmirea unui catalog al periodicelor științifice aflate în bibliotecile de acolo, „o muncă uriașă, o opintire științifică colosală și neîntreruptă”. Ea impune „o creștere progresiv accelerată a numărului de publicații științifice și a prețului lor”. „Această creștere este fatală; ea rezultă din înmulțirea progresivă a zărilor noi deschise cercetării, de creșterea progresivă a numărului savanților, de sporirea progresivă a cercetărilor impuse de dezvoltarea științei și de nevoile mereu crescînde ale economiei sociale.”

De aceea, „în stadiul actual al evoluției științei și a metodelor ei, este nevoie

1) Acad. St. M. Milcu, *Viața și opera lui Emil G. Racoviță*, în *Emil G. Racoviță*, (1868—1947). [Bibliografie]. [Buc.], 1956, p. 9—25 și Constantin Moțaș, *Zece ani de la moartea marelui savant și explorator român Emil Racoviță*, Buc., 1958, 10 p. (Extras din revista „Natura”, nr. 1/1958).

2) Conf. I. Lupu, *Un precursor al documentării științifice românești: E. G. Racoviță*; în: *Studii și cercetări de bibliologie*, II (1957), p. 57 (și extras).

3) *Institute științifice de cercetări*, în *Politica culturii*. 30 prelegeri publice și comunicări organizate de Institutul social român. (Buc., 1931), p. 346 și p. 349.

de un material documentar considerabil, pentru ca cercetările să se poată efectua în condiții normale. Și „pentru ca cercetările să devie în prezent fructuoase, trebuie ca problemele să fie redate din punctul cel mai înaintat în care l-au lăsat premergătorii și să se cunoască multiplele date, metode, constante etc., care au fost deja descrise, pentru a nu se pierde timpul în căutarea altora noi, poate mai discutabile. Dacă această situație se ignorează de către cercetători, „sint 999 de șanse dintr-o mie de-a descoperi America“⁴).

Îi revine documentării sarcina de a învinge aceste greutăți care se ivesc în calea cercetărilor întreprinse de oamenii de știință, căutând să-i ajute pe aceștia în a găsi cit mai ușor și mai repede, în noianul de publicații din biblioteci, informațiile și materialul documentar de care au nevoie. Convins de acest lucru, Racoviță susținea că, în acest scop, este absolut necesar să se rezolve în prealabil „problema bibliografică“, cum numea el problema documentării. De aceea, printre altele, propunea să se stabilească — în condițiile de atunci din țara noastră — „un plan general de reorganizare a tuturor bibliotecilor și a unei tactici chibzuite pentru completarea colecțiilor“ lor. Ar trebui ca, în afară de *bibliotecile centrale*, universitare sau urbane, să se înființeze *biblioteci speciale*, pe lângă institutele de cercetări. Materialul documentar să fie repartizat după profilul acestora. Completarea colecțiilor cu publicații noi, mai ales a colecțiilor de reviste, să se facă centralizat, căutând să se evite comandarea mai multor exemplare din aceeași publicație, când acest lucru nu este necesar și să se urmărească o repartizare justă a acestora pe la diferitele biblioteci. Dat fiind costul ridicat al publicațiilor străine, el preconiza un intens schimb internațional de publicații, între altele și cu Uniunea Sovietică, precum și practica-re pe scară largă a împrumutului interbibliotecar.

Pentru ca această „politică bibliografică“ să se poată realiza cu mai multă ușurință, Racoviță propunea și întocmirea de *catalogue colective*, efectuând el însuși, cu concursul bibliotecarului clujean A. Valentiny, *Catalogul revistelor științifice și medicale din Cluj*, care este primul catalog colectiv din țara noastră.

În privința realizării instrumentelor științifice de documentare care urmează

4) *Catalogul revistelor științifice și medicale din Cluj*. *Catalogue des revues scientifiques et médicales de Cluj*. Alcătuit sub direcția lui E. G. Racoviță, de către A. Valentiny. Cluj, 1926, p. XV—XVI.

să oglindească materialele existente în mai multe biblioteci, Racoviță susținea că acestea nu se pot realiza decât printr-o muncă colectivă. Modul individualist de a privi chestiunea duce la rezultatul absurd de a nu se putea face „bibliografie“ și la situația ca „știința să fie stinjenită progresiv în dezvoltarea ei, de către priurii ei progres“, dacă îi lipsește ajutorul documentării.

Marele savant preconiza, de asemenea, întocmirea de instrumente de documentare specifice diferitelor științe. Cele trei publicații ale sale, scrise în limba franceză, în care tratează în mod aprofundat problemele *conservării, clasării și manipularilor colecțiilor de documente științifice specifice științelor biologice*, vădesc pasiunea pe care o pune acesta în studierea și rezolvarea problemelor de documentare din domeniul preocupărilor sale științifice⁵).

Ideile originale care stau la baza acestor studii, anume a *clasării verticale* a materialelor și a *întrebuințării fișelor divizionare*, pentru organizarea lor sistematică, metode practicate la întocmirea *catalogelor* în bibliotecile moderne — denotă o cunoaștere aprofundată a metodelor de organizare ale acestora, ca unul care le-a frecventat cu asiduitate toată viața. De aceea nu este de mirare prețuirea și grija pe care a arătat-o Bibliotecii Academiei Române, în perioada când a fost președintele acestei înalte instituții științifice.

Astăzi, când documentarea este tratată în țara noastră ca o problemă de stat, putem să înțelegem și să apreciem mai bine lupta și străduințele depuse de marile om de știință Emil Racoviță pentru a atrage atenția asupra importanței și problemelor documentării. Cuvintele cu care el sublinia „gravitatea problemei bibliografice“ sau acelea cu care explica necesitatea inexorabilă a creării de „institute științifice de cercetări“, ne apar ca o clară previziune a viitorului.

Ioan LUPU

5) *Montage, conservation et classement des préparations microscopiques*, in *Archives de zoologie expérimentale et générale*. T. 59 (1920), Notes et revue — nr. 3, p. 78—89 (republicată în *Lucrările Institutului de speologie din Cluj*, 1, (1920—1924), lucrarea nr. 3); *Cartothèque à classement vertical ... Cluj*, (1928), 19 p. + 1 pl. (extras din *Buletinul Societății de științe din Cluj*, 4 (1928), partea a 2-a, p. 3—19); *Photobéque à classement vertical ... Cluj* [1930], p. 73—114 + 1 pl. (extras din *Buletinul Societății de științe din Cluj*, 5 (1930), partea a 2-a, p. 73—114).

- **AGNIA KUZNEȚOVA:**
Pe cuvîntul meu de
comsomolist
- **WILFRED BURCHETT:**
Correspondent în
U. R. S. S.

Povestirea *Pe cuvîntul meu de comsomolist*¹⁾ a scriitoarei sovietice Agnia Kuznețova își desfășoară acțiunea în orașelul Pogoriui, din Siberia. Eroiți cărții: elevii clasei a X-a și cadrele didactice ale școlii medii.

Înfățișînd unele evenimente și întîmplări, care au zguduit viața orașelului și a școlii, autoarea dezbate cu măiestrie problema formării tineretului în perioada adolescenței, ajutorarea lui în impasurile, în situațiile noi, pe care le oferă viața.

Colectivul clasei a X-a, bine încheșat, cu temperamente vulcanice — proprii vârstei — este alcătuit din băieți și fete bine dezvoltate fizic și spiritual. Simpli, sinceri în porniri, viața îi atrage în toată complexitatea ei. Educați de mici și obișnuiți să prețuiască munca drept ceea ce-i mai de seamă în viață, — tineri ca Sașa Konovalov, Zina Zaițeva, Steșa Listkova și alții pot fi dați ca model la învățatură și disciplină, își respectă cuvîntul de comsomolist în toate împrejurările. Alții ca Mișa Dombaev, Kolea Loskin mai au încă nevoie de ajutorul tovarășesc al colectivului și al profesorilor.

Și împrejurările nu întîrzie să se arate. Să-l luăm de pildă pe Mișa Dombaev. Fire ușuratică, prin poznele ce le face, dă de furcă colegilor și profesorilor. Organizația de comsomol îl ajută în dese rînduri pe Dombaev, să se corecteze, să-și dea seama de scăderile din purtarea sa. Un alt elev, Loskin, se rupe de colectivul clasei și încapă sub influența unor elemente descompușe, care-l conving să părăsească școala.

Întîmplarea prilejuiește comsomoliștilor și profesorilor să-și analizeze felul cum l-au ajutat pe Loskin și concluzia este că acesta a fost lipsit de ajutorul lor tovarășesc, că „l-au scăpat din mînă“. Dar, frămîntări sînt și în rîndurile cadrelor didactice din școală. De o parte sînt Alexandr Alexandrovici Bahmentiev, di-

rigintele clasei a X-a, Nina Alexandrovna, directoarea școlii și alți profesori care participă cu înțelegere la viața elevilor, le insuflă dragoste de studiu, încredere în forțele proprii și-i ajută cu sfaturi în rezolvarea problemelor ce-i frămîntă. Opus acestora este Alevtina Ilarionova, directoarea de studii, suflet rece, care se poartă distant cu elevii și își critică colegii „îngăduitori“.

Profitînd de absența directoarei — plecată într-o călătorie de studii în Cehoslovacia — Alevtina îl șicanează pe Bahmentiev, care se hotărăște să părăsească școala.

Conflictul se dezbate nu numai în cancelaria școlii, ci și în mijlocul elevilor. În primele rînduri ale luptătorilor pentru restabilirea adevărului sînt comsomoliștii clasei a X-a. Petiția lor ajunge la minister, care trimite un inspetcor să cerceteze cazul.

Întîlnirea inspectorului cu șoimii comsomoliști, care „luptă totdeauna pentru adevăr“ este edificatoare. Cuvîntul răspicat al comsomoliștilor îl ajută să-și dea seama de concepțiile retrograde ale administrației școlii: elevii pregătiți de Bahmentiev sînt fruntași la învățatură, își iubesc și apără profesorul de matematici pentru că este un om inteligent, talentat, cinstit și care le insuflă pasiune pentru studiu și nu s-a înstrăinat de preocupările și sufletul elevilor.

Profesorul de matematici Al. Bahmentiev, dirigintele clasei a X-a, este un om încercat de viață. Învățînd din propria sa experiență, el se străduiește să insuflă, să dezvolte în tinerii elevi trăsături morale puternice, să nu alunece în minciună sau prefăcătorie față de profesori și părinți. El încurajează ca între băieți și fete să se dezvolte relații sincere, deschise, de prietenie, să nu-și tînuiască sentimentele.

Un exemplu minunat îl oferă, în acest sens, prietenia dintre Sașa Konovalov și Steșa Listkova, în ale căror inimi a înmugurit pe nesimțite dragostea curată.

Bucuria revenirii lui Bahmentiev la cursuri este întunecată însă de o întîmplare dramatică. Cu prilejul operațiilor de stingere a unui incendiu la vechea clădire a S.M.T.-ului, la care participă cu însuflețire și elevii clasei a X-a, Sașa Konovalov este rănit grav. Internat în spital, el se luptă cu moartea, din cauza arsurilor suferite.

În pagini de rară măiestrie, autoarea înfățișează eroismul pînă la sacrificiu al tinerilor comsomoliști, încercarea lor disperată, emoționantă în a-și salva tovarășul din ghiarele morții.

¹⁾ KUZNETOVA, AGNIA. *Pe cuvîntul meu de comsomolist*. Traducere de Em. Serghie și V. Țvileac. Buc., Editura tineretului, 1962, 160 p.

Moartea timpurie a lui Konovalov îndoliază colectivul. Locul lui în bancă va fi ocupat, de acum încolo, numai de fruntașii la învățătură și în activitatea obștească: Zinaida Zaițeva, Steșa Listkova...

Anii însă au trecut și povestirea consemnează epilogul: puii de șoim ai clasei a X-a și-au dat examenul de maturitate, au prins aripi și și-au părăsit cuibul. Steșa Listkova lucrează ca laborantă la stația de incubație, Zina Zaițeva în brigada de vînătoare a colhozului, Mișa Dombaev este student la Irkutsk, Kolea Loskin a intrat într-o uzină...

Școala din Pogoriu este prima pe raion. În banca lui Konovalov dintr-a X-a stau alți elevi fruntași, care se pregătesc pentru viață, îndrumați de organizația de comsomol, ajutați de cadre didactice care-și iubesc cu pasiune munca de profesor și educator.

Bogată în învățăminte, povestirea Agnei Kuznețova ilustrează cu putere uriașa munca ce se desfășoară în Uniunea Sovietică, pentru formarea și educarea unui tineret sănătos la trup și la suflet, constructor și contemporan al societății comuniste.

★

Wilfred Burchett este un ziarist cu reputație mondială, format la școala gazetăriei burghize. Dându-și seama de caracterul reacționar al presei capitaliste, el și-a pus condeiul în slujba progresului social, mulțumind consecvent — în ultimul deceniu — împotriva politicii imperialiste de pregătire a unui nou război, împotriva colonialismului, pentru libertatea popoarelor subjugate. Intelctual cinstit, Burchett este dornic de a cunoaște marile schimbări politice și sociale ce au loc în lume. El își consemnează în mod sincer impresiile, contribuind astfel la informarea corectă a opiniei publice din țările capitaliste. Bun cunoscător al problemelor Extremului Orient, a scris pagini însuflețite despre revoluția chineză și viața nouă din China populară (*China's feet unbound* — „Picioarele Chinei au fost deslețate“), a demascat cu vehemență războiul din Coreea în lucrarea *This monstrous war* („Acest război monstruos“), a evocat cu putere lupta pentru liberare a poporului vietnamez în *A Nord of seventeenth parallel* („La nord de paralela 17“). Despre lupta pentru eliberare a popoarelor din Cambodgia și Laos, a scris cartea *Pe Mekong in sus* (apărută în traducere românească).

Recent, a apărut la Editura tineretului ultima sa lucrare *Correspondent in U.R.S.S.*¹⁾

1) BURCHETT, WILFRED. *Correspondent in U.R.S.S.* Traducere de Petru Comarnescu. Buc., Editura tineretului, 1962. 358 p. (Colecția „In jurul lumii“).

Înainte de a-și scrie cartea, Wilfred Burchett a întreprins în anul 1960 o vastă călătorie în Uniunea Sovietică, pe care a străbătut-o în lung și lat, din regiunea Cercului Arctic până în Uzbekistan, din stepele ucrainene până în Kazahstan și mai departe pe malurile lacului Baikal. Ediția românească este întregită cu o serie de date noi, unele chiar din primele luni ale anului 1962, pe care autorul le-a adăugat spre a oferi o imagine cit mai cuprinzătoare a realizărilor primei țări din lume care a pășit pe calea construirii desfășurate a comunismului.

Așa cum precizează autorul în *Introducere*, noua sa lucrare s-a născut din nevoia de a-și da seama de posibilitățile Uniunii Sovietice, de a atinge în următorii 10—12 ani cel mai înalt nivel de trai de pe glob. Hotărârea Uniunii Sovietice de a întrece S.U.A. până în 1970 în ce privește producția pe cap de locuitor la principalele categorii de bunuri a stîrnit o întreagă campanie de dezinformare a maselor în țările capitaliste. Pe baza graficelor și statisticilor denaturate, economiști și „experti“ burghize se străduiesc să conteste realizarea acestui țel. Volumul de reportaje ale lui Burchett spulberă aceste născociri, oferind imaginea luminoasă a întregului popor sovietic care „și-a suflinat minciile și s-a consacrat sarcini de a ajunge din urmă și a depăși Statele Unite ale Americii“.

În călătoria sa prin Uniunea Sovietică, Wilfred Burchett a avut prilejul să-și dea seama de imensele realizări împlinite în cele patru decenii ce s-au scurs de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. El s-a oprit cu respect și admirație în fața monumentelor de cultură din trecut, a privit îndeaproape oamenii care muncesc în mine și fabrici, pe șantierele de construcție, în sovhozuri și colhozuri, în institute și laboratoare. A stat de vorbă cu sute de oameni sovietici, aflându-le preocupările și modul de-a gândi, și-a dat seama ce mare izvor de bucurii este munca pentru un popor liber și harnic, stăpîn pe brațele și rodul muncii sale. Capitolele cărții poartă titluri grăitoare: *Viața nouă în Kazahstan*, *Înșoritoarele desertului din Uzbekistanul*, *Cincisprezece milioane de noi apartamente*, *Noi concepții despre pămînt*. *Ore mai puține — salarii și producție mai mari* etc. În realitatea sovietică, Burchett s-a putut convinge de uriașul aport al educației comuniste, care a format un om cu un spirit estetic dezvoltat, în care trăiește cu putere sentimentul solidarității colective și care se străduiește să împingă știința și tehnica, progresul uman, pe culmi nemăintîlnite. Trăind în mijlocul oamenilor sovietici, Burchett a înțeles de ce aceștia urăsc războiul, de ce dorința de pace, atât de neobosit afirmată de Uniunea Sovietică, nu e un motiv de propagandă, ci un imperativ

vă prezentăm... vă recomandăm...

al secolului nostru, izvorit din necesitatea apărării vieții întregii omeniri.

Desigur, este greu ca în cadrul restrâns al unei recenzii să poți cuprinde bogăția de fapte, de idei a unei cărți cum este *Correspondent în U.R.S.S.* Concluzia care se degajă, după citirea acestei cărți, este că Uniunea Sovietică are create toate condițiile pentru a întrece S.U.A., că întreg poporul sovietic „crede cu fermitate în aceasta”, fiind o adevărată încercare să-l privești cum parcurge drumul realizării acestui țel. Factori hotărâtori în această întrecere pașnică — spune autorul — sînt: înaintata tehnică sovietică, morala sovietică și organizarea socialistă.

Dar autorul nu se oprește numai la acest adevăr. Paginile cărții aruncă spre sfîrșitul ei „o privire asupra unor aspecte ale vieții și gândirii din deceniul 1960—1970”. Capitolele *Omul și spațiul cosmic*, *Știința sovietică privește înainte*, subliniază epocalele realizări ale științei și tehnicii sovietice în ex-

plorarea Cosmosului, relatează despre cercetările ce se fac în laboratoare pentru folosirea atomului în scopuri pașnice. În condițiile socialismului, omul de știință este luptător și revoluționar, care împreună cu întregul popor supune și transformă natura. „Armata oamenilor de știință sovietici — consemnează autorul — este forța de șoc în ofensiva comunistă pentru viitorul omenirii”. Scopul: de a crea nu numai valori materiale dar și mari valori spirituale, de a ajuta la educarea generațiilor ce se ridică și a le modela concepțiile.

Ilustrat cu numeroase fotografii ce înfățișează realizări și peisaje din Uniunea Sovietică, volumul de reportaje al lui Wilfred Burchett se înscrie ca o prețioasă contribuție la informarea oamenilor cinstiți din lumea întreagă asupra muncii pașnice, entuziaste, a popoarelor sovietice în construirea societății noi, comuniste.

MIC MANUAL de legătorie

CUM SE LEAGĂ O CARTE (I)

Fondul de cărți al bibliotecilor noastre este cercetat zilnic de tot mai mulți cititori. Bibliotecile au, deci, datoria de a asigura condițiile pentru o cit mai largă circulație a cărților în rîndul cititorilor. Una din aceste condiții este conservarea, păstrarea și prelungirea vieții cărților, care, pe măsura creșterii activității bibliotecilor sînt supuse unei uzuri din ce în ce mai mari.

Bibliotecile mari, sînt înzestrate cu ateliere de legătorie, în care cărțile se pot repara sau lega din nou, viața lor fiind astfel prelungită. Bibliotecile mai mici, însă, care nu au această posibilitate, sînt uneori, nevoite să rețină cărțile în depozit, spre a evita distrugerea lor completă. Pentru a veni în ajutorul acestor biblioteci vom publica o serie de articole în care vom descrie cum se leagă o carte, cu mijloace simple, pe care oricine le are la îndemînă.

În ciclul de articole care vor apare în revista noastră se vor descrie fazele succesive de lucru și manopera executată la legarea unei cărți (desfăcutul volumului uzat, repararea fiilor deteriorate, coaserea fasciculelor, confecționarea scoarței, încheiatul volumului),

precum și unele noțiuni complementare și sfaturi practice.

UNELTE ȘI MATERIALE NECESARE

a) Unelte

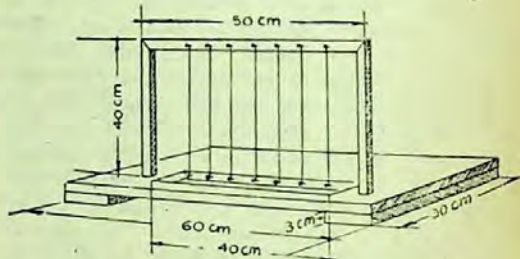

Fig. 1

Ghergheful pentru cusut (fig. 1) se compune dintr-un cadru de lemn, format din două bare verticale și una orizontală, montat pe o placă de lemn dreptunghiulară. Cele două bare verticale au o înălțime de circa 40 cm, iar grosimea de 2—3 cm. Bara orizontală, care le unește (ca servind la sus-

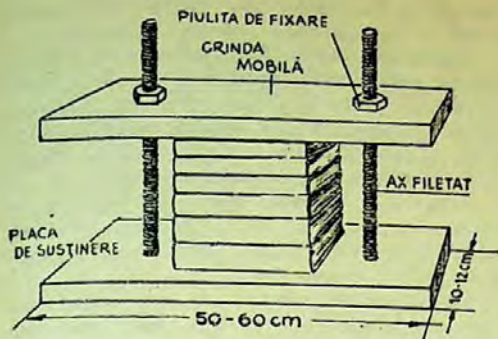

Fig. 2

ținerea sforilor pentru cusut) are o lungime de circa 50 cm. În dreptul ei, placa de lemn care susține cadrul, este crestată pe o distanță de circa 40 cm, de-a lungul căreia pe fața inferioară a plăcii, la distanțe de 2-3 cm, se bat cuițe sau cirlige destinate fixării sforilor. La extremitățile ei, placa este susținută de două șipci transversale, lungi de 30 cm, late de 5 cm și groase de 3 cm. Un legător amator poate coase la gherghel în orice loc; de aceea, pentru a evita zgârirea mobilei, se recomandă căptușirea acestor șipci cu benzi de postav, cauciuc sau muciava.

Presă de lemn poate fi improvizată din 2 scânduri de fag, perfect netede, și câteva greutatea cu suprafețe plane. Totuși, dacă există posibilitatea, se recomandă confecționarea unei prese (fig. 2) formată din 2 grinzi de lemn de esență tare — una inferioară, fixă, cu dimensiunile 60-70 cm lungime, 8-10 cm lățime, 6-8 cm înălțime, iar alta superioară, mobilă, având aceleași dimensiuni. Pe grinda inferioară, la o distanță de 5 cm de extremitățile ei laterale se montează două bare verticale, ghiventate (din lemn sau metal). Grinda superioară este găurită în așa fel, încât să se poată mișca de-a lungul celor două bare verticale, fixarea ei făcându-se cu ajutorul a două piulițe înșurubate pe ghiventul barelor.

Folosind presa descrisă mai sus (fig. 2) se obține o presare uniformă.

Ferăstrăul de mână, având o lungime de circa 30 cm și dinți în unghi drept, trebuie să fie prevăzut cu un mâner, pentru a putea fi ușor manipulat.

Cușite (2-3 bucăți, având lama de 10-18 cm). Se recomandă folosirea cușitelor din oțel dur, cu mânerul învelit în piele sau pânză

Foarfecele, lung de circa 20 cm, trebuie să aibă vârful ascuțite și articulația aproape de mâner.

Fălțuiala (fig. 3) servește la netezirea colțurilor și îndoirea hîrtiei. Poate fi din os sau lemn; unul din capete este ascuțit, iar celălalt rotunjit. Are o lungime de circa 15 cm și lățimea la bază de 1,5 cm. Trebuie menținută foarte curată, deoarece cleiul uscat pe fălțuială poate provoca ruperea sau zgărirea hîrtiei sau materialelor folosite.

Ciocane: unul de fier, cu gura lată, greu de circa 300 gr și cu mânerul de 20-25 cm și unul de lemn, cu capetele bombate.

Ac de cusut, lungi de 5-6 cm și urechile destul de mari pentru a permite introducerea aței de cusut (care este de 3-4 ori mai groasă decât ața obișnuită). Acele folosite în legătorie trebuie însă, să fie destul de subțiri, pentru a nu provoca ruperea fasciculelor.

Sala, cu un ac de 5-6 cm, confecționat din oțel dur, va avea mânerul de lemn, lung de 8-10 cm.

Pila servește la lărgirea creștăturilor practicate în cotor, netezirea marginilor mucavalei etc. Trebuie să aibă zimți fini și să fie lată, subțiată spre extremități.

Scînduri (10-12 bucăți), de diferite mărimi, au forma dreptunghiulară; sînt confecționate din lemn de fag, groase de 1,5-2 cm, de obicei, întărite cu pene la extremități. Dimensiunile lor sînt în funcție de formatele volumelor, pe care trebuie să le depășească cu cîțiva centimetri, atît în lungime cît și în lățime; cele mai uzuale sînt de 16 x 22, 19 x 27 și 20 x 30 cm.

Pensule. Sînt necesare două bucăți: una mai mare pentru clei — iar alta, mai mică pentru pap, ambele, însă, vor fi cu păr de porc și mânerul rotund. Înainte de a se folosi o pensulă, este bine să fie ținută în apă 24 ore (pentru a se provoca umflarea lemnului și stringerea părului). De asemenea, după lăsarea lucrului, pensulele se vor spăla cu apă caldă și vor fi păstrate în apă, 10-12 ore.

Vasele pentru clei: unul, mai mare, cu o capacitate de 2-3 l (care poate fi din orice

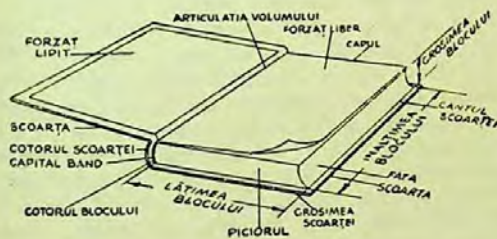

Fig. 3

metal) — altul, mai mic (de preferat, din aramă) cu marginile lăţite, care să-l menţină deasupra. În vasul cel mare se pune apă, în cel mic, cleiul (se recomandă ca acest vas să fie împărţit în două, printr-o bucată de metal, astfel încît să se poată prepara cleiul mai gros şi mai subţire).

b) Materiale

Hirtie: „pergamina” sau „pelur” — sînt sorturi de hirtie subţire, care se găsesc în comerţ; ele folosesc la repararea filelor rupte. Hirtia „de scris” sau „cărţi şcolare” se întrebunţează la întărirea cotorului. Hirtia „velină” mai groasă (80—120 gr/m²), satinata sau mată, este utilizată la confecţionarea forzaţului; ea poate fi şi colorată.

Mucavaua este folosită la confecţionarea scoarţelor. Se găseşte în comerţ sub formă de coli, avînd formatul de 70×100 cm şi diverse grosimi (care se deosebesc după numere). Mucavaua destinată scoarţelor, se alege în funcţie de grosimea volumului de legat. Astfel, pentru un volum de formatul 21×29 cm, avînd 20 coli (320 pagini) se va folosi mucava nr. 15—18, iar pentru un volum de 15×21 cm, cu acelaşi număr de pagini, se va lua mucava nr. 20—25. Se recomandă ca mucavaua să fie flexibilă, mărindu-se astfel durabilitatea legăturii. În acest scop, se va evita folosirea unei mucavale rigide, care crapă uşor şi se desface în fişii.

Materiale pentru îmbrăcat scoarţele. Sînt de diferite calităţi, din care enumerăm: pielea, pînza de legătorie, pegamoidul, pînza de in sau cînepă, canavaua, taftaua, mătasea, etc. În general, scoarţele se pot caşera (îmbrăca cu orice material ţesut sau cu hirtie, cu condiţia să nu permită trecerea cleiului. Deosebit de atrăgătoare, deşi mai puţin rezistente sînt unele materiale — denumite „sagren” — confecţionate din hirtie, cu diferite desene tipărite sau imprimare prin presare (unele din ele imitînd pielea sau diverse ţesături), peste care s-a aşternut un strat de lac izolator.

Aşa de cusut, trebuie să fie subţire dar foarte rezistentă. Se găseşte în comerţ sub formă de bobine şi este formată din mai multe fire răsucite, avînd o grosime de 3—4 ori mai mare decît aţa de cusut obişnuită.

Sfoara de gherghef, fabricată din cînepă se prezintă sub formă de gheme sau bobine, fiind formată din fire răsucite (aşa cizmă-rească).

Pînza pentru şiret — fişii din pînza subţire de bumbac, late de 2—4 cm.

Capitalbandul este un şiret colorat, folosit la întărirea legăturii, precum şi la izolarea

cotorului. Se găseşte în comerţ, fabricat din bumbac sau mătase.

Materialele pentru lipit trebuie să îndeplinească următoarele condiţii: să fie fluide (pentru a putea fi întinse uşor cu pensula), să fie transparente, să asigure o lipire durabilă, să nu plesnească după uscarea, să nu mucegăiască, să se dizolve perfect.

Materialele de lipit folosite în legătorie se obţin din: clei de oase, gelatină, cazeină, dextrină, cauciuc (latex), făină de grîu, amidon, cleiuri chimice etc.

Pentru scopul urmărit de noi, două din aceste materiale prezintă cele mai bune condiţii; ele se pot procura uşor, sînt ieftine şi dau rezultate foarte bune. Iată caracteristicile lor şi modul de preparare:

Cleiul de oase (cleiul de timplărie). Se găseşte în comerţ sub formă de plăci pătrate, transparente. În legătorie este folosit numai în stare caldă, avînd consistenţa unui sirop.

Pregătirea pentru lucru se face în modul următor:

Cleiul sfărîmat în bucăţi este introdus în vasul cel mic; se toarnă apă rece pînă ce bucăţile de clei sînt acoperite şi se lasă astfel la muiat 20—24 ore. După acest interval se introduce vasul cu clei în vasul mare, umplut cu apă caldă şi se lasă să fiarbă (bain marie), pînă ce devine ca un sirop. (În tot timpul fierului se amestecă cu un beţisor foarte uscat). Sub această formă, el poate fi întrebunţat, avîndu-se însă grijă ca apa din vasul cel mare să se menţină caldă.

La reluarea lucrului, cleiul nu se încălzeşte direct, ci tot prin intermediul apei din vasul cel mare.

Datorită reîncălzirii repetate, cleiul se îngroaşe; pentru a i-se menţine fluiditatea, se va adăuga la oarecari intervale, puţină apă caldă.

Dacă se observă că stratul de clei întins pe diversele materiale (cotor, scoarţe etc.) nu mai este atît de flexibil şi crapă uşor, se vor adăuga cîteva picături de glicerină. În general, însă, este bine să se prepare o cantitate mai mică, folosindu-se clei cît mai proaspăt.

Cleiul din făină (pap). Se prepară din făină de grîu sau din amidon.

Cleiul din făină se obţine dintr-un amestec de făină de grîu şi apă, în proporţie de 1:5. După ce s-a amestecat bine făina cu apă rece, pînă au dispărut cocoloaşele formate, se pune la un foc slab, amestecînd mereu cu un beţisor. Cînd soluţia începe să capete oarecare consistenţă, se toarnă puţină apă fierbinte şi se continuă cu amestecatul, adăugîndu-se din cînd în cînd apă caldă, pînă ce soluţia devine ca o ciulama. În acest moment, se ia vasul de pe foc şi se pune la

răcit; înainte de întrebuințare, este bine să fie strecurată printr-o pânză rară.

Cleul din făină de grâu este folosit la lipirea hirtiei și, în general, în cazurile care necesită oarecare suplète.

Cleul din amidon se prepară în același mod, cu deosebirea că proporția între amidon și apă este de 1:4, iar cantitatea de apă caldă adăugată înainte de fierbere, este mai mare (trei volume apă caldă la un volum soluție). Acest clei se folosește tot în stare rece, este elastic și transparent (datorită acestei calități este utilizat la lucrările de acoperire), se usucă mai repede decât cleul din făină de grâu, însă are o putere de lipire mai mică.

Atât cleul din făină de grâu cit și cel din amidon se alterează foarte repede, ceea ce se poate evita dacă se adaugă în timpul fierberii, câteva picături de formol sau câteva boabe de aloun. Se recomandă păstrarea acestor cleiuri în vase emailate; în general, însă, este de preferat să fie preparate în cantități

mici și folosite proaspete, deoarece cu timpul își pierd adezivitatea și mucegăiesc.

În prezent se folosesc pe scară largă — în special în legătoria industrială — o serie de lianți chimici, care înlocuiesc cleul de oase, prezentînd unele avantaje asupra acestuia: au o mare putere de adeziune (scutind manopera coaserii), se pot lucra la rece, sînt mai suple și mai rezistente etc. Astfel, în unele întreprinderi poligrafice din țara noastră se utilizează un produs chimic indigen denumit Adevin P, care a dat rezultate foarte bune (acest produs a fost descris și în nr. 11/1961 al revistei noastre).

Aceste cleiuri chimice pot fi folosite în special la lucrările cu tiraj mare, datorită avantajelor lor economice; în ce privește, însă, cărțile tipărite pe hirtie fină sau cele de valoare bibliofilă, este de preferat să li se dea o protecție mai sigură prin mijloacele puse la dispoziție de legătoria manuală.

Corespondenții ne scriu

CUM AM ORGANIZAT CONSĂTUIREA CU CITITORII

Activitatea unei biblioteci se concretizează și în rezultatele obținute în producție de către cititorii ei. De aceea, nu ne putem mulțumi numai să împrumutăm colectivităților cărți agrozootehnice ci urmărim drumul acestora, felul în care cunoștințele agrozootehnice au fost însușite și aplicate în practică.

În cursul acestui an, am organizat două consfătuiri: una la sectorul legumicol, cealaltă la sectorul zootehnic. La cele două consfătuiri colectivității au vorbit despre cele citite și învățate, despre felul în care au aplicat cunoștințele noi în munca lor și despre rezultatele obținute. Jozsef Agoston a vorbit despre importanța calității nutrețurilor în creșterea animalelor și condițiile necesare pregătirii acestora. După studierea cărții *Nutriția animalelor de casă* a făcut propunerea să se execute cossitul finului în timpul înfloririi ierburilor. În felul acesta s-a obținut un nutreț de o calitate superioară.

Jozsef Tóth, președintele gospodăriei colective din localitate, a arătat că studierea lucrării *Creșterea bovinelor* a fost de un real folos îngrijitorilor de animale în cunoașterea valorii nutritive și a componentii nutrețului.

În cadrul consfătuirii cu legumicultorii a reieșit faptul că o serie de cititori și-au însușit și-au aplicat metode noi. Astfel la cultivarea

zarzavaturilor au pus în răsadnițe nisip sedimentar amestecat cu sol foarte bun. Rezultatele obținute au fost superioare celor de anul trecut.

Vilma KERESZTES
Biblioteca comunală Baraolt

PENTRU O PRODUCȚIE SPORITĂ DE LEGUME

Biblioteca comunală Ciolănești-Deal, raionul Roșiori de Vede, sprijină, prin propaganda cărții, aplicarea metodelor înaintate de muncă în sectorul legumicol al G.A.C. În acest scop, am întocmit planuri de lectură, liste bibliografice de recomandare și am organizat numeroase manifestări de masă pe teme ca: *Îngrijirea culturilor de legume în câmp, Cultura legumelor în câmp, Cultura verzei timpurii, Forțatul în răsadnițe, Bolile legumelor, Cultura principalelor specii legumicole*. De asemenea, mă străduiesc să atrag la bibliotecă pe toți brigadierii și șefii de echipă, să devină cititori permanenți. Astfel Radu Căpraru și State Aribiu, citind cărțile: *Peste 40.000 kg legume la ha, Cultura cartofilor timpurii, Foloasele culturii legumelor, Cultivarea roșiilor timpurii* au aplicat în practică cele studiate. Ei au obținut producții ridicate, antrenînd pe toți colectivității să efectueze munci de bună calitate.

Ecaterina DOBRE
Biblioteca comunală Ciolănești-Deal,
raionul Roșiori de Vede

Tribuna **BIBLIOTECARULUI**

INDICI DE CLASIFICARE ZECIMALĂ IN NOTA TIPOGRAFICĂ

Introducerea indicelui de clasificare zecimală în nota tipografică cuprinsă în cărți și broșuri, a constituit o însemnată realizare în direcția sprijinului acordat bibliotecarilor neinițiați în munca de clasificare, atât pentru organizarea fondurilor de publicații cât și pentru realizarea instrumentelor de informare a cititorilor: cataloagele.

Este știut că nota tipografică cuprinde și alte elemente necesare evidenței producției de tipar în țara noastră. Vom pune discuției doar câteva considerații asupra indicelui de clasificare zecimală care, așa cum se stabilește, nu corespunde întotdeauna intenției celor care au cerut introducerea lui în nota tipografică. Această problemă merită atenție, deoarece practica a dovedit că acest indice este folosit mai ales de bibliotecarii din bibliotecile mici, atât în stabilirea indicilor de cotă pentru așezarea cărților în rafturi, cât și în organizarea cataloagelor. De multe ori însă indicii din nota tipografică induc în eroare pe cei neinițiați, sau stârnesc nedumeriri din partea celor care au urmat cursuri de pregătire profesională și au o experiență practică mai îndelungată în munca de clasificare a publicațiilor. Și pe bună dreptate.

Înainte cu câțiva ani, în nota tipografică era trecut un singur indice de clasificare, mai dezvoltat. Ulterior, s-a ajuns la concluzia că este bine să fie trecuți doi indici: unul mai dezvoltat, pentru bibliotecile mari și unul redus, pentru bibliotecile mici. Iată însă că lucrurile se prezintă uneori tocmai pe dos; pentru bibliotecile mici se recomandă un indice mai detaliat, iar pentru bibliotecile mari, dimpotrivă. Să luăm câteva exemple: Cezar Petrescu. *Vădăm sau drumul pierdut*. Editura pentru literatură 1962. C.z. pentru bibliotecile mari 8R; c.z. pentru bibliotecile mici 8R-31; M. Gorki. *Viața lui Clim Samghin*. Editura pentru literatură, 1962. C.z. pentru bibliotecile mari 8S; c.z. pentru bibliotecile mici 8S-31=R. Cum să nu fi nedumerit când este știut că o bibliotecă ce posedă fonduri mai bogate de cărți

trebuie să-și organizeze fondul mai detaliat, iar în catalogul sistematic, atât bibliotecile mari, cât și cele mici prezintă cititorilor literatura diferitelor popoare pe genuri literare. În aceste cazuri s-ar fi putut da un singur indice de clasificare valabil pentru ambele categorii de biblioteci, 8R-31 și respectiv 8S-31=R.

Iată încă un argument care pledează în favoarea stabilirii unui singur indice de clasificare; în cazul lucrărilor agrotehnice, pentru bibliotecile mari se dau indici dezvoltati iar pentru bibliotecile mici prea reduși. De exemplu: A. Negrilă. *Sfaturi pentru cultura pomilor*. Editura agro-silvică, 1961. C.z. 634.1/7. *Sfecla de zahăr*. Editura agro-silvică, 1960. C.z. 633.6; Marinescu G. și Doboși F. *Agricultura generală*. Editura agro-silvică, 1961. C.z. 631. Pentru bibliotecile mici, la toate aceste cărți se recomandă indicele 63, indice mult prea redus chiar și pentru stabilirea cotei. Tabelele prescurtate, anexă la ultima ediție a clasificării zecimale indică în cazurile citate următorii indici: 634, 633 și respectiv 63.

Cunoscând dezvoltarea pe care au luat-o bibliotecile comunale și creșterea exigenței cititorilor ce le frecventează, este clar că bibliotecarii vor trebui să folosească indici mai dezvoltati, care să le permită a așeza cărțile pe raft și fișele în cataloage după criteriul mai precise, potrivit diferitelor ramuri ale agriculturii. Se înțelege că cerința unei clasificări mai detaliate se pune pentru toate genurile de publicații.

Așadar, s-ar putea ca unii bibliotecari să pună la îndoială utilitatea acestor indici din nota tipografică. Bibliotecile mari, îndeosebi cele științifice, fiind încadrate cu personal calificat și cu mai multă experiență, nu folosesc acești indici deoarece și-i pot stabili singure. Apoi fișele tipărite de către Biblioteca Centrală de Stat pe lângă descrierea publicațiilor cuprind indici principali și suplimentari de clasificare. (Deși în trecut fie zis și în aceste fișe se mai găsesc greșeli). Nu cred că este cazul să se renunțe la indicele de cla-

sificare din nota tipografică deoarece un număr însemnat de biblioteci nu sînt abonate la aceste fișe și tocmai din acele categorii, cari recurg la nota tipografică pentru clasificarea publicațiilor. Indicii de clasificare trebuie să fie publicații în continuare. În extinderea lor să se aibă în vedere categoriile de biblioteci cărora le sînt necesari — îndeosebi bibliotecile de masă, sindicale și școlare și bibliotecile tehnice din întreprinderi, cari la rîndul lor reclamă o clasificare detaliată la publicațiile tehnice.

Din cele arătate, reiese însă că ar trebui să se renunțe la unul din indicii de clasificare. Dar nu este vorba numai de aceasta. Lipsa de unitate în stabilirea acestora, fie ei mai dezvoltată sau mai reduși, greșelile care se fac în stabilirea lor, ar trebui să dea de gîndit editurilor, care să privească cu mai multă răspundere fixarea lor. S-ar părea că unele edituri menționează indicii de clasificare numai dintr-o simplă obligație, fără să ia în serios rostul lor.

Bibliotecarii știu că, în general, stabilirea indicilor de clasificare pentru cărțile de literatură este mai ușor de făcut. Oricum, indicii de clasificare din notele tipografice la lucrările de literatură, prezintă uneori cele mai multe ciudătenii. La o sumară cercetare a unor cărți de literatură se găsesc unele erori de clasificare, care împiedică pe bibliotecarii neinițiați să clasifice precis cărțile pentru a-i informa exact și complet pe cititori asupra problemelor pe care-i interesează. De exemplu: Dan Grigorescu, *Shelley*, Editura tineretului, 1962. C.z. 8(R), ceea ce ar însemna literatură din România. Indicele exact este 82.09 Shelley pentru că lucrarea se încadrează la istoria literaturii engleze. Aceeași situație o prezintă și lucrările: Dinu Moroianu, *Jules Verne*, Editura tineretului, 1962, și Tudor Vianu, *Schiller*, Editura tineretului, 1961, care trebuiau încadrate la istoria literaturii franceze și respectiv la istoria literaturii germane. Și încă trei exemple: Harry Sichrovsky, *India își șterge lacrimile*, Editura tineretului, 1962. C.z. 8(R) în loc de 83(436)-R literatură austriacă. A. A. Feodorov, *Obcomul ilegal în acțiune*, Editura tineretului, 1962. C.z. 8(A.R.) — care e completamente lipsit de sens și nu poate fi înțeles, în loc de 8S-31-R literatură sovietică, roman, tradus în limba română; Al. Dima, *Studii de istorie a teoriei literare românești*, Editura pentru literatură, 1962. C.z. 8R-95 critică literară apreciată ca gen literar, în loc de 8R.01 istoria teoriei literare românești — cum și însăși titlul lucrării o arată.

Dăm un singur exemplu în legătură cu indicii de clasificare din notele tipografice de la cărțile științifice: N. N. Plavilscikov, *Homunculus. Schițe din istoria biologiei*, Editura tineretului, 1962. C.z. 8(AR) un indice fără sens, în loc de 57(09) (istoria biologiei).

În afară de aceste greșeli de clasificare, semnalăm și lipsa de unitate a indicilor. Dăm cîteva exemple: Volumul *Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Român*, Editura politică, 1960, are indicele de clasificare corect 3CP(R)=2. Indicele de limbă -R dat în continuare nu-și are însă rostul aici, ca de altfel la multe cărți social-politice. Acesta se folosește mai ales la literatură și filologie¹⁾. Broșura cuprinzînd raportul prezentat de tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al P.M.R., apărută tot în Editura politică are însă indicele de clasificare 33(R)-02. Acest indice deși nu e greșit, nu este cel principal, adică tot 3CP(R)-2 indicat la volumul de mai sus și cuprinzînd lucrările Congresului, deoarece aici se încadrează, în primul rînd, toate documentele de partid. Potrivit acestor indici diferiți, aceste două lucrări, care deși în mod normal trebuie să stea alături atît pe raft cît și în catalog, ar trebui să fie despărțite, îngreunînd munca bibliotecarilor și încurcînd pe cititori.

La cărțile literare întîlnim de asemenea cazuri cînd lucrări din aceeași literatură sînt clasificate diferit. De exemplu: Romain Rolland, *Jean Cristophe*, Editura pentru literatură universală, 1962. C.z. 84-31=R sau: John Galsworthy, *Comedia modernă*, Editura pentru literatură, 1962. C.z. 82-31=R. Aici clasificările sînt corecte, dar întîlnim la alte lucrări de literatură engleză și franceză indici ca: 8A=R. Exemple: Daniel Defoe, *Robinson Crusoe*, Editura tineretului, 1961. C.z. 8A=R în loc de 82-31=R; Hector Malot, *Singur pe lume*, Editura tineretului, 1961. C.z. 8A în loc de 84-31=R. Această lipsă de unitate îi derutează pe bibliotecari. De altfel, indicele 8A a fost înlocuit în ultima ediție romînească a manualului de Clasificare zecimală cu 82/89. Cei care își dau seama de aceste inconveniente rectifică clasificările pentru ca să poată prezenta în mod unitar literatura diferitelor popoare. Altfel acestea ar fi dispersate potrivit indicilor arătați.

Din cele prezentate pînă aici rezultă că ar fi de dorit să se organizeze cu repre-

1) Vezi: *Clasificarea zecimală pentru biblioteci, servicii de documentare și fișiere individuale de studii*, Buc., E.S.I.P., 1959, p. 87 col. a 2-a.

zentanții editurilor o discuție în jurul acestor probleme, discuție la care să participe și reprezentanții ai diferitelor biblioteci pentru a se stabili măsurile necesare pentru remedierea lipsurilor. Deoarece toate editurile își au sediul în București, s-ar putea crea un nucleu unic de clasificare care să asigure exactitatea și unicitatea acestor indici despre a căror utilitate s-a amintit mai sus. Ar fi și mai bine ca acest nucleu să funcționeze în cadrul unei mari biblioteci (eventual Biblioteca Centrală de Stat), căreia să i se furnizeze

de către fiecare editură elementele de bază pentru stabilirea acestor indici.

Consider că ar fi util ca nota tipografică să mai cuprindă și alte elemente de catalogare pentru stabilirea cărora bibliotecarii pierd mult timp. De exemplu: vedeta, numărul foilor cuprinzând planșe, ilustrații etc. care nu sînt incluse în paginație. Și aceasta, pînă se va înfăptui dezideratul tuturor bibliotecarilor: cartea să intre în bibliotecă însoțită de fișa tipărită pentru catalog.

Elvira BRAȘOVEANU

DESPRE INDICI DE ACTIVITATE A BIBLIOTECII

BIBLIOTECARIII ÎNTREABĂ

- 1) Cum să folosim datele cifrice pentru analiza activității?
- 2) Care sînt indicii principali, ce rapoarturi exprimă, ce reprezintă în realitate și cum se calculează?

În dările de seamă ale bibliotecilor, în planurile de muncă, precum și în diferite materiale de analiză se vorbește deseori despre anumiți indici, prin care se exprimă în cifre și procente realizările bibliotecii. Vă rugăm să ne precizați:

HORVATH Geta

Biblioteca comunală Periam, raionul Sînnicolaul Mare, regiunea Banat

REDACTIA RĂSPUNDE

O parte din activitatea bibliotecii, atît sub aspectul ei cultural-educativ, cît și administrativ-gospodăresc este cuprinsă în evidența primară¹⁾. Aceasta furnizează date relevante despre munca bibliotecarilor și constituie sursa principală pentru întocmirea dărilor de seamă

statistice, precizarea indicilor de plan și orientarea activității bibliotecii.

Desigur că nu întreaga activitate a bibliotecii poate fi relevantă cu ajutorul cifrelor. De pildă, activitatea de informare bibliografică, îndrumarea individuală a lecturii cititorilor etc., — deși necesită un volum mare de muncă, — nu pot fi exprimate prin cifre, ci sînt menționate doar în analiza muncii cu prilejul dărilor de seamă ale bibliotecii. Aceste activități, împreună cu celelalte contribuie însă la realizarea principalelor sarcini ale bibliotecii privind: cuprinderea diferitelor categorii ale populației ca cititori, împrumutul de cărți și îndrumarea lecturii cititorilor, desfășurarea muncii cultural-educative. Eficacitatea activității, exprimată parțial prin graiul lapidar dar precis al cifrelor, se reflectă, în ultima instanță prin cunoștințele multilaterale acumulate de cititori, prin contribuția adusă de bibliotecii la formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii.

Folosirea cifrelor în forma lor absolută, fără a le compara sau a le pune în raporturi reciproce nu este edificatoare pentru activitatea bibliotecii. Dar nici raportul între două sau mai multe cifre nu poate să fie făcut în mod arbitrar. El trebuie să exprime relații reale, concrete, din care să rezulte un indice bine precizat din punct de vedere științific și util din punct de vedere practic. Dacă raportăm, de pildă, numărul populației dintr-un raion la numărul cărților existente în bibliotecile de lectură publică, neglijînd celelalte categorii de biblioteci, vom exprima o relație ireală, falsă. Se va denatura și disimula astfel realitatea că numărul de cărți pe cap de locuitor este mai mare, el depinzînd nu numai de fondul

¹⁾ Evidența primară cuprinde elementele evidenței bibliotecare (din caietele de evidență a activității, registrul-inventar și registrul de mișcare a fondului) și al evidenței contabile.

de cărți al bibliotecilor publice, ci de fondul tuturor bibliotecilor existente în raionul respectiv. Pentru a afla în mod real indicele de asigurare cu cărți, biblioteca său de publicații, nu la toți salariații din localitate, ci numai la salariații întredidactice din școala respectivă.

Cercetarea și folosirea cifrelor pentru calcularea indicilor de activitate trebuie făcută cu atenție și probitate științifică. Grupându-le în categorii precise, publicare similare sau cu realizările obținute de aceeași bibliotecă într-o perioadă distinctă de timp, vom putea trage concluzii juste despre activitatea bibliotecii și evoluția ei în viitor.

Ținând seama de diferitele laturi ale activității bibliotecare și de corelația dintre bibliotecă și populația din raza ei de activitate, putem clasifica sumar indicii în felul următor :

1. Indicii de cuprindere a populației la lectură în bibliotecă ;
2. Indicii de asigurare cu cărți a populației de către bibliotecă ;
3. Indicii circulației fondului de publicații ;
4. Indicii volumului de muncă a bibliotecarului ;
5. Indicii cu privire la cheltuielile pentru bibliotecă și cititori.

La întocmirea dărilor de seamă trimestriale sau anuale și a planurilor de muncă se folosesc însă, în mod curent, cițiva indici principali. Ne vom referi deci numai la aceștia, fără a-i enumera în ordinea importanței lor.

Dintre indicii de cuprindere a populației la lectură în bibliotecă, cei mai importanți sînt : gradul de cuprindere a populației ca cititori, indicele de frecvență, gradul de permanență și gradul de înscriere a noilor cititori.

Gradul de cuprindere a populației ca cititori are la bază doi indicatori : 1) numărul cititorilor ; 2) numărul locuitorilor²⁾ și exprimă procentual raportul dintre aceștia :

$$\frac{\text{Numărul cititorilor}}{\text{Numărul locuitorilor}} \times 100 = \% \text{ de populație cuprinsă ca cititori (De exemplu :}$$

dacă numărul cititorilor ar fi 1100, iar numărul locuitorilor 1300, gradul de cuprindere a populației ca cititori va fi calculat astfel : $\frac{1100 \times 100}{1300} = 84,6\%$).

Indicele susamintit este important pentru cunoașterea măsurii în care bibliotecă (bibliotecile) a reușit să atragă ca cititori o anumită parte a populației, permițându-ne să determinăm posibilitățile unei cuprinderi mai largi a populației la lectură în bibliotecă.

Înscriindu-se la bibliotecă, cititorii o frecventează, fie pentru a împrumuta sau a înapoia cărți, fie pentru a citi în sala de lectură, a consulta cataloage etc. În general, prin frecventarea bibliotecii de către cititori se realizează un anumit indice de lectură, indicele de circulație și alți indicatori ai activității bibliotecii. Chiar din această sumară prezentare se desprinde importanța cunoașterii indicelui de frecvență.

Indicele de frecvență arată un anumit raport între cititori și bibliotecă : numărul mediu al vizitelor unui cititor la bibliotecă într-o anumită perioadă de timp (an, trimestru, lună, zi). El se calculează astfel :

$$\frac{\text{Numărul vizitelor dintr-un an}}{\text{Numărul cititorilor înscriși}} =$$

= indicele anual de frecvență (De exemplu dacă numărul cititorilor înscriși în anul 1961 la o bibliotecă comunală a fost de 1000, iar frecvența cititorilor : 11 000, indicele anual de frecvență a fost : $\frac{11\ 000}{1000} = 11$, adică, în medie fiecare cititor a vizitat biblioteca de 11 ori în timp de un an).

Indicele de frecvență ne poate arăta și numărul mediu de cititori care frecventează biblioteca într-o zi : Frecvența medie zilnică se calculează astfel :

$$\frac{\text{Numărul vizitelor dintr-un an (trimestru, lună)}}{\text{Numărul zilelor de lucru a bibliotecii într-un an (trimestru, lună)}} = \text{indicele de frecvență}$$

Numărul zilelor de lucru a bibliotecii într-un an (trimestru, lună)

2) Când ne referim la cuprinderea populației ca cititori în bibliotecă avem în vedere numai pe locuitorii apti de a citi ; deci pe cei care au depășit vârsta de 7 ani.

zilnică (De exemplu: biblioteca a fost deschisă 314 zile în anul 1961. Indicele de frecvență zilnică va fi: $\frac{11\ 000}{314} = 35$. Deci biblioteca a fost frecventată zilnic de 35 cititori).

Orice bibliotecă cu o vechime de peste un an este frecventată atât de cititori care au fost înscrși și în anul precedent (cititori permanenți) cât și de cititori înscrși în anul curent (cititori noi). De activitatea de conținut a bibliotecii depinde și permanentizarea cititorilor. Înregistrând un grad de permanență ridicat, biblioteca menține în sfera ei de activitate un număr de cititori din anul (anii) precedent (precedenți) și, înscriind noi cititori realizează o creștere generală a numărului de cititori.

Gradul de permanență ne apare ca un indice care sintetizează în bună măsură calitatea muncii bibliotecarului. El se calculează în felul următor³⁾:

$$\frac{\text{Numărul de cititori permanenți} \times 100}{\text{Numărul cititorilor din anul precedent}} = \% \text{ de cititori permanenți. (De exemplu: } \\ \frac{700 \text{ cititori permanenți} \times 100}{1000 \text{ cititori (în anul 1961)}} = 70\%. \text{ Adică } 70\% \text{ din cititorii înscrși în anul 1961 s-au reînscris în anul 1962.)}$$

Dar pe lângă faptul că permanentizează o parte din cititori, biblioteca pierde din diferite cauze o parte a cititorilor (mutarea unor cititori din localitate, îmbolnăviri, decese, nesatisfacerea repetată a cererii de împrumut etc.) și totodată înscrie noi cititori.

Sporul anual al numărului total de cititori poate fi exprimat în cifre absolute prin diferența între numărul de cititori dintr-un an și numărul de cititori din anul precedent. (De exemplu: numărul cititorilor din anul 1962=1100; numărul cititorilor din anul 1961=1000. Sporul anual: 1100-1000=100). Această cifră nu arată însă numărul cititorilor noi înscrși și fără a cunoaște acest indicator nu putem calcula gradul de înscriere. Numărul cititorilor noi înscrși îl putem cunoaște fie prin ținerea evidenței cititorilor noi înscrși, fie prin calculul următor: numărul cititorilor din anul curent (1962=1100 cititori) - numărul cititorilor permanenți (700) = numărul cititorilor noi înscrși. Adică: 1100-700 = 400 cititori noi înscrși⁴⁾.

Gradul de înscriere a noilor cititori se află astfel:

$$\frac{\text{Numărul cititorilor noi înscrși} \times 100}{\text{Numărul total al cititorilor}} = \% \text{ cititorilor noi înscrși (De exemplu: } \\ \frac{400 \times 100}{1100} = 40\% \text{ cititori noi înscrși).}$$

Indicii de cuprindere a populației la lectură, de care ne-am ocupat în parte pînă acum caracterizează un sector important al activității bibliotecare și anume relațiile dintre bibliotecă și populația din sfera ei de activitate. Aceste relații sînt însă cu mult mai ample. Pe lângă faptul că în sfera bibliotecii intră ca cititori o parte a populației, ea îndeplinește un rol important în asigurarea cu cărți a populației și respectiv a cititorilor.

Expresia cantitativă a acestor raporturi este concretizată în *indicii de asigurare cu cărți a populației* (de care ne vom ocupa mai puțin, fără a minimaliza prin această însemnătatea lor practică) și anume: *indicele de asigurare cu cărți a populației*, *indicele de asigurare cu cărți a cititorilor*. Primul este determinat de raportul cantitativ dintre fondul de publicații al bibliotecii și numărul populației și se calculează astfel:

$$\frac{\text{Numărul volumelor dintr-o bibliotecă} (\times 100)}{\text{Numărul locuitorilor}} = \text{Numărul de volume ce revin la un locuitor (100 locuitori). (De exemplu: numărul volumelor: 6500; numărul locuitorilor: 1300. Numărul de volume ce revin la un locuitor} = \frac{6500}{1300} = 5; \text{ numărul de volume ce revin la 100 de locuitori} = \frac{6500 \times 100}{1300} = 500 \text{ de volume).}$$

³⁾ Vezi și articolul: *Folosirea datelor cifrice...* În: Călușa bibliotecarului, XIII (1960), 12 (dec.), p. 29-33.

⁴⁾ Pe aceeași cale poate fi calculat și numărul cititorilor nepermanenți, care reprezintă diferența între numărul cititorilor din anul precedent și numărul cititorilor permanenți.

Al doilea indice este determinat de raportul cantitativ dintre fondul de publicații și numărul cititorilor bibliotecii :

$$\frac{\text{Numărul volumelor din bibliotecă}}{\text{Numărul cititorilor}} = \text{Numărul de volume ce revin la un cititor. (De exemplu : Numărul cititorilor în 1962 = 1100, Numărul de volume ce revin la un cititor = } \frac{6500}{1100} = 5,9).$$

Utilitatea acestor indici se remarcă mai ales cu ocazia analizei fondului de publicații și a accesibilității lui, pentru determinarea cifrelor de control privitoare la completarea și mărirea fondului bibliotecii. În legătură cu acești indici menționăm însemnătatea cunoașterii componenței după materii și a componenței după limbă a fondului de publicații, care trebuie să corespundă preocupărilor și posibilităților de lectură ale populației, respectiv ale cititorilor.

Conținutul, mărirea, varietatea și accesibilitatea fondului de publicații, completate cu o temeinică organizare a muncii de îndrumare a lecturii și de popularizare a cărții determină relațiile dintre cititori și fondul de publicații, intensitatea circulației acestuia din urmă. Aceste relații sînt sintetizate prin *indicii circulației fondului de publicații* dintre care semnalăm : indicele de lectură și indicele de circulație.

Indicele de lectură (citire) este principalul indice care ne arată numărul mediu de cărți citite într-o anumită perioadă de timp de un singur cititor⁵). El se calculează pe baza a doi indicatori principali⁶) :

$$\frac{\text{Numărul de cărți citite}}{\text{Numărul de cititori}} = \text{indice de lectură. (De exemplu : Numărul de cărți citite în anul 1962=14 300. Indicele de lectură = } \frac{14\ 300}{1100} = 13)$$

Întrucît acești indicatori variază în timp, indicele de lectură este supus la diferite oscilații și nu ne edifică totdeauna, în modul cel mai real, asupra activității desfășurate de bibliotecă. Cu toate acestea, indicele de lectură caracterizează cel mai bine intensitatea medie a lecturii unui cititor, raporturile cantitative dintre cititori și cărți. El este influențat — între altele — de structura și mărirea fondului de publicații ; într-o bibliotecă cu un fond bogat și variat cererea de lectură este satisfăcută mai complet și cititorul are posibilitatea să citească mai multe cărți. Pe de altă parte, intensitatea lecturii este un factor care influențează viteza de circulație a fondului de publicații. Atunci cînd intensitatea lecturii este mai ridicată (de pildă la bibliotecile comunale și sătești în perioada lunilor de iarnă) și circulația fondului este mai mare.

Indicele de circulație exprimă sintetic intensitatea lecturii cititorilor, mărirea și calitatea fondului de publicații. El ne arată în medie de cîte ori a fost citită o carte într-o anumită perioadă de timp (an, trimestru, lună) sau viteza de circulație a fondului bibliotecii. Se calculează astfel :

$$\frac{\text{Numărul de volume citite}}{\text{Numărul de volume în fondul bibliotecii}} = \text{indicele de circulație}$$

(De exemplu : $\frac{14\ 300 \text{ (cărți citite)}}{6500 \text{ (volume în fondul bibliotecii)}} = 2,2$ indice de circulație anual).

Relevînd indicele de lectură și indicele de circulație este necesar să ne referim și la fondul bibliotecii.

Pe lângă indicii de cuprindere a populației la lectură, de asigurare cu cărți și de circulație a fondului de publicații, dările de seamă analitice și planurile de muncă conțin date referitoare la munca de masă a bibliotecii (numărul manifestărilor de masă, al participanților, etc.). Această activitate formează un capitol important care necesită o tratare mai amplă și nu se poate rezuma numai la analiza datelor cifrice. Ea trebuie să constituie obiectul unei analize de conținut, care să cuprindă aprecieri asupra calității și eficacității muncii.

⁵) Ne referim la indicele de lectură generală. În funcție de necesități indicele de lectură poate fi calculat și ca număr mediu de cărți citite de un cititor dintr-o anumită grupă a populației (de exemplu : muncitor, colectivist, elev etc.) sau ca număr mediu de cărți citite dintr-o grupă de materii (de pildă : literatură beletristică) de un cititor etc.

⁶) În afară de acești indicatori, la determinarea indicelui de lectură trebuie să se țină seama de variabilitatea timpului (an, trimestru, lună). În funcție de timp, indicele de lectură poate fi anual, trimestrial etc.

Indicii amintiți mai sus dau o caracterizare cantitativă și într-o anumită măsură calitativă a activității bibliotecii. În fiecare bibliotecă funcționează un anumit număr de bibliotecari, iar rezultatele activității bibliotecii, depind în ultima instanță de munca acestora.

Indicii volumului de muncă a bibliotecarului pot fi calculați pe baza unor indicatori ai activității bibliotecii: numărul cititorilor, numărul cărților împrumutate (citite sau consultate) etc., astfel:

1) Numărul total al cititorilor

Numărul de bibliotecari

2) Numărul de cărți împrumutate

Numărul de bibliotecari

3) Numărul orelor de împrumut dintr-un (an, trimestru)

Numărul bibliotecarilor

De asemenea se pot calcula și indicii cu privire la cheltuielile pentru bibliotecă și cititori, ca de pildă:

1) Costul pentru un volum împrumutat într-un an

Totalul cheltuielilor pentru achiziții de cărți și pentru personal

Numărul volumelor împrumutate

2) Costul pentru un cititor într-un an

Totalul cheltuielilor pentru achiziție de cărți și pentru personalul bibliotecii

Numărul de cititori

În general indicii de activitate exprimă raporturi cantitative. Analiza activității trebuie să aibă în vedere legătura reciprocă dintre diferiți indici, pentru a avea o imagine mai completă asupra activității bibliotecii, iar concluziile care decurg de aci să permită ridicarea nivelului acestei activități.

Aron GRONBERG

RĂSPUNDEM CITITORILOR

Venera Comăneci — Giurgiu. Am primit corespondența dvs.: *Componența, circulația și actualitatea fondului de cărți în bibliotecile din raionul Giurgiu*, prin care v-ați propus să prezentați o problemă totdeauna actuală, care preocupă pe toți bibliotecarii. Aspectele pe care le relevați însă, nu sînt suficient de concludente și nu susțin tematica aleasă.

Ar fi fost interesant să caracterizați componența fondului de cărți din bibliotecile din raionul Giurgiu, inclusiv din biblioteca raională, în ce măsură răspund aceste fonduri cerințelor culturale ale cititorilor și profilului economic al raionului. De asemenea, să fi analizat circulația unor titluri, indicele de circulație al unor categorii de cărți. Alături de concluziile dvs. în legătură cu această problemă să figureze măsurile propuse pentru îmbunătățirea completării fondurilor și circulației cărților, de către Biblioteca raională.

Așteptăm să ne trimiteti un material în acest sens.

Weber William — Comuna Biled, Raionul Sinnicolau Mare. Articolul dvs. *Planul de muncă al Bibliotecii comunale Biled în sprijinul realizării planului de producție al G.A.C.* este foarte interesant. Ceea ce se desprinde clar

este cunoașterea de către bibliotecar a planului și sarcinilor de producție ale G.A.C. și axarea acțiunilor pentru propaganda cărții în sprijinul aplicării măsurilor agrotehnice și a întăririi economico-organizatorice a G.A.C. din comuna Biled. Din articol nu rezultă însă tocmai planul de muncă al Bibliotecii comunale și nu se conturează metodele de muncă folosite pentru organizarea acțiunilor de masă și îndrumarea lecturii cititorilor și eficacitatea muncii cu cartea. Am dori să ne înfățișați mai pe larg și acest aspect: cum folosesc colectivității sfatul cărților, ce înfrunare are activitatea cu cartea în educarea lor în spirit colectivist.

Elvira Lengyel — Oradea. Am primit articolul dvs.: *Observații și propuneri referitoare la planurile editoriale pe 1963*, în care faceți o serie de propuneri privind editarea și receditarea unor lucrări solicitate de cititorii Bibliotecii regionale Crișana.

Nu l-am putut publica, deoarece ne-a parvenit cu întârziere. Am înaintat editurilor materialul dvs. întrucît conține propuneri utile pentru îmbunătățirea planurilor editoriale pe 1963.

MEDALIOANE DE BIBLIOTECARI

O bibliotecă ce s-a remarcat în viața satului, este îndrăgită de colecțiviști, are o activitate continuă, ordonată — iată, în rezumat, trăsăturile Bibliotecii sătești din Fărcașele de Sus, Regiunea Oltenia.

A scrie despre bibliotecara, de aici, tovarășa Victoria Stan, înseamnă

nă a cuprinde și munca migăloasă a altor învățători care s-au perindat la bibliotecă, i-au ridicat pas cu pas prestigiul, transformând-o, încă în urmă cu câțiva ani, într-o unitate frunțasă. Ei n-au predat ștafeta cărții decît atunci cînd s-au încredințat că o lasă în mîini bune. Există în aceasta o mărturie a răspunderii cu care este privită munca cu cartea chiar într-o bibliotecă mică și un simbol al influenței cuvîntului scris în viața satului colectivizat.

Meritul cel mai mare al noii bibliotecare constă tocmai în faptul că a preluat tradiția pozitivă încetățenită aici, a menținut și a dezvoltat activitatea bibliotecii, infirmînd, prin succese evidente, părerea aceluia care ar mai susține că plecarea unui bibliotecar ar determina o scădere generală a activității unei bibliotecii bune.

În acest sat — și nu este un caz izolat — însuși faptul că bibliotecă a fost bună, că a primit un ajutor real din partea școlii, ajutor care a devenit o tradiție, obliga oamenii să aleagă un bibliotecar conștiincios, energic. Și au știut să-l aleagă. Dovadă stau realizările din acest an în munca cu cartea. Dintre cei 1000 de locuitori ai satului, 850 sînt cititori permanenți. În această cifră, sînt cuprinși toți colecțiviștii. De altfel, nu există casă în care să nu găsești unul sau mai mulți cititori.

Iar dacă ai vizita oricînd mica încăpere din clădirea școlii în care sînt adăpostite rafturile cu cărți, ți s-ar spune că e zi de vîrf. Colecțiviștii s-au obișnuit să treacă des pe aici, să cunoască noutățile sosite, să asculte sfatul bibliotecarei. Duminica, frecvența cititorilor se ridică la 150. Atunci e greu de prididit. Bibliotecara aduce sute de volume într-o sală de clasă

mai spațioasă, unde servește cititorii, le recomandă cărți, bineînțeles, numai după ce, în prealabil, a aflat la ce sector lucrează, ce citiseră ultima dată și ce prăgătire au.

Toate acestea le-am aflat de la colecțiviștii din sat. „Tovarășa Stan e o bibliotecară neobosită — ne spune unul dintre ei —. Dînsa dovedește mult interes și vrea să persevereze în muncă; cunoaștem că a depășit planul de anul trecut”.

„Mie nu mi se pare că aș fi făcut ceva extraordinar — ne declară tovarășa Stan. Oricine ar fi luat în primire această muncă ar fi lucrat. La noi, s-a obișnuit lumea să citească serios și te trage la răspundere dacă nu te ții de muncă. E drept că, la început, a fost mai greu; dar cititorii îmi sînt dragi și mă bucur atît de mult cînd văd cum cresc. N-am spus niciodată nu cînd colecțiviștii au dorit o carte — indiferent dacă eram la școală, la sfat sau acasă — i-am sfătuit cît mă pricepe, atît la bibliotecă, la cîmin, cît și la arie sau la celelalte sectoare de muncă. Am făcut în așa fel încît să nu dau bibliotecă de rușine”.

Cuvintele învățătoarei Victoria Stan le susțin fișele cititorilor, unde se înșiră multe titluri împrumutate și, în mod practic, nivelul de cultură al colecțiviștilor. Dacă stai de vorbă cu un cititor, constăți cu ușurință influența cărții asupra lui. Se vede aceasta în grai, în munca pentru înflorirea gospodăriei colective, astăzi frunțasă pe raion.

Am mai remarcat că mulți colecțiviști se consideră ajutoare ale bibliotecarei. Printre cei mai de frunte se numără brigadierul Gheorghe Șucă, colecțiviștii Elena Osiceanu, Marin Mitrică, Nicolae Ion.

Nu numai că ei au citit multe cărți, dar le-au povestit și altora, îndemnîndu-i să le împrumute. Rostul cărților în viața utemistului Marin Mitrică se deduce și din prăgătirea pe care o dovedește la cursurile serale, unde, anul acesta, a absolvit clasa a VII-a printre primii. Colecțivitul Nicolae Ion este acum în clasa a XI-a și intenționează să se înscrie la facultate. Este aici și meritul bibliotecarei Victoria Stan, și al celorlalți învățători, care l-au făcut să îndrăgească învățătura. Frumos l-a caracterizat bibliotecara, într-o frază lapidară: „Tovarășul Nicolae învață lucruri noi, care-l ajută în muncă”. Aceasta este, de fapt, și direcția principală în care acționează bibliotecara, din moment ce toți colecțiviștii sînt cititori.

Se cuvine remarcat și ajutorul dat bibliotecii de către învățătorii și profesorii din sat. Acum, cînd se pune problema participării masive a intelectualității la dezvoltarea activității culturale-educative la sate, atragerea celor mai bune cadre în munca cu cartea stă la loc de seamă. Și din acest punct de vedere, Biblioteca sâtească din Fărcașele de Sus dă un bun exemplu.

Comuna Nimi-gea, situată în apropierea plaiurilor nășudene, pe frumoasa vale a Someșului, numără printre oamenii săi apreciați pentru priceperea și interesul față de meseria aleasă și pe bibliotecara Bleda Ildiko. Faptul acesta capătă semnificație mai

ales că țărani colectivști romîni și maghiari din această localitate nu sînt dărnicii în laude decît pentru cei care știu să facă un lucru cu multă trageră de inimă și la vremea potrivită. Exigența și pilda lor de muncă s-au întipărit și asupra bibliotecii, pe care o ajută, dar li și pretînd să răspundă cu corectitudine și promptitudine sarcinilor sale.

Legătura și sprijinul reciproc dintre bibliotecă și cititori atestă creșterea nivelului cultural al comunei, o atitudine nouă față de carte — rod al condițiilor create activității culturale în satul colectivizat — și o muncă permanentă, calificată din partea bibliotecarei.

Ceea ce o caracterizează, în primul rînd, pe tovarășa Bleda Ildiko este faptul că citește mult și totdeauna cu conștiința că citește nu numai pentru sine, ci și pentru a putea să îndrume mai bine lectura colectivștilor. În același scîp, manifestă interes pentru perfecționarea cunoștințelor profesionale pe care le-a dobîndit la cursuri. Ea este serios preocupată de îmbunătățirea metodelor de muncă și reușește să aplice, în condițiile comunei unde lucrează, metodele pe care le cunoaște din îndrumările metodice elaborate de Biblioteca regională sau din alte materiale metodice.

Prin activitatea sa, tovarășa Bleda Ildiko a îndreptățit așteptările cititorilor. O atestă, în primul rînd, indicele de acți-

vită a bibliotecii. Pînă în prezent, aici au citit peste 2100 de persoane și au fost consultate 17 000 de volume.

Și mai importante sînt însă aspectele calitative în domeniul muncii de îndrumare a cititorilor. Tovarășa Bleda reușește să-și organizeze în așa fel munca încît să poată discuta cît mai amplu cu fiecare cititor, să dea îndrumări și sfaturi, avînd în vedere că rostul bibliotecii este de a sprijini colectivștii în realizarea planului de producție al G.A.C., în ridicarea pregătirii lor ideologice, profesionale și culturale.

Se mai disting în această direcție cîteva acțiuni mari, bine gîndite. Fișele de cititor, așezate pe brigăzi, planurile individuale de lectură pentru 200 de colectivști, care, în viitor, vor fi extinse pentru toți cititorii din producție, sînt folosite cu bune rezultate la îndrumarea diferențiată a lecturii.

Pe baza calendarului muncilor agricole, aici au fost întocmite planuri de lectură tematice, expuse la bibliotecă, la sediul gospodăriei și la locul de muncă al colectivștilor. Aceste planuri de lectură sînt împropățate trimestrial cu cele mai adevărate noutăți din domeniile care îi preocupă pe cititori. În cuprinsul comunei, panouri mari de tablă lucrate în culori, popularizează, pe ramuri de producție din G.A.C., cărțile trebuincioase și îndeamnă cititorii să le împrumute de la bibliotecă.

Se relevă, de asemenea, o metodă bună folosită la această bibliotecă; în cîteva cazuri, organizația U.T.M. a sesizat bibliotecara asupra insuficienței pregătiri a unor colectivști tineri. Împreună cu Comitetul U.T.M., la bibliotecă au fost elaborate planuri individuale de lectură, care au fost apreciate de înșiși cititorii respectivi. Manifestările de masă, axate mai mult pe problemele de producție, sînt organizate mai rar, dar temeinic. Pentru a ilustra mai bine manifestarea de masă pe tema: *Să sporim producția de porumb boabe la hectar în teren neirigat*, bibliotecara s-a interesat la Cluj de materialul ilustrativ necesar și a obținut de la Institutul regional de cîmficare un film documentar pe această temă.

Statornicirea unei conlucrări permanente cu organizațiile de masă din comună și cu căminul cultural a favorizat, de asemenea, ridicarea prestigiului muncii cu cartea în ochii cititorilor. Pe drept cuvînt, ei vād astăzi în bibliotecara lor un sprijinitor însuflețit al noii vieți din satul colectivizat.

Trebuie să recunosc că aspectul este desăvârșit!

PRIMA IMPRESIE...

Unii susțin că prima impresie — plăcută sau neplăcută — se întipărește mai ușor în memorie și te face să vezi lucrurile într-un anumit chip. Alții, dimpotrivă, sînt de părere că prima impresie te poate înșela. S-ar putea ca și unii și ceilalți să aibe dreptate...

În orice caz, prima impresie ce-ți face Biblioteca comunală Săcueni (Raionul Roman) este plăcută. Fondul de cărți organizat pe materii și frumos aranjat în rafturi uniforme, cu despărțitoare scrise caligrafic, sugerează vizitatorului înopinată părerea că aici a intervenit hărnicia în muncă și experiența de zece ani a unei bibliotecare conștiincioase. Afișe lucrătoare îngrijite prezintă ultimele noutăți literare intrate în bibliotecă, recomandă scurte planuri de lectură sau popularizează pe cititorii frunțași. Numeroase recenzii întocmite de cadrele didactice din comună sau culese din diferite reviste stau la îndemîna cititorilor pe o masă încăpătoare, iar într-o cutie de carton se află un început de catalog alfabetic. Ordinea și curățenia din cele trei încăperi întregesc aspectul plăcut al bibliotecii, și te fac să anticipezi părerea că și activitatea ar fi bună.

Dacă vizitatorul nostru își aruncă o privire în registrul de mișcare a fondului află că în ianuarie 1953 biblioteca avea un fond de 1146 volume, pentru ca în mai puțin de 10 ani să crească de 6 ori, ajungînd la cca. 7000 de volume. Este o creștere semnificativă, care ne arată că locuitorii din Săcueni au la îndemînă prin biblioteca lor, un număr apreciabil de cărți. Dar și numărul fișelor de cititori este apreciabil: 702 la 1 septembrie a.c.

Pînă aici totul confirmă impresia bună: un fond de cărți bogat, un număr însemnat de cititori față de populația satului.

Să trecem însă de la cifre la... fișele de cititor. Aici fiind înregistrate cărțile citite, găsim oglinda lecturii cititorilor și putem desprinde unele concluzii despre munca de îndrumare a lecturii de către bibliotecară.

Încet, privirea alunecă din prima încăpere în cea de-a doua spre afișul cu cititorii frunțași și apoi din nou spre fișierul cititorilor. Cu siguranța omului convins că va găsi totul bine, am cerut fișa unui cititor frunțaș.

Colectivistul D. Vasile a citit 8 cărți agrozootehnice și încă 21 de cărți din alte domenii. Iată un cititor activ. Al doilea, colectivistul Bongartner I. a citit 20 de cărți între care: *Zile și nopți, Bogăția unui sărac, Fabrica morții, Opere* de I. Creangă etc. Într-adevăr, și el a citit multe cărți într-un timp relativ scurt. Era în perioada lunilor de iarnă... De atunci n-a mai citit nici o carte. Brigadierul zootehnist C. Ioan a împrumutat 12 cărți de zootehnie și cu nici un chip nu poate fi convins să le aducă îndărăt. În timpul liber citește din ele și ceilalți colectiviști din brigadă. „De ce să le aduc așa curînd îndărăt — ne întrebă el — doar toți cei interesați să le citească se află la mîine în brigadă?”

Dar fișele de cititor mai arată ceva: unii cititori s-au oprit — cum se zice — „la jumătatea drumului”: citesc cărți agrozootehnice, dar nu și literatură sau citețesc numai literatură și nici o carte de popularizare a științei. Mai e ceva; unii au citit mult în lunile de iarnă și odată cu echinoxul de primăvară... au încetat să mai citească.

Oare toate astea nu arată o lipsă de îndrumare a lecturii? Dar să nu ne grăbim cu astfel de concluzii!

În perioada lunilor de vară cînd muncile agricole sînt în toi, colectiviștii dispun de mai puțin timp pentru lectură decît în perioada de iarnă. E un fapt cunoscut. Dar activitatea bibliotecilor nu stagnează pentru că cititorii care s-au obișnuit cu lectura, citeșc. Ba, mai mult, nu stagnează nici înscrierea unor noi cititori. Însăși biblioteca din Săcueni ne furnizează exemple: în perioada 1 aprilie — 1 septembrie s-au înscris 200 de cititori, majoritatea colectiviști. Indicele de lectură a crescut de la 8,5 cărți în primul trimestru la 13 cărți la 1 septembrie. Există deci cititori care citeșc nu numai iarna, ci și vara...

Dacă trecem la fișele altor cititori, apar unele „curiozități”. Iată, de pildă, o fa-

milie întreagă, — compusă din 4 membri, care a citit în total 176 de cărți pînă la 1 septembrie. Mihai în vîrstă de 10 ani a împrumutat între altele *Prășitul mecanic*, *Odobescu povestind copiilor*, *Importanța creșterii densității la ha* etc. În total 48 de cărți. Acum începe să ne cuprindă mirarea: a împrumutat cărți care depășesc nivelul lui de cunoaștere. Le-o fi luat poate pentru părinții lui? El citește *Odobescu povestind copiilor*, *Fata babei și fata moșneagului* etc. Și totuși — în ciuda primei impresii — apare un semn de întrebare: cum a îndrumat bibliotecara lectura lui Mihai? Cum îndrumă lectura părinților? Prin intermediul lui Mihai, care are numai 10 ani? Să trecem însă peste semnul de întrebare și să ne uităm în fișa lui Sandu: 48 de cărți, aceleași titluri, ridicate la aceleași date ca și fratele său Mihai. I-o fi fost greu lui Mihai să le ducă singur, căci ridică cam multe deodată și cărțile sînt voluminoase? Asta nu explică însă de ce sînt înscrise și în fișa fratelui său. Da nu numai a fratelui, ci și în fișa mamei și în fișa tatălui. Să fie oare vorba de o eroare? Nu e posibil! Există 4 fișe, deci 4 „cititori” și... o singură semnătură de primire. (A cui este semnătura: a lui Mihai, a lui Sandu sau a unuia dintre părinți? N-am putut desluși). Mirarea se transformă în consternare și încet, încet, locul primei impresii îl ia în doiăla: mai poate fi vorba de vreo îndrumare a lecturii, de o muncă de conținut? Pentru că același „procedeu” îl găsim și la o altă familie; pînă la 14

septembrie Gabriela I. și Virgil I. au împrumutat fiecare cite 118 cărți. Aceleași titluri la aceleași date. Poate că bibliotecara nu știe cum se procedează atunci cînd un cititor vine să ridice cărți pentru un alt membru al familiei? Nu e posibil. Orice bibliotecar știe că fișa de cititor se completează celui ce împrumută cartea, nu și membrilor familiei sau prietenilor care s-ar presupune că citește aceleași cărți.

De altfel, Biblioteca regională Bacău a dat indicații precise și dacă tovarășa Ecaterina Borș le-ar fi urmat, cum au făcut majoritatea bibliotecarilor din regiune n-ar fi stricat. Am vizitat și alte biblioteci din regiune, dar așa o situație n-am întîlnit.

Și ca să încheiem șirul unor exemple, concludente în ilustrarea „conștiințiozității” bibliotecarei, să ne aruncăm o privire și pe fișa de cititor nr. 335, a unei fetițe de 8 ani. Micuța cititoare I. Maria, elevă în clasa a II-a, a împrumutat între 20 februarie — 11 mai 30 de cărți, adică ceva mai mult de 10 cărți pe lună. Între 23—25 martie (deci în 2 zile) a împrumutat și restituit 8 cărți, și dacă le-a citit înseamnă că a realizat o performanță extraordinară la vîrsta ei: 4 cărți citite într-o zi, însumînd un număr respectabil de pagini. În completarea acestui tablou enumerăm și cîteva titluri: *O mare prietenie de Vidgop*, *Povestiri de Mircu D.*, *Surisul Hiroșimei* de Eug. Jebeleanu, *Campania de primăvară*, *Sporirea producției de carne și ouă (!?)* etc.

Că îndrumarea lecturii acestor cititori lipsește cu desăvîrșire la biblioteca comunală din Săcueni nu mai încapă nici o îndoială; că bibliotecara „împrumută” cărți și completează fișe chiar și pentru rurile cititorilor este iarăși evident. Faptele sînt fapte și din înlănțuirea lor tragem și concluzii. Biblioteca are în

Noi citim... aceleași cărți!

O cititoare... de nădejde

CATALOAGELE TEMATICE

păstrare un fond bogat și variat de cărți și grija ei principală trebuie să fie valorificarea lui. Distribuind cărțile la întâmplare, fără discernământ, fără o sistematică îndrumare a lecturii, ea face o muncă formală. Asta înseamnă a „arunca” în brațele unor cititori cărți care nu corespund pregătirii și cerințelor lor, a sărăci astfel fondul bibliotecii cu un număr de volume care circulă fără folos, iar cititorii interesați în lectura acelor cărți să primească în loc... răspunsul „sînt împrumutate”. Grija pentru aspectul interior al bibliotecii, pentru organizarea și păstrarea fondului rămîne fără obiect atîta timp cît lipsește grija pentru asigurarea circulației normale a fondului și a lecturii sistematice a cititorilor.

Biblioteca comunală din Săcueni a fost vizitată de unii metodiști. Semnătura lor indescifrabilă e înscrisă în registrul de mișcare a fondului și în caietul de evidență. Indescifrabilă este însă și munca lor de îndrumare.

— Repede, că ne prinde luna cu planul neindeplinit!...

Desigur că aspectul plăcut al bibliotecii, ordinea și curățenia i-au impresionat. O impresie care încintă ochiul și care nu trebuia să-i împiedice să descifreze mai profund activitatea bibliotecarei, să analizeze conținutul muncii și s-o ajute. Căci uneori prima impresie... înșală.

A. Gr.

În general, bibliotecile din țara noastră folosesc cataloagele alfabetice pe nume de autor și sistematice (clasificate zecimal). Pentru punerea în valoare și dezvoltarea cât mai completă a fondurilor de publicații este indicat ca, alături de aceste cataloage de bază, să existe și alte tipuri de cataloage, mai ales pentru fondurile și problemele care nu pot fi recomandate suficient prin cataloagele sistematice. Existența acestor cataloage ar ușura considerabil informarea și orientarea cititorilor.

Evident, pentru ca sistemul de cataloage să fie într-adevăr operativ și să dea rezultate, trebuie observate câteva reguli:

a) toate cataloagele trebuie să reprezinte un sistem unic, avînd o legătură reciprocă între ele și să formeze un tot. Cataloagele independente, necoordonate între ele, provoacă dificultăți serioase, mai ales atunci cînd se fac completări în fondurile bibliotecii sau se procedează la scoaterea unor lucrări din fond.

b) sistemul de cataloage trebuie să fie determinat de tipul și categoria bibliotecii, de fondurile și însemnătatea ei. Astfel, sistemul de cataloage dintr-o bibliotecă raională nu va fi același cu cel folosit într-o bibliotecă de specialitate sau universitară. În aceste biblioteci cerințele cititorilor sînt diferite, de asemenea diferă componența fondurilor și felul de organizare a muncii. De aici rezultă și particularitățile în ceea ce privește sistemul de cataloage.

c) o altă cerință, mai ales pentru bibliotecile mari, este ca sistemul de cataloage să fie coordonat cu lucrările bibliografice elaborate de bibliotecă, în sensul ca acestea să completeze sistemul cataloagelor.

În ansamblu, considerațiile principale arătate mai sus sînt valabile pentru orice categorie de bibliotecă. Stabilind importanța și necesitatea fiecărui catalog față de cititori, poate fi elaborat un sistem de cataloage pe baza căruia să fie dezvoltate cât mai amplu și mai complet fondurile de publicații.

În cele ce urmează vom prezenta cîteva sugestii în legătură cu întocmirea cataloagelor tematice și pe subiecte, pe care nevoile mereu crescînde de informare și documentare le-au impus în actualitate. Sugestiile noastre țin seama, în parte, și de experiența și practica desfășurată în Biblioteca Facultății de științe juridice din București.

1. *Cataloagele tematice.*

Cataloagele tematice, prin structura lor, fac parte din categoria cataloagelor care dezvăluie fondurile de publicații după criteriul de conținut. Ele grupează materialul pe teme și pe probleme. Scopul lor este acela de a informa, de a orienta lectura cititorilor și de a propaga literatura (politică, științifică și beletristică).

Spre deosebire de cataloagele sistematice care răspund la întrebarea ce materiale dintr-un anumit domeniu de cunoștințe se găsesc în bibliotecă, cataloagele tematice răspund la întrebarea ce materiale despre o anumită temă, despre o anumită problemă se găsesc în bibliotecă.

Trăsătura caracteristică a cataloagelor tematice este aceea că ele nu oglindesc întregul fond al bibliotecii, ci numai unele probleme de actualitate, de mare importanță, care interesează în mod deosebit pe cititori. Fiind cataloage selective și avind ca principiu conducător actualitatea, ele trebuie să pună la dispoziția cititorilor lucrările cele mai valoroase, în cele mai noi ediții.

Evident aceste cataloage au un vădit caracter de recomandare și de aceea nu se mărginesc să enumere mecanic anumite titluri de cărți, ci să scoată în evidență ce este principal, esențial, dintr-un domeniu sau dintr-o anumită problemă. Întotdeauna alegerea temelor trebuie să fie condiționată de actualitatea politică și științifică a problemelor catalogate, de profilul și sarcinile bibliotecii respective și mai ales de interesele și pregătirea cititorilor care frecventează bibliotecă.

Cîteva exemple de formulare a temelor, în funcție de specificul și categoria bibliotecilor:

— bibliotecile comunale, raionale și regionale au nevoie, în special, de cataloage tematice privind problemele generale, social-politice, culturale și științifice de actualitate și de teme care leagă munca acestor biblioteci de unele nevoi locale.

De exemplu: *Lupta pentru pace și dezarmare, Victoria socialismului în agricultură, Despre progresele culturii, literaturii și artei în țara noastră, Cuceririle științei și tehnicii în U.R.S.S. și în celelalte țări socialiste, Despre progresele industriei noastre socialiste, Cunoștințe științifice despre sol, plante și animale, Cum se poate obține creșterea continuă a productivității vegetale și animale în G.A.S. și G.A.C., Ce sînt superstițiile, credințele religioase și de ce sînt ele potrivnice științei și progresului, Cele mai frumoase cărți pentru tineret, Probleme ale dezvoltării și consolidării economico-orga-*

nizatorice a gospodăriilor agricole colective etc.

— bibliotecile din întreprinderi și uzine pot întocmi cataloage pe teme privind planul de producție, popularizînd cărțile cu caracter profesional adresate tehnicienilor și muncitorilor, despre calitatea produselor, tehnica nouă etc.

Trebuie menționat că multe biblioteci științifice și publice din țara noastră au manifestat preocupări pentru întocmirea unor astfel de cataloage. De exemplu bibliotecile de învățămînt superior din Capitală (Biblioteca centrală universitară, Biblioteca Institutului de studii economice, Biblioteca Institutului politehnic și altele) au întocmit diferite variante ale catalogului tematic, privind probleme în legătură cu lucrările clasicilor marxism-leninismului, disciplinele de învățămînt și planul de cercetări științifice al instituției, articole din periodice pe anumite teme. Prin intermediul acestor cataloage studenții și cadrele didactice au la îndemînă materiale de informare și documentare necesare pregătirii lucrărilor de diplomă sau celor cu caracter științific.

Bibliotecile specializate și cele tehnice, în special, au întocmit așa numitele „fișiere tematice”, care cuprind materiale documentare pe teme privind probleme de producție, metode noi în muncă etc., de asemenea „fișiere pe specialități”, care grupează materialele pe profesii.

În general, sfera problemelor care constituie conținutul cataloagelor tematice este extrem de largă și variată, putînd cuprinde orice domeniu de cunoștințe.

În toate bibliotecile însă, indiferent de tip sau categorie, este deosebit de folositor să existe cataloage tematice în legătură cu problemele ideologice și politice actuale, care interesează masa cititorilor.

Stabilirea structurii și organizării acestui tip de catalog constituie una din problemele oarecum complicate ale practicii bibliotecare.

În procesul de alcătuire a catalogului, înainte de a începe lucrarea, trebuie elaborat un plan, care să determine și să precizeze temele, conținutul și structura lor, precum și tehnica de alcătuire. Planul trebuie urmărit și aplicat apoi cu atenție și perseverență.

Deci, ca primă operație, trebuie să stea o schemă cu temele care formează obiectul catalogului. Alegerea temelor va fi legată, așa cum s-a arătat, de profilul și sarcinile bibliotecii și de categoriile de cititori care o frecventează.

După ce au fost stabilite temele sau tema, bibliotecarul urmează să execute următoarele operațiuni: a) studierea temei, b) alegerea lucrărilor, c) organizarea catalogului.

a) *Studierea temei.* Pe baza cunoștințelor personale și a diferitelor materiale ajutoare (documente de partid și de stat, enciclopedii și dicționare, lucrări generale și de specialitate, articole din presă etc.), alcătuitorul catalogului va căuta să-și formeze o idee justă despre temă, despre elementul nou al temei, pentru a-și da seama prin ce anume catalogul corespunde intereselor cititorilor. Pe această bază stabilește subdiviziunile temei respective (subtemele).

b) *Alegerea lucrărilor.* La alegerea lucrărilor se va ține permanent seama de conținutul, destinația și scopul catalogului. Lucrările ce urmează să fie incluse în catalog vor fi bine selecționate: cele mai valoroase, cele mai actuale, adică acelea care redau tot ce este nou din punct de vedere științific, la tema respectivă. Evident, în primul rînd, alegerea lucrărilor va fi determinată de categoria de cititori cărora le este destinat catalogul, de nevoile lor de informare și de nivelul lor cultural.

Este bine ca în catalog, pe lângă cărți, să fie ținute în evidență și articole din periodice, care-i sporesc valoarea și actualitatea. Uneori este indicat să fie incluse și lucrări care nu se găsesc în biblioteca respectivă. În felul acesta, lucrările strînse în jurul temei pot deveni o adevărată bibliografie de recomandare.

Desigur, în bibliotecile de masă nu este necesar să fie incluse întregul material privitor la temă, ci numai lucrările importante, mai actuale. În schimb, în bibliotecile mari, enciclopedice sau de specialitate, este util ca la tema stabilită să fie strîns întregul material.

c) *Organizarea catalogului.* Descrierea lucrărilor pe fișele catalogului nu pune probleme speciale. Se întocmesc fișe obișnuite, cu indicația cotei și, eventual, a bibliotecilor unde se află lucrarea descrisă (atunci cînd lipsește din fondurile proprii).

Pe o fișă divizionară se trece, în primul rînd, denumirea temei și apoi a subtemelor. Această fișă, așezată în față, este urmată de fișele lucrărilor care intră în componența catalogului.

În cadrul temei și subtemelor, fișele pot fi grupate după mai multe criterii (la alegere): în ordinea alfabetică, în ordinea clasificării zecimale, pe subiecte, în ordinea importanței, în ordinea cronologică sau, pornind de la general la particular.

Se va observa și aici, ca și la cataloagele sistematice, ca în față să fie așezate lucrările clasicele marxism-leninismului, documentele de partid și de stat și numai după aceea celelalte lucrări, grupate după unul din criteriile arătate mai sus.

Desigur, temele fiind variate, la nevoie, în cadrul lor, pot fi făcute oricite diviziuni și subdiviziuni, cum și oricite schimbări de structură (dezvoltări sau restrîngerii).

Aplicînd principiile și regulile de organizare a cataloagelor tematice, cu cîțiva ani în urmă, pentru a veni în sprijinul informării și documentării studenților și cadrelor didactice, Biblioteca Facultății de Științe Juridice din București, a început să întocmească două variante ale catalogului tematic:

1. Catalog tematic care indică lucrările necesare studierii disciplinelor de învățămînt care se predau în facultate, pe catedre și în cadrul catedrelor pe teme și subteme.

2. Catalog tematic al legislației în vigoare.

La catalogul disciplinelor de învățămînt, încă de la începerea alcătuirii lui, au fost precizate temele și subtemele, pentru fiecare disciplină în parte.

De exemplu:

Catedra: *Drept civil*

Tema: *Persoane*

Subteme: — capacitate

— nume

— acte de stare civilă

— cetățenie

— străinii

Catedra: *Drept cooperatist agricol*

Tema: *Organizarea agriculturii*

Subteme: — gospodăriile agricole de stat

— stațiunile de mașini și tractoare

— gospodăriile agricole colective

— reglementarea muncii în agricultură

Catedra: *Legislația muncii*

Tema: *Asigurările sociale de stat*

Subteme: — impozitul agricol

— dispoziții generale

— asigurarea materială în caz de boală

— ocrotirea mamei și copilului

— pensiile de bătrînețe, invalizitate și urmași

— asigurările sociale în cooperative și în alte unități obștești.

În catalog, la fiecare temă, lucrările au fost așezate în următoarea ordine: clasicii marxism-leninismului despre problemă, documente de partid și de stat, lucrări de specialitate: legi, tratate, manuale, cursuri, monografiile, articole din periodice.

În vederea alcătuirii celui de-al doilea catalog tematic: al legislației în vigoare, au fost extrase pe fișe, din Buletinul Oficial și din Colecția H.C.M., toate legile, decretul, hotărârile și dispozițiile Consiliului de Miniștri.

Aceste acte normative au fost grupate apoi pe teme, de exemplu: Acte de stare civilă, Arbitrajul de stat, Asigurări sociale, Buget. etc. adică la tema pe care o tratează.

În cadrul temei, pentru ușurința consultării, a fost preferată ordinea cronologică.

Fiecare act normativ figurează cu toate mențiunile necesare identificării lui: număr și titlu, numărul Buletinului oficial sau al Colecției H.C.M. în care este publicat, data publicării și paginile la care poate fi găsit.

Structura catalogelor tematice este de așa natură încât ele nu pot avea o formă definitivă, nu pot dispune de un număr

fix de teme și subteme. Numărul acestora se schimbă neconținut, în funcție de necesități și de creșterea fondurilor de publicații.

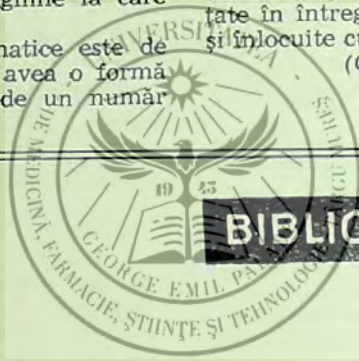
Cel mai mare avantaj al acestui tip de catalog este acela că, fiind deosebit de elastic și referindu-se numai la o anumită temă, bine determinată, poate fi ținut permanent la zi, permițând introducerea sau scoaterea de fișe, fără a leza vreun sistem. Această largă elasticitate impune însă și o mare răspundere, deoarece ordinea catalogului depinde în întregime de priceperea și cunoștințele bibliotecarului.

Catalogele prezintă totuși pericolul de a deveni prea încărcate și deci greu de consultat. Pentru a preveni această deficiență, ele trebuie revizuite periodic, înlocuindu-se materialele de prisos sau învechite.

Catalogele tematice temporare (intocmite cu ocazia unor anumite evenimente, sărbătoriri, aniversări etc.), pot fi desființate în întregime când nu mai sînt actuale și înlocuite cu altele.

(Cotinuare în numărul viitor)

N. OANCEA

BIBLIOTECA DE PESTE HOTĂRÂRE

BIBLIOTECILE INDIEI ȘI INDONEZIEI

Țări cu îndelungate și strălucite tradiții culturale, India și Indonezia oferă date pline de interes pentru numeroase capitole din istoria bibliotecilor. Este firesc ca popoarele care au dăruit literaturii universale epopei ca Ramayana sau Mahabharata, culturii universale minuni de artă ca splendidul monument de la Barabudur, să fi mărturisit din cea mai departată antichitate o statornică dragoste pentru scris și carte. Dar evoluția bibliotecilor, ca și aceea a culturii, ca și aceea a libertății popoarelor indiene și indonezian au înregistrat nu numai pagini luminoase. Moștenirea lăsată de colonialism acestor țări a fost sub numeroase aspecte cumplită și greu de înlăturat. La mizeria maselor și înapoierea economiei naționale se adăuga analfabetismul în care se aflau cufundați milioane de oameni. Iată condițiile în care au început să activeze bibliotecarii Indiei

și ai Indoneziei îndată după triumful luptei pentru eliberarea țărilor lor de sub jugul colonialismului. Iată elementele de care trebuie să ținem seamă când examinăm realizările bibliotecarilor indieni și indonezieni.

★

Țară cu o suprafață de 3 274 674 kmp și 441 milioane de locuitori, India are 24 086 centre de lectură publică, cu 7 724 000 volume, cu o frecvență anuală de 28 401 242 cititori. Numai în statul Bengal funcționează trei mari biblioteci în centrele regionale Ahmedabad, Poona și Dharwar, 22 biblioteci în capitalele districtuale, 288 în reședințele raionale (taeuk) și 6 000 biblioteci la sate.

Cea mai modernă bibliotecă publică din India este aceea din Delhi, creată de guvernul indian cu ajutorul organizației U.N.E.S.C.O. în 1950.

În scurta vreme de la înființarea ei, această bibliotecă împrumută 1 000 de volume pe zi avînd o frecvență de 70 000 de cititori pe lună. În 1961 biblioteca a difuzat peste 750 000 volume. Dar în India funcționează numeroase alte biblioteci de seamă ca, de exemplu, acelea de pe lângă universitățile din Calcutta, Bombay Madras etc., apoi numeroase biblioteci școlare, biblioteci publice, înființate de diverse instituții sau de municipalități, biblioteci de întreprinderi.

Biblioteca Națională din Calcutta posedă peste un milion de volume. Organizată după cele mai înaintate principii, această bibliotecă editează, începînd din 1960 bibliografia națională a Indiei în care se înserează publicații apărute în 14 limbi.

Activitatea bibliotecilor publice din India este strîns legată de campania de alfabetizare. Statisticile arată că un însemnat procent de cititori sînt oameni care au învățat să citească la o vîrstă înaintată, devenind apoi prieteni credincioși ai bibliotecii și recuperînd astfel anii îndelungați în care au fost lipsiți de binefacerea culturii. Setea de lectură este atît de mare încît, după aprecierile bibliotecarilor indieni, o carte în țara lor este supusă unui grad de uzură de cinci ori mai mare decît în alte țări; numărul exemplarelor este însă mic în raport cu cererile cititorilor, de aceea cartea circulă mult, repede și se uzază deci în scurt timp.

Profesiunea de bibliotecar a dobîndit în India o importanță deosebită. Contribuțiile bibliotecarilor indieni la dezvoltarea biblioteconomiei moderne sînt remarcabile. Sînt bine cunoscute lucrările lui S. R. Ranganathan, profesor de biblioteconomie la Universitatea din Delhi, creatorul sistemului de clasificare „Colon”. Organizarea bibliotecilor, catalogarea, clasificarea, bibliografia, iată tot atîtea domenii în care prof. Ranganathan a dat lucrări valoroase, cunoscute și prețuite de specialiștii de pretutindeni. Dar problema fundamentală a învățămîntului biblioteconomie indian este aceea a formării unui cit mai mare număr de bibliotecari capabili să-și ducă la capăt misiunea lor, încă deosebit de grea, în condițiile vitrege lăsate Indiei de colonialism.

Arătăm mai sus că activitatea bibliotecilor indiene este strîns legată de campania de alfabetizare. După școală, elevul (copil, adult, bătrîn) devine într-adevăr cititorul asiduu al unei biblioteci unde își amplifică orizontul cultural. Lupta bibliotecarilor indieni pentru a atrage și a permanentiza pe acești cititori, pentru a le consolida cunoștințele și a-i feri să recadă în neștiința de carte este vrednică de admirație. Numeroase genuri de cărți, în diferite alfabetice și de nivelul potrivit acestor cititori sînt studiate și propuse editorilor de către bibliotecari.

Dar, cum observa recent Dr. R. Kalia, directorul Bibliotecii publice din Delhi, „teoria că o bibliotecă nu este destinată decît știutorilor de carte” nu poate fi acceptată în India. Ar însemna ca, pînă la absolvirea unui curs elementar de scris-citit, categorii largi de oameni să nu aibă acces la comorile închise în filele cărților. Iată de ce noțiunea de „servicii ale bibliotecilor publice pentru neștiutorii de carte”, aparent paradoxală, este pentru bibliotecarii indieni un punct permanent în programul lor de activitate. Bibliotecile Indiei răspîndesc cultura nu numai prin cuvîntul scris, ci folosesc în largă măsură mijloacele auditivo-vizuale și cooperează cu instituțiile care produc asemenea documente. Filmul artistic, documentar sau de știință popularizată, discul și banda magnetică, sînt mijloace la care se face mereu mai mult apel, ca fiind singurele accesibile unora dintre cei ce frecventează biblioteca. Pe scară largă se folosesc afișele fără legendă: limbajul imaginilor este suficient! Inventivitatea bibliotecarilor a biruit o dificultate care ar părea de neînfrînt. E un exemplu grăitor despre o înaltă înțelegere a profesiunii de bibliotecar. Și dacă adăugăm la această dificultate faptul că peste 80% din populația Indiei trăiește în mediul rural, comunicațiile grele, numărul încă insuficient de cărți, înțelegem de cît eroism dau dovadă bibliotecarii Indiei dornici să grăbească prin eforturile lor înlăturarea tristei moșteniri lăsată de colonialism poporului lor.

★

Indonezia este o țară întinsă, cu o suprafață de 1 491 000 kmp, 10 000 de insule din care 3 000 locuite cu aproape 100 000 000 de locuitori. Pentru a aprecia realizările în domeniul biblioteconomiei, înregistrate în această țară, trebuie să ținem seamă de o serie de împreju-

rări care reprezintă tot atâtea dificultăți pentru răspîndirea culturii prin carte. Comunicațiile între insulele mici sau în interiorul insulelor mari presupun o vastă rețea de transporturi. Nivelul de pregătire al populației este foarte diferit de la o regiune la alta. Analfabetismul este o problemă de stat, în curs de rezolvare. În 1954, 80% din populația țării era analfabetă. Cadrele de bibliotecari pregătiți sînt încă prea puține (în 1953 erau numai 20 de bibliotecari calificați în toată țara). Producția de cărți nu reușește să acopere încă nevoile unei populații avidă de cultură, de care a fost atîta vreme lipsită în condițiile aspirării colonialiste. În afara noii limbi naționale (*bahasa indonesia*), în țară se vorbește 25 de limbi regionale și 250 de dialecte. În compania de alfabetizare se pornește întotdeauna de la limba maternă a elevului care învață să citească în această limbă și abia apoi învață limba oficială (*bahasa indonesia*). Ne dăm ușor seama ce probleme pune imprimarea de cărți în 275 de limbi și dialecte.

Asemenea dificultăți nu au descurajat însă pe bibliotecarii indonezieni. Înființarea de biblioteci este o problemă națională. În 1954 a fost înființată prima școală de bibliotecari cu o durată de doi ani. În același an s-a ținut prima conferință națională a bibliotecarilor, s-a înființat Asociația bibliotecarilor indonezieni și s-a întocmit planul de înființare și organizare a rețelei de biblioteci în întreaga țară. Au fost create 180 biblioteci publice regionale. În cele 2786 raioane au fost înființate 2657 biblioteci. Există în prezent 14 377 biblioteci satești care desăvîrșesc, în primul rînd, opera școlilor de alfabetizare, punînd la îndemîna absolvenților acestor școli literatura potrivită. Biblio-

tecele științifice mai vechi (ex. Biblioteca Muzeului Societății de cultură indoneziană creată în 1778) au fost reorganizate. Au fost create în 1952, Biblioteca de istorie socială și politică a Indoneziei și Centrul național de bibliografie (în cadrul Ministerului Învățămîntului și Culturii). Actualmente funcționează în Indonezia 37 biblioteci universitare și 90 biblioteci speciale.

Un rol deosebit în crearea rețelei de biblioteci l-a avut inițiativa locală, dragostea pentru cultură a poporului indonezian, munca neprecupețită și adeseori sacrificiul material al fiecărui locuitor. Se pot cita numeroase exemple în acest sens. La Babakan Surabaia, un soldat a dat două camere din casa lui pentru bibliotecă publică. Majoritatea bibliotecarilor satești sînt voluntari. La Tjiwidei, un sat din regiunea apuseană a insulei Iava, biblioteca funcționează într-o singură cameră, dar dragostea cu care o îngrijesc și o consultă localnicii este atît de mare încît, spun ei, „tot ce au realizat în ultimii ani (un nou sistem de irigație, o șosea nouă) se datorește cărților din bibliotecă“.

După cum arăta F. Moeljono Hadi, șeful secției bibliotecilor publice din Djakarta, „evoluția situației din cîțiva ani a arătat că o țară întreagă poate fi dotată în foarte puțin timp cu servicii de lectură publică dacă ne încredem în inițiativa, inteligența și energia poporului“.

Exemplul indonezian este într-adevăr ilustrativ pentru modul în care bibliotecile ajută și exprimă avîntul către cultură și progres al unui mare popor.

Abonamentele la revista CĂLĂUZA BIBLIOTECARULUI pe anul 1963 se pot face la toate oficiile poștale din țară și prin factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi.

Se pot face abonamente personale.

COSTUL UNUI ABONAMENT :

pe 3 luni : 6 lei ; pe 6 luni : 12 lei ; pe un an : 24 lei.

Calendar

DECEMBRIE

3 DECEMBRIE 1937. *Se sinucide din cauza mizeriei poetul revoluționar maghiar JÓZSEF ATTILA* născut la Budapesta în 1905. „Tatăl meu, răposatul Jozsef Aron — a emigrat când aveam trei ani. Liga Națiunilor pentru apărarea copiilor m-a dat copil de suflet unei familii din Oesöd. Acolo am trăit pînă la șapte ani. Am păzit porcii, muncind ca toți copiii săraci din sat. La șapte ani, maică-mea — răposata Barbala Poceze — m-a adus înapoi la Budapesta și m-a înscris în clasa a doua primară. Mama munca ca spălătoareasă sau femeie de serviciu, plătită cu ziua ca să ne țină pe mine și pe cele două surori mai mari”. (Jozsef Attila. *Curriculum Vitae*). Pentru a-și putea câștiga existența și a urma cursuri secundare și apoi universitare, munceste din greu din cea mai fragedă vîrstă, avînd cele mai felurite ocupații. Este exmatriculat din facultate datorită poeziei *N-am tată și nici mamă* în care exprima desnaidejdea și revolta generației sale împotriva ordinii sociale din Ungaria. Primele poezii îi apar la vîrsta de 17 ani în revista „Nyugat”, condusă de Ady Endre.

[Jozsef Attila. *Versuri*. Ediția a III-a. În românește de Veronica Porumbacu. Buc., Editura tineretului, 1961. 132 p. cu portr. (Cele mai frumoase poezii); Jozsef Attila. *Csozogi — Bătrînul cismar*. Traducere din limba maghiară de R. Luca și T. Cozma. Buc., Editura tineretului, 1954. 16 p., cu ilustr.]

11 DECEMBRIE 1900. *Din inițiativa și sub conducerea lui V. I. Lenin apare primul număr al ziarului „ISKRA”.*

„În activitatea desfășurată timp de trei ani (1901—1903) „Iskra” a elaborat și programul partidului social-democrat, și bazele tacticii lui și formele de îmbinare a luptei economice a muncitorilor cu lupta politică pe baza marxismului consecvent. În anii prerevoluționari, în jurul „Iskrei” și sub conducerea ei ideologică, presa muncitorească s-a dezvoltat, atingînd proporții foarte mari”. (V. I. Lenin. *Opere*. vol. 20. E.S.P.L.P. 1956 p. 245—248). [Lenin. V. I. *Opere complete*. vol. 4. 1898—aprilie 1901. Buc., Editura politică, 1961; Lenin, Vladimir Ilici. *Despre presă* (culegere). Buc., Editura politică, 1960. XXV11

+ 848 p. cu facs. + 1 f. portr.; *Istoria Partidului Comunist al Uniunii Sovietice*. Buc., Editura politică, 1960.]

13 DECEMBRIE 1797. *Se naște la Düsseldorf, poetul liric german HEINRICH HEINE*, unul dintre cei mai mari poeți ai Germaniei, ultimul dintre romantici. A studiat dreptul la Bonn, Botting și Berlin. Și-a publicat primele poeme în 1822. Poeziile sale, cizelate cu cea mai mare grijă poartă amprenta influențelor populare. Prieten cu Marx, este colaborator al *Analelor franco-germane* pe care acesta le scoate la Paris, împreună cu Arnold Rouge, în urma interzicerii la Colonia a ziarului său „Rheinische Zeitung”. Trebuînd să părăsească Franța, Marx scie în februarie 1845: „Din toți oamenii pe care-i las aici, despărțirea de Heine mi-este cea mai penibilă. Mi-ar plăcea să te pot duce cu mine”. Heine comentează cu satisfacție operele lui Marx, care încep să-i influențeze serisul. În 1844, poetul fixează momentul răscoalii țesătorilor din Silezia prin zguduitoroaie poezie *Țesătorii*. Engels, comentînd poezia, scria la 13 decembrie 1844: „Cel mai de seamă dintre poeții germani astăzi în viață, a intrat în rîndurile noastre și a publicat un volum de poezii printre care și unele care vestesc lumii socialismul”. Heine a murit la Paris în 1856. [Heine, Heinrich. *Versuri, note, comentarii și glosar* de A. Margul Sperber. Buc., E.S.P.L.A., 1956. 655 p. 1 f. portr. (Clasicii literaturii universale: Heine, H. *Proză*. În românește de Al. Philippide, Em. Dorian și Eman. Cerbu. Studiu introductiv de Tudor Vianu. Buc., E.S.P.L.A., 1956. 660 p. + 1 f. portr.).

13 DECEMBRIE 1918. *Gubernul burghezo-moscicerc reprimează cu cruzime în Piața Teatrului din București manifestația pasnică a muncitorilor care cereau pîine și libertate.*

„Muncitori,

...Doi ani de război și de mizerie ne-au adus pe noi, poporul muncitor, la desperare. Amenințați să murim de foame, am ieșit din fabrici și ateliere cerînd pîine și libertate. Și ieri pe cînd muncitorii manifestau, ei au fost întîmpinați de armata echipată de război, cu preotul în frunte. La strigătul nostru de pîine și libertate, stăpînitorii care ne-au trimis cu miile ca să murim în tranșee și în Moldova, ne-au dat gloanțe. Ieri în stradă, armata și poliția au tras cu mitralierele în muncitori”. (Din manifestul semnat „Frații elor ucși” (1918). Documente din istoria P.C.R. 1917—1922, p. 104). [Cușnir-Mihailovici, Clara. *Miscurea muncitorească din România între anii 1917—1921*. Crearea Partidului Comunist din România. Buc., Editura politică, 1961 (Insti-

tutul de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R.) p. 177—185; Liveanu, V. 1918. Din istoria luptelor revoluționare din România. Buc., Editura politică, 1960. (Institutul de istorie a partidului de pe lângă C.C. al P.M.R.) p. 614—626].

★

15 DECEMBRIE 1950. *Marea Adunare Națională a Republicii Populare Romine a votat legea pentru apărarea păcii*, expresie a politicii consecvente de pace, de coexistență pașnică și colaborare între popoare, a statului nostru democrat-popular.

„Propaganda de război și orice act de natură să amenințe pacea constituie o crimă gravă împotriva patriei și împotriva omenirii, întrucât primejduiește viața oamenilor, realizările progresului uman, bunurile culturale și materiale ale omenirii și creează un mare pericol pentru colaborarea pașnică între popoare”. (Art. 1 din *Legea pentru apărarea păcii*). [Gheorghiu-Dej, Gh. *Situația internațională și politica externă a Republicii Populare Romine*. Raport prezentat la Sesiunea extraordinară a Marii Adunări Naționale din 30 august 1960. Buc., Editura politică 24 p.: Gheorghiu-Dej, Gh. *Cuvîntare rostită la a 15-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U.* 27 septembrie 1960. Buc., Editura politică, 1960, 40 p.].

★

20 DECEMBRIE—110 ani de la nașterea arhitectului ION MINCU partizan în lăcărat al stilului național în arhitectura noastră. [Caffé, Mihail. *Arhitectul Ion Mincu*. (Desene și coperta de Mihail Caffé (București). Editura științifică, 1960. 315 p. cu ilustr. + 17 f. pl. și facs.).

★

25 DECEMBRIE 1642. *Se naște la Woolsthorpe, în Anglia, ISAAC NEWTON*, deschizător de drumuri în matematică și fizică. Din tre lucrările sale amintim: *Aritmetica universală, Principiile matematice ale filozofiei naturale, Tratat asupra quadraturii cercului*. „Erorile nu aparțin artelor, ci artiștilor” (Prefață către cititorii la „Principiile matematice ale filozofiei naturale.” 1866). [Newton, Isaac. *Principiile matematice ale filozofiei naturale*. Traducere și adnotări de prof. Victor Marian. Text revizuit de prof. Victor Vilcoșici.

Buc., Academia R.P.R., 1956. 484 p. cu fig. și facs. + 1 f. portr.].

★

27 DECEMBRIE 1822. *Se naște marele savant francez LOUIS PASTEUR* ale cărui cercetări au revoluționat știința medicală și industria fermentațiilor, au creat posibilitatea dezvoltării unor noi domenii ale științei (microbiologia, imunologia, epidemiologia etc) și stau la baza a tot ce s-a realizat pînă astăzi în lupta oamenilor împotriva îmbolnăvirilor infecțioase. În ultima parte a vieții sale, L. Pasteur s-a ocupat de studiul turbării, boala cu caracter mortal, pentru prevenirea cărcia nu se cunoștea pînă la el nici o metodă, reușind să prepare un vaccin care cu diferite modificări de tehnică se întrebuintează și astăzi în întreaga lume.

Cu prilejul sărbătoririi sale la 27 decembrie 1892, în marele amfiteatru al Sorbonei, Louis Pasteur își mărturisește încrederea de neînvins că „știința și pacea vor triumfa asupra ignoranței și războiului, că popoarele se vor înțelege nu pentru a distruge, ci pentru a clădi și că viitorul va aparține acelor care au făcut cel mai mult pentru umanitatea suferindă”.

După moartea marelui om de știință în toate țările s-au ridicat cercetători care au dus mai departe opera lui. Marele savant român Victor Babeș, întemeietorul microbiologiei în țara noastră și-a făcut o parte din studii sub îndrumarea lui Pasteur. Profesorul I. Cantacuzino, întemeietorul institutului care-i poartă numele, a studiat timp de 9 ani în laboratorul lui I. I. Meciniov de la Institutul Pasteur. [Tăutu, Petre. *Louis Pasteur*. Buc., Editura tineretului, 1959. 288 p. cu facs. + 10 f. pl. și portr. (Colecția oamenilor de seamă)].

★

30 DECEMBRIE 1947, PROCLAMAREA REPUBLICII POPULARE ROMINE. „La sfîrșitul anului 1947, a fost înlăturată monarhia, România proclamîndu-se Republică Populară. Aceasta a marcat momentul istoric al încheierii primei etape a revoluției democrat-populare și al trecerii la îndeplinirea sarcinilor mărețe ale revoluției socialiste”. (Gheorghiu-Dej, Gh. *Articole și cuvîntări*. (1959—1961). p. 412).